

RINDALSHOLT PER-ARNE

ERLEND'S V 21
OSLO 6

Returadresse:
Norsk Sjakkblad,
Boks 9149 Vaterland,
OSLO 1.

NÅR DET GJELDER

KJOLER
SKJØRT
BLUSER
GENSERE ETC.

TENK PÅ

Jomfrubråtveien 85 — Oslo 11
Tlf. 28 32 89

— et godt trekk!

NORSK SJAKKBLAD

Nr. 4 juni 1980

Sjakkseasonen slutter aldri! Landsturnering og kongress står for døren — årets samlende begivenhet som vi bør støtte opp om. Vel møtt i Oslo 4.—13. juli, og fortsatt god sommer.

ISSN 0332-9771

NORSK SJAKKBLAD

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. (02) 20 29 33

Redaktør:

Henning Wadd Hermansen

I redaksjonen:

Øystein Brekke
Tor Arne Hauge
Knut Jøran Helmers IM
Svein G. Myreng
Petter Stigar
Dag H. Sødtholt

Medarbeidere:

Ragnar Hoen
Svein Johannessen IM
Svein Harald Johnsen
Raymond D. Keene GM
Johs. R. Kjekken
Per Ofstad
Svein Rishovd
Morten Tefre
Øystein Sande
Nils G. G. van Dijk

Medlemsblad for Norges
Sjakkforbund.

Abonnementspris for ikke
medlemmer: kr.50 pr. år.
Innbetales til NSF.

Trykt hos Reprografisk
Industri a/s, Oslo.

Norges Sjakkforbund

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. 02/20 29 33

Postgiro: 5 12 47 48

Bankgiro: 7050.20.02595

President: Magnus Mønsen
Mølledal 18, 4300 Sandnes
Tlf. 045/79414 (j), 62836 (p)

Medlemsskap i NSF inkluderer Norsk Sjakkblad fritt tilsendt.

Hva med NSB?

Forsidebildet i nr. 3 var speilvendt. Igrunnen preger speilbildet i for stor grad NSB. Vi gjengir resultater og kommenterer begivenheter, men føler at vi bør være noe mer enn dette gjen-skinnnet. Medlemsbladet bør diskutere og lansere nye idéer i langt større grad.

Eller bør vi det? Hva slags blad ønsker vi? Skal partistoff eller referater besette plassen? I det siste er lokalstoffet blitt skjøvet i bakgrunnen, til redaktørens fotvilelse. Plassen er liten, stoffmengden enorm. Det er ingen søkere til stillingen som redaktør. I øyeblikket er det intet som tyder på at NSB vil opprettholde sin standard i året 1980/81. Samtidig blir det dyrere å være medlem i NSF. Hva sier medlemmene?

Muligens ville en prinsipp-debatt om Norsk Sjakkblad klargjøre bladets posisjon og redaktørens oppgaver. Og - ikke minst - redaksjonshonoraret bør justeres i takt med andre ansettelse i norsk sjakk. hwh

UNGDOMMENS SJAKKLOTTERI 1980 er kommet ut av startgropen. Lodder trykkes i disse dager, og salget starter under NM-uka. Støtt Landslotteriet du også!

INNHold

Medlemstall.....	3
Intervju med presidenten.....	4
Nord-Norsk Mesterskap.....	7
Astoria Chess International.....	8
Karmøy Open v/Gustav Gudbrandsen.....	11
Ditt trekk v/Per Ofstad.....	12
Tittelsystemet v/Øystein Brekke.....	14
Ratingtall pr. 15/6 1980.....	17
Sjakkens Venner.....	26
Problemisten v/N.G.G.van Dijk.....	29
Stjernesjakken 1980.....	30
Fram med brikker og Brett.....	32
Saksespalten.....	40
Debatt.....	43
NM lag finale.....	45
Forbundsnytt.....	47
NM lag juniorfinale.....	49
Norges Grand Prix 1979/80.....	50
Brevkassa.....	56
Litteratur.....	57
Turneringsinformasjon v/D.Sødtholt... 58	

Redaksjonen avsluttet tirsdag 17. juni.

Vi har passert 3000!

NSF's medlem nr. 3000 ble innmeldt ca. 1/6 1980. Dermed er en ny milepæl nådd i vårt forbunds historie - en historie som ikke bare er preget av fremgang og vekst. Utviklingen de siste år bør vi imidlertid være godt fornøyd med, noe denne (mangelfulle) statistikk viser:

1968	1135	medlemmer i	68	klubber
1972	1785	"	i	84
1973	1798	"	i	90
1976	1846	"	i	92
1977	2198	"	i	98
1978	2315	"	i	106
1979	2730	"	i	112
1980	3010	"	i	108

Tallene må leses med en klype salt, bl.a. fordi de referer til noe forskjellig tid på året. NSF's årsberetning er således basert på virkeåret 1/5-30/4, og tallet som offentliggjøres for kongressen i år er 2971. Et interessant prosjekt - for de som måtte føle seg kallet - er selvfølgelig å undersøke årsakene til bevegelsen i medlemsmassen.

Lista over de største klubbene er interessant:

12 på topp

1 Oslo Schakselsskap	180	(146 + 34)
2 SK Stjernen, Oslo	143	(128 + 15)
3 Sandnes SK	100	(16 + 84)
4 Bergens Schakklub	76	(46 + 30)
5 Hamnerfest SK	64	(16 + 48)
6 Grane SK	59	(32 + 27)
7 Riska SK	58	(13 + 45)
8 Asker SK	57	(37 + 20)
8 Stavanger SK	57	(17 + 40)
10 Sarpsborg SK	56	(32 + 24)
11 Moss SK	54	(42 + 12)
12 Fredrikstad SK	52	(29 + 23)

Tallene viser samlet medlemstall og - i parentes - henholdsvis seniorer og juniorer. Ski SK skal også nevnes: 49 (36 + 13).

Presidentens klubb Sandnes fremhever seg for sin enorme junioravdeling. Og kretsformannen i Rogaland - Magnus Mønsen(!) - har en stor del av æren for at medlemstallet har passert 3000. Grunnen til Rogalands-klubbens fremmarsj er nemlig å finne i kretsens avholdte medlemslotteri, der loddselgerne (les: skolesjakkspillere) ble be-

lønnet med medlemsskap i sjakkklubben! Ellers bøyer vi oss i støvet for klubber som Hamnerfest og Grane. Tallene 64 og 59 avspeiler solid aktivitet.

Erling Jarsve, Strømmen, ble nylig gjenvalgt som formann i Norges største sjakkrets.

Tilsvarende kretsoversikt ser slik ut:

1 Oslo og Omegn	752	(595 + 157)
2 Rogaland	392	(110 + 282)
3 Nordland	260	(174 + 86)
4 Hedmark & Oppland	222	(158 + 64)
5 Østfold	213	(142 + 71)
6 Finnmark	177	(89 + 88)
7 Buskerud	168	(133 + 35)
8 Hordaland	141	(92 + 49)
9 Møre & Romsdal	117	(70 + 47)
10 Vestfold	109	(77 + 32)
11 Sør-Trøndelag	96	(74 + 22)
12 Agder	89	(39 + 50)
13 Nord-Trøndelag	74	(52 + 22)
14 Troms	71	(45 + 26)
15 Telemark	64	(47 + 17)
16 Sogn & Fjordane	26	(10 + 16)

Rogalands fremgang er markant, fra 222 til 392. Størst tilbakegang finner vi i Hedmark og Oppland som ifjor hadde 285 medlemmer i NSF. Bare Elverum kan registrere fremgang blant klubbene i dette fylke. Tallet for Sogn og Fjordane er identisk med Florø SK som er kretsens eneste klubb.

»NSFU er det svake ledd«

President Magnus Monsen tar gjenvælg. Om han ikke blir kastet vil han lede sjakkforbundet i to perioder til. Dette første året har vært preget av konsolidering. Monsen har gjort seg kjent med organisasjonen, dens oppbygging, dens tillitsmenn og dens medlemmer.

- Det var en stor skuffelse å oppdage hvor svak og ussel denne organisasjonen er, sier Monsen i en samtale med NSB. - Tillitsmenn og vanlige sjakkspillere har urovekkende liten peiling på hva Norges Sjakkforbund er og hvordan vi driver. Mange snakker om forbundet som en nærmest uønsket politisk autoritet, som en overordnet myndighet som gjør egenmektige bestemmelser. Vi må snart lære at NSF utgjøres av medlemmene, at hver enkelt sjakkspiller er en liten, men viktig del av forbundet. Ingen er fri for ansvar og alle kan stille krav til hvordan NSF skal drives.

- Hva kan årsakene være til den skjeve oppfatning av forbundet?

- Jeg har merket meg en god del misforståelser rundt omkring når det gjelder arbeidet på vårt kontor i Brugata 15. En del mennesker tror det er en gjeng med rabulister som har herjet der de siste par år. Det har faktisk foregått en systematisk bakvaskelse av de som frivillig har jobbet i norsk sjakks kontorer. Og når denne rykteflom slip-

pes løs fra våre egne, er det selvsagt vanskelig å demme den opp.

- Du antyder at folk bevisst har motarbeidet hverandre?

- Norsk sjakk er ikke forskånet for indre stridigheter, - like lite som f. eks. sykkelforbundet var det en tid. Uenigheten kan og skal ikke ta slutt, men denne overdrevne selvhevdelse som enkelte prøver å praktisere vil jeg til livs. I "Tilfeldighetens Røtter" av Arthur Koestler (oversatt av sjakkspiller André Bjerke) fortelles det at endog encellede organismer - amøber - har både selvhevdende og integrerende tendenser. Og når amøber gjerne vil virke som del i et større hele, bør også sjakkfolk klare det.

- Hvordan er så den ideelle sjakk-administrator, den ideelle formann?

- Nettopp dette spørsmålet stilte jeg til et tidligere sentralstyremedlem forleden. Vedkommende svarte at en formann måtte være myndig, tøff og beinhard. Jeg er helt uenig. Den ideelle formann er glad i folk og forsøker å se positive egenskaper hos alle. Sjakken må få sosiale føtter å stå på, vi trenger ikke "trafikkonstabel-formannen" som forteller oss når og hvor vi skal gå.

- Har du truffet noen klubbformann som har disse sosiale egenskaper?

- Formannen i Lillehammer er eksempel på en slik type. Knut Tangen spiller sjakk med begrenset hell, men er med på grunn av det hyggelige miljøet i klubben.

NSFU

- Men vi kan altså slå fast at du er enig med NSFU-formann Fossum: Norsk sjakk er elendig organisert på lokalplanet?

- Jo, men NSFU er det svakeste leddet! Husk at 90% av alle landets skoler gjerne vil gi et tilbud om sjakk. Men de får ikke tak i instruktører. NSFU greier ikke å utdanne instruktører. Jeg så en liste over landets skolesjakk-lærere som gjorde meg svært betenkt. Listen besto av kun 143 navn.

- Det er ikke lett å få tak i folk som vil instruere?

- Nei, men noe må gjøres. Det finnes en "Håndbok for sjakkinstruktører", javel, men intet kursopplegg for å utdanne

brukere av denne bok. Dette er en fallitterklæring.

- Hva kan gjøres?

- Jeg vil konkret prøve å utdanne instruktører gjennom voksenoppleringen, og her håper jeg på samarbeid med NSFU. - Er forholdet mellom de to organisasjoner godt nok?

- Ja, men splittelsen er ikke av det gode. Hvis det er riktig som Fossum hevder, at NSF gjennom en sammenslåing kan få status av en ungdomsorganisasjon, vil jeg gå inn for at NSF og NSFU blir en enhet.

PR

- Hvordan kan sjakkspillet markedsføres, hvordan kan vi oppnå større anerkjennelse og oppslutning?

- Sjakk må markedsføres som en del av et helhetsbilde, noe som angår hele samfunnet. Vi må engasjere folk, gi dem noe de vil ha. Og jeg har et konkret eksempel på hva jeg mener: Forleden snakket jeg med sjakkspilleren Vidar Poulsson (bror av Eivind) som også er kunsthistoriker. Poulsson forteller meg at Gustav Wentzel - en av de største innen norsk naturalistisk malerkunst - har laget et bilde av "Sjakkspilleren". Men dette bildet er sporløst forsvunnet, sist sett i 1929. Her har vi sjansen. I forbindelse med vår utstilling av sjakkkunst, starter vi nå en aksjon for å oppspore dette bildet. Gjennom avisene etterlyser vi det berømte bildet - dette tror jeg vil engasjere og skape blesst om sjakk.

- Du skriver selv om sjakk i Stavanger Aftenblad. Hva synes du om sjakkspalte-ene i norske aviser?

- Litt for lite krydret med småting som folk liker å lese. Sjakkskribentene bør sørge for at avisene abonnerer på "Informasjoner fra sentralstyret", og plukke ut nyheter fra disse. Ellers er det vel og bra at sjakkjournalister rundt omkring er opptatt av lokalstoffet. Men de burde samarbeide mer, diskutere lønnsbetingelser og erfaringer, gjerne samles i en "sjakkjournalistenes forening".

- Mange aviser har fått fast sjakkstoff etterhvert?

- Ja, og enda flere bør det bli. At f. eks. Adresseavisen - en av landets største aviser - ikke har fast sjakkspalte er tragisk.

- Du har lansert idéen om en PR-kampanje med buttons, plakater, T-skjorter og

slagord. Hvordan er responsen?

- Ganske god, - det har kommet en del positive henvendelser, og ingen negative reaksjoner. Landslotteriet - som starter i NM-uka - går også inn i denne kampanjen. Førstepremien, et oljemaleri med sjakkmotiv av Scarpa - kommer til å trykkes på plakater og brevkort. Vi må selge lodder, ikke tigge folk om å kjøpe dem.

ØKONOMI

- Inntektene av Landslotteriet går inn i et fond, mens den daglige drift fremdeles må baseres på medlemskontingenten. Venter du sure reaksjoner på den kommende økning av kontingenten?

- Sjakkspillernes smålighet må snart overvinnes. Se på Arvid Karlsen i Vadsø som gir 100.000 av sine opptjente og oppsparte midler til rekrutteringsarbeidet. En slik giverglede - som imponerer meg stort - bør være et forbilde for de som klager for det minste. Se på bridge-spillerne, de betaler gladelig hver eneste spillekveld og har forståelse for nyinnkjøp og ekspansjon.

- Sett at det var endel penger i kassa, hva ville presidenten gjort med dem?

- Først ville jeg ansatt Johs. Kjeken - vår visepresident - som generalsekretær. Det hadde løst mange av våre problemer. Kjeken er en fullblods sjakk-idealist som også har de rette menneskelige kvaliteteter for en slik jobb. Dessuten ville jeg gjerne velge tillitsmann etter kvalifikasjoner og ikke ut fra geografiske hensyn. Et sterkt styre - gjerne spredd over større deler av landet - behøver neppe møtes mer enn 3-4 ganger i året.

TOPPSJAKK

- Til slutt, president, NSF har i ditt første virkeår ikke arrangert noen internasjonale turneringer eller landskamper. Betyr det at toppsjakken prioriteres lavt?

- Hvis NSF's penger brukes til å arrangere turneringer, tror jeg vi kommer inn på en dødslinje. Internasjonale turneringer bør arrangeres av bedrifter og firmaer. Men foreløpig har vi ikke hatt kraft nok til å ta noe slikt initiativ. Det triste er at vi ikke har flere frivillige medhjelpere. Folk tror sjakk-administrasjon er kjedelig, men det stemmer ikke. Her er mange spennende oppgaver.

hwh

Alfie

BYENS MYKESTE DISKOTEK

TOPP-MUSIKK HVER DAG FRA KL. 19

ÅPNER KL. 15
SERVERER RIMELIGE TALLERKENRETTER.

I VÅR 2. ETG.
KAN DE SLAPPE AV OG SE PÅ TV ELLER
TA ET SLAG BILJARD.

Tlf. 21 83 73
C, Sundtsgt. 52.
BERGEN

Restaurant & Dancing

Intet er nytt under midnattsolen

Så ble det Gunnar Johnsen igjen, og "alt er ved det gamle". Men denne gang holdt det hardt, selv om Stein Jensen manglet på startstreken. Den gode GJ viste seg ikke fra sin beste side, og i siste runde sto han i underkant mot Berglund. Da samtidig Johs. Høie så ut til å påføre Schølseth et tap var spenningen stor. Og selv da disse oppgjør var bragt vel i havn - til Johnsens fordel - sto det tilbake å kåre mesteren! Høie hadde nemlig et hengeparti mot Erland Henrichsen som ble spilt først etter siste runde. Med remis her ville den unge medisiner-student ta tittelen foran nesa på den gamle mester. Men gudene sto på Johnsens side. Ringreven Henrichsen fant de eksakte trekk og førte partiet sikkert til seier.

Hele 118 spillere deltok, hvilket i første rekke forteller om den store sjakk-interessen i Finnmark. Så veldig mange langveisfarende var det nemlig ikke, men de fleste klubber i nord var dog representert - ikke minst den nystartede Kiberg SK. Og arrangørene har fått fin-fin kritikk: "De klarte jobben med glans. Turneringen gikk knirkefritt i romslige lokaler og med utmerket bevertning", skriver Jan Sigmund Berglund i Finnmark Dagblad. Rosen går vel i første rekke til Vadsø-klubbens formann Arvid Karlsen og turneringsleder Leif Andreassen. Arrangementet har visstnok gitt Karlsen blod på tann, - nå vil han påta seg å stå for Landsturneringen 1981! Svein Harald Johnsen og Jarl Kvikstad blir å finne i øverste klasse neste år, sistnevnte overbevisende og S.H. etter hårfin beregning. Begge er utvilsomt skikket til å delta i det fine selskap. Og særlig hyggelig var det for Kvikstad som tok sin aller første turneringsseier.

Gunnar Johnsen med gullmedalje, pokal og gjenerobret tittel. Etter sigende flytter mesteren til Stavanger.

NORD-NORSK MESTERSKAP

VADSØ 24—26/5

1	Gunnar Johnsen	Tromsø	2264	+09	=02	+03	+06	=04	=07	4½	
2	Johs. Høie	Tromsø	2073	+07	=01	+06	+04	-03	=05	4	
3	Erland Henrichsen	Alta	1926	+08	=06	-01	=05	+02	=09	3½	
4	Hans Eriksen	Harstad	1990	=05	+10	+08	-02	=01	-06	3	17,5
5	Tor Kr. Schølseth	Kirkenes	1919	=04	-08	=07	=03	+10	=02	3	16,5
6	Gudmund Farstad	Vardø	2000	+10	=03	-02	-01	=09	+04	3	16,5
7	Jan S. Berglund	Hammerfest	1928	-02	=09	=05	=10	+08	=01	3	16,0
8	Arnold Andreassen	Tromsø	1935	-03	+05	-04	+09	-07	+10	3	14,0
9	Terje W. Larsen	Honningsvåg	1953	-01	=07	-10	-08	=06	=03	1½	17,0
10	Roy Evensen	Harstad	1917	-06	-04	+09	=07	-05	-08	1½	15,0

Klasse I A (10 delt.):

1. Svein H. Johnsen, Vadsø 4,5, 18,0. 2. Leif Bjørnstad, K.nes 4,5, 16,5/18,5/13,0. 3. Are Rønning, Vardø 4,5, 16,5/18,5/13,0. 4. Kyrre Markussen, H.fest 4,0. 5. Kjell Johannessen, H.fest 3,0.

Klasse I B (12 delt.):

1. Jarl Kvikstad, Tromsø 5,0. 2. Geir M. Lorentzen, H.fest 4,0. 3. Steinar Jensen, Narvik 3,5, 17,5. 4. Martin Schølseth, K.nes 3,5, 16,5. 5. Hans F. Esbensen, Vadsø 3,5, 15,0.

Klasse II (12 delt.):

1. Ragnvald Haugseth, K.nes 4,5. 2. Torgeir Johansen, Vadsø 4,0, 16,0. 3. Bjørn A. Sundsfjord, Vardø 4,0, 15,0. 5. Thorleif Larsen, K.nes 3,5.

Klasse III (19 delt):

1. Rolf Olsen, Karasjok 5.0. 2. Jørgen Svendsen, K.nes 4.5, 20.0. 3. Kjell Myrland, Alta 4.5, 19.0. 4. Birger Olsen, K.nes 4.0. 5. Roald Storslett, Tromsø 3.5.

Kl. Jr. A (10 delt):

1. Georg Krogh, Vadsø 4.5. 2. Alf Ole Berglund, H.fest 4.0. 3. Bengt

Eriksen, K.nes 3.5, 17.0. 4. Paul Risvaag, Hammerfest 3.5, 16.0. 5. Lars Oldernes, Vadsø 3.5, 15.0.

Kl. Jr. B (19 delt):

1. Ulf E. Larsen, K.nes 4.5, 19.5. 2. Bjørn R. Albrigtsen, H.fest 4.5, 18.5. 3. Petter Dale, Harstad 4.0, 20.0. 4. Pål Aronsen, Harstad 4.0, 19.5. 5. Trond Walseth, Alta 4.0, 19.0.

Lilleputt A (14 delt):

1. Olav Havnes, Tromsø 5. 2. Tor A. Paulsen, H.fest 4.5, 20.5. 3. Tor E. Hoftaniska, Vadsø 4.5, 19.5. 4. Kjell Næssvold, Harstad 4.0. 5. Rolf L. Nilsen, K.nes 3.5.

Lilleputt B (12 delt):

1. Vidar Arntsen, Vadsø 4.5. 2. Geir Bøgner, Harstad 4.0. 19.0. 3. Egil Rasmussen, Vadsø 4.0, 17.5. 4. Øystein Fløtten, K.nes 4.0, 15.0.

Uten det store suset

Astoria Chess International**9. til 15. mai 1980**

1	David H. Cummings	ENG	2280	x ½ ½ ½ 1 ½ 1 ½ ½ 1	6	25,50
2	IM Svein Johannessen	NOR	2390	½ x 0 1 1 ½ ½ 1 1 ½	6	25,25
3	Arne V. Gulbrandsen	NOR	2365	½ 1 x ½ 0 ½ ½ ½ 1	5	22,00
4	G.J. de Boer	NED	2200	½ 0 ½ x 1 ½ ½ ½ 1 ½	5	21,00
5	IM Erik Lundin	SVE	2355	0 0 1 0 x ½ 1 1 ½ 1	5	19,25
6	IM Terje Wibe	NOR	2425	½ ½ ½ ½ ½ x ½ 1 ½ 0	4½	20,50
7	IM John L. Watson	USA	2335	0 ½ ½ ½ 0 ½ x 0 1 1	4	16,25
8	Thomas Wehlin	SVE	2215	½ 0 ½ ½ 0 0 1 x ½ ½	3½	15,00
9	Roar Elseth	NOR	2200	½ 0 ½ 0 ½ ½ 0 ½ x ½	3	13,50
10	Daan de Lange	NOR	2290	0 ½ 0 ½ 0 1 0 ½ ½ x	3	13,25

FIDE-kategori 3 IM-norm: 6½ poeng FM-norm: 5½ poeng Snitt: 2306

Endelig kom Berger-turneringen som enkelte visstnok har mast om. Men den kom liksom så plutselig. Arrangøren annonserte hele tiden med 9 runder Monrad og et 30-talls deltagere, men det synes rett og slett som om interessen ikke var særlig stor for denne i og for seg sterke turnering.

Heller ikke underveis kunne det fåtalige publikum øyne de helt store faktorer. Mange gode tekniske prestasjoner ble levert, men de eviggrønne kombinasjoner uteble.

Watson tok teten og hadde 3½/5. Da sprakk ballongen, og i tidssnøden satte han et par lovende stillinger over styr. Dermed ble det et spennende kappløp mellom Cummings og Johannessen og de to møttes i siste runde! Til tross for at Johannessen sto best og at engelskmannen måtte vinne for å få IM-napp, ble partene enige om remis. Junioren Roar Elseth fikk en fin sjanse til å vise sitt talent. VG skriver at han ble kastet inn til ulvene, men oppnådde pene 3 poeng - noe de færreste norske juniorer ville gjort ham etter. Utvilsomt riktig. Men Elseth kunne nok gjerne vist litt større ambisjoner -

han spilte på remis hele tiden. Arrangører var Hotel Astoria, Sjakkklubben Jarl, Hamar Sjakkelskap og Sjakkutsalget. En titt bak kulissene røper selvsagt at Arnold J. Eikrem egentlig var den drivende kraft. Eikrem hadde planer om en turneringsbulletin, men oppga prosjektet etter råd fra deltagerne!

Vi kommer i neste nummer tilbake med et par partiglimt fra turneringen.

**ALLTID
GODE TILBUD!**

JEANS

STØLE
SYM
DOBBER
BEE-GEE
LEVIS

BLUSER — T-SHIRTS

KÅPER OG JAKKER
TIL NORMAL PRIS

KJOLER TIL ALLE UNGE DAMER
FRA 12 TIL 60 ÅR

KOM TIL — GÅ TIL

Young Lady

Idrettsvn. 11, 1400 Ski — Tlf. 87 34 03

VI KOMMER MED
KJØPEKORT

Skumplast
JAN S AARBERG
Ø. KORSKIRKEALM. 5 - TLF. 23 24 85
BERGEN

Veitvet Gull og Sølv

S. Sundal

Veitvet Shoppingsenter
Oslo 5
Tlf.: 25 21 74

Gull-, Sølv-, Tinn-, og Plettartikler
Eget reparasjonsverksted

LEGE JAN VARNER

VEITVETVEIEN 8
OSLO 5

Outsider Mork slo til

Referat: Gustav Gudbrandsen

KARMØY OPEN

30/5—1/6

1 Kjell Arne Mork, Askøy		+25 =14 +19 +02 +04 +06 =05	6	22,0
2 Ove Sævareid, Bergen	1784	+11 +18 =09 -01 +10 +08 =06	5	23,0
3 Petter Olsen, Stavanger	1596	+07 =10 -04 =20 +19 +18 +11	5	20,0
4 José H. Polo, Fyllinsd.	1788	+28 +12 +03 =09 -01 =05 =07	4½	24,0
5 Gustav Gudbrandsen, Eiker	1777	+27 =06 +14 =10 =07 =04 =01	4½	23,5
6 Tom Rob, Hinna	1809	+16 =05 =10 +18 +09 -01 =02	4½	23,5
7 Gisle Skjold, Hinna	1735	-03 +11 +15 =14 =05 +09 =04	4½	22,0
8 Ivar Bern, Bergen	1535	+22 -09 +12 +24 =14 -02 +15	4½	20,0

9 Geir Nevdal, Bergen 4 10 Rune Gåsemyr, Haugesund 4 11 Petter Simonsen, Sevland 4 12 Arne Nybø, Stavanger 4 13 Einar Brekken, Ganddal 4 14 John Kvamme, Bergen 3½ 15 John K Mannes, Sevland 3½ 16 Helge Opsahl, Hinna 3½ 17 Trygve Tønnessen, Sevland 3½ 18 Terje Rasmussen, Askøy 3 19 Knut J Hjørnevik, Haugesund 3 20 Reidar Simonsen, Sevland 3 21 Trond Veggeberg, Hinna 3 22 Karle Stangeland, Sandnes 3 23 Kenneth Flotve, Sevland 3 24 Tor H Hauge, Haugesund 2½ 25 Lars J Hagesether, Haugesund 2 26 Trond Vahlheim, Hinna 2 27 Ingrid Salamonsen, Sevland 1 28 Johannes Sund, Sevland 0.

"Eg spiller bare det som passer meg" sier Kjell Arne Mork (16) fra Askøy, den suverene vinner av juniorturneringen "Karmøy Open". ELO-tall hadde han ikke, men han var på ingen måte noe ubeskrevet blad i norsk sjakk. Han vant Jr.B i Molde med knapp margin, men her var han flere hestehoder foran de andre spillerne. At han er et stort talent er hevet over tvil, og det skal bli spennende å følge hans videre utvikling. Hordalendingene forsynte seg godt av det gedigne premiebordet med 1., 2., 4. og 8. plass!

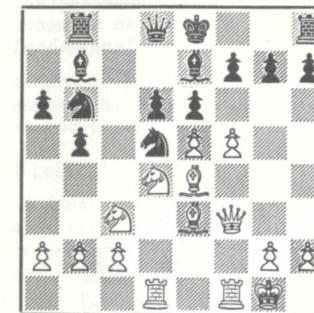
Kjell Arne Mork forsyner seg av premiene.

ende nok flere turneringsledere (Brasstein og Eikrem) enn spillere! (Under- tegnede). Av Sevlands spillere la man spesielt merke til 13-åringen Petter Simonsen som i 6. runde knuste høyest- ratede Einar Brekken:

Hvit: Petter Simonsen, Sevland
Svart: Einar Brekken, Ganddal

SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6
5 Sc3 a6!? 6 Ld3 e6 7 0-0 Le7 8 Le3 b5
9 f4 Lb7 10 e5 Sd5 11 Df3 Sbd7 12 Le4
S7b6 13 Tadd1 Tb8 14 f5

14 - Kd7 15 fxe6+ fxe6 16 Sxe6 Dg8 17 Lxb6 Sxb6 18 exd6 Lxe4 19 dxe7+ Kxe7 20 Dxe4 Dxe6 21 Db4+ Ke8 22 Tfel 1-0
Turneringen skal bli en årlig foretelse og jeg gleder meg allerede til neste år!

PS: Morks Elo-tall ble høyt: 1929!

Sevland skolesjakkklubb var den perfekte arrangør og hotellet var pent og rimelig. Fra Østlandet kom det skuff-

Per Ofstad:

DITT TREKK

I en tid hvor sjakkens seriøsitet er kommet i bakgrunnen, og arenaen domineres av heseblesende popturneringer hvor Elo-poeng regnes ut med langt større presisjon enn spilllets egne varianter, er det behov for å anvende noe tid på å glede seg litt over sjakkens mangfoldighet. Denne spalten har derfor det siktemål å vise at det er en klar sammenheng mellom vakker sjakk og effektiv praktisk sjakk.

Per Ofstad

Ikke-sjakkspillere har som regel den oppfatning at sjakkspillere velger et trekk ved å analysere et stort antall varianter. Spørsmålet som blir stilt er: "Dere sjakkspillere må jo regne mange varianter. Hvor mange varianter klarer verdensmesteren?"

I en normal midtspillstilling foreligger det vanligvis ca. 30 trekk-muligheter. Alle muligheter i et heltrekk, ett trekk for hvit og ett for sort, blir dermed ca. 1000 (ca. 30x30). To heltrekk gir totalt ca. 1 million muligheter.

I virkeligheten rgrner gode spillere på færre trekkmuligheter enn svakere spillere. Undersøkelser viser at stormestere i gjennomsnitt underkaster ca. 1,75 trekk pr. stilling en nærmere granskning. Svakere spillere behand-

ler flere trekk pr. stilling for så å foreta gale valg. Hvor ligger forskjellen? Den ligger i valg av plan. Sjakk er et strategisk spill, fordi full utregning av alle muligheter ikke er mulig! Planen legges etter visse strategiske prinsipper og visse generelle regler. Stormesteren kjenner de strategiske prinsippene og har reglene "i ryggmargen".

Med denne store sjakk-kunnskap orienterer han seg godt i stillingene og velger riktig spilleplan. Derfor blir hans valg av trekkmuligheter svært begrenset. Den svake spiller mangler disse hjelpemidler, og ender opp med "hvis jeg gjør det så gjør du det" type spill.

Treningsprogrammet til våre yngre, lovende spillere må derfor være sterkt konsentrert om å bygge ut repertoaret av strategiske prinsipper og kunnskaper om generelle regler. Oppbyggingen skjer langt hurtigere hvis den skjer bevisst og ikke bare ved mekanisk gjennomspilling av partier fra Informator. Jeg har en mistanke om at en altfor stor del av tiden går med til åpningsstudier.

Dagens tema er de almenyldige regler. Mesteren til å formulere slike regler var dr. Tarrasch. Ett eksempel på en slik regel er: "Tårnet skal bak fribøndene, både egne og motstanderens"! Først vil jeg nevne en mer spesiell og humoristisk formulert regel. Jørgen Saurén, norgesmester 1935 og original i en årrekke i Oslo Schakselskap, sa i opphøyde stunder: "Husk at én fribonde går dobbelt så fort (til ny dame) som

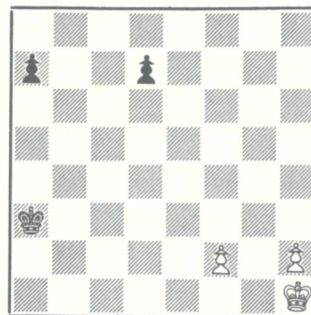

Strategi og almenyldige regler må til, mener artikkelforfatteren som gir en utstrakt hånd til lærelysten.

to":

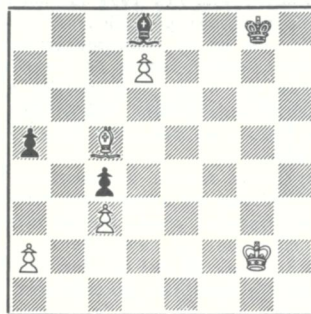
Alle ler av denne selvinnyttende sannhet.

Her kommer en studie av N.D.Grigorjev 1930:

Hvit trekker og vinner.

I 1951/52 spilte jeg min første post-sjakkturnering, i NM klasse I. Jeg tapte ett parti, det var mot Olav Skjønstå. I sluttspillet hadde vi kommet frem til følgende stilling:

Hvit: Olav Skjønstå

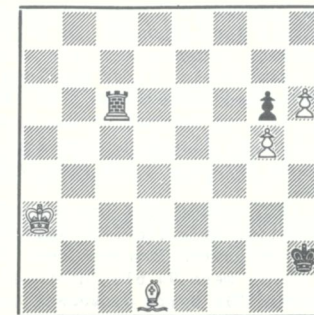
Sort: Per Ofstad

NM i postsjakk 1952. Hvit trekker og vinner.

Jeg spilte sort, hadde nettopp trukket 46 - Lf6-d8 og foreslo remis. Mitt resonnement var følgende: Han spiller kongen mot sentrum (meget viktig regel i sluttspill) og vinner min c-bonde. Jeg plukker hans d-bonde med min konge, ofrer min løper på hans c-bonde og stiller min konge i kroken på a8 og spiller blir remis (regel om randbonde og løper som ikke kontrollerer forvandlingsfeltet). Da hans svarkort

kom, ventet jeg at partiet var avsluttet med remis, men nei. Han av slo og gjorde ett trekk, hvorpå jeg bare hadde å gi opp.

Til slutt vil jeg vise at man også i forrige århundre kjente viktige regler. Her er en studie av dr. H.Neustadt fra 1897:

Hvit trekker og vinner.

LØSNINGER

I Grigorjev: 1 f4! Kb4 Bonden truet med å gå inn med sjakk på f8. 2 h4! d5 3 f5! Kc5 4 h5! d4 5 f6 Kd6 6 h6 d3 7 f7 Ke7 8 h7 d2 9 f8=D+ Kxf8 10 h8=D+ og vinner. En praktfull demonstrasjon av et unntak fra Sauréns regel! De to bøndene var raskest.

II Skjønstå-Ofstad: 1 Kh3!! Unntak fra regelen om å gå mot sentrum. Poenget er å få løperen til h4. Sort ga opp! for etter 1 - Kf7 2 Lf2 Ke6 3 Lh4 Lxh4 4 Kxh4 Kxd7 5 Kg4 Ke6 6 Kf4 og c-bonden faller.

III Neustadt: 1 Lh5! Regel om at to sammenhengende fribønder på 6.raden vinner mot tårn! 1 - Kg3 Ikke 1 - gxh5 pga. 2 h7 osv. 2 Lxg6! Kf4 3 h7 Tc8 4 Le8!! Tx8 5 g6 og vinner.

En god studiesamling er et godt hjelpemiddel til å få grundig forståelse for de generelle regler som er så nyttige i praktisk spill.

RETTELSE fra forrige Ditt Trekk (NSB 2/80): I løsningen til Retis studie (Diagram 3) ble det feilaktig angitt 1 - Kc6-d5. Det skulle naturligvis være 1 - Kc6-c5. Løsningen skulle altså være: 1 Sc2-d4+ Kc6-c5 Eneste mulighet. 2 Kg2-h1!! Poenget er at løperen ikke har noe sted å gå uten at springeren sjakker og vinner løperen.

Øystein Brekke:

Det internasjonale tittelsystemet

Tittelen "stormester" ble først benyttet tidlig i vårt århundre. De første mer håndfaste "utnevnelser" ble foretatt av tsar Nikolai II av Russland i forbindelse med turneringen i St. Petersburg 1914, og det var de fem finalister - Lasker, Aljechin, Capablanca, Tarrasch og Marshall - som fikk heders-tittelen. Først i 1950 trådte FIDE inn med offisiell utdeling av titler. 27 spillere fikk da verdigheten Internasjonal Stormester (IGM), mens 94 ble Internasjonale Mestere (IM). Hvert år senere har FIDE etter anbefalinger fra sin sakkyn-dige Kvalifikasjonskomité delt ut titlene etter visse kriterier. Mens skjønn fra starten av var en viktig ingrediens ble det etterhvert innført klare bestemmelser om hvor mange prosent man måtte ta i forhold til antall stormestere, IM'er og andre. Helt rettfærdig kunne det ikke bli, da det normalt er betydelig vanskeligere å møte f.eks. Spasskij og Portisch enn Damjanović og Rossetto, selv om de alle er stormestere!

Kategorier og normer

Etter innføringen av Elo-rating i 1970 kunne man lage et system der tittelkravene bestemmes ut fra deltagerens gjennomsnittlige ratingtall. Utregning av kategorier og normer har deretter vært en viktig del av allmøndannelsen for både arrangører og spillere, samtidig som kampen om titler i stadig større grad har blitt et internasjonalt sirkus med stor satsing. Og det både på godt og vondt.

Kjøp og salg

Da tittelholdere må til for å produsere nye, kan det ha stor økonomisk betydning for en sjakkspiller å bli IGM eller IM. Dessverre er det et faktum at det har forekommet en del kjøp og salg av poeng. Den skotske IM David Levy skrev en artikkel "Chess for sale" i tidsskriftet Chess med avdeking av flere konkrete tilfeller. Det

norske laget ble konfrontert med virkelighetens verden før siste runde i OL i Nice 1974. Italia kom med tilbud om 3-1 seier, hvis bare Mariotti fikk vinne på 1.bord og dermed bli stormester! Det hører med til historien at tilbudet ble avslått, Mariotti vant over en forkjølet Svein Johannessen og kampen endte 2-2!

Mottrekk

FIDE har nå vedtatt visse tiltak mot slik forretningsvirksomhet. Det er åpnet muligheter for at spillere som selger poeng, kan fratas tittelen (slik at de må kjøpe den tilbake). Dessuten er det blitt et krav at man selv må ha rating på minst 2450 for å bli IGM og 2350 for å bli IM. ("Stormester" Herman Suradiradja, Indonesia har 2340 og har aldri vært høyere, men han gjorde noen glimrende resultater for et par år siden....)

Ny tittel

FIDEs tittelsystem er under kontinuerlig justering. I 1978 ble stormesterkravet skjerpet, fra 1979 har kravet vært prestasjoner på 2600, mot tidligere 2550. Og en ny FIDE-mester-tittel er innført, under IGM og IM i verdighet. Hensikten var bl.a. å stimulere sjakk- en i utviklingslandene ved at det finnes en tittel en med rimelighet kan sikte mot.

Det nøyaktige antall stormestere og IM'er i verden er etterhvert vanskelig å holde oversikt over. Men grovtelling tyder på at det er henholdsvis ca. 160 og 400 i live, en del av dem riktignok passive. Og antallet akkumulerer nærmest 40-50 års samlede "verdenselite".

Regelverket

Lett har det heller ikke vært å holde tritt med de til enhver tid gjeldende regler. For å gi publikum, spillere, arrangører og presse det nødvendige grunnlaget for å kunne følge med heretter, vil vi for første gang på norsk (!) like gjerne publisere viktige deler av FIDEs tittelbestemmelser slik de lyder. (Men i erkjennelse av triste norske realiteter hopper vi bukk over det som står om titlene "Internasjonal Kvinnestormester" og "Internasjonal Kvinnemester", nevner bare at kravene til ratingprestasjon er henholdsvis 2350 og 2250).

KRAV TIL STORMESTER-TITTELEN:

2.11 For enhver spiller: Kvalifisering til Kandidatmatchene om verdensmesterskapet.
2.12 For en IM eller FM: to eller flere GM-resultater i arrangementer med tilsammen minst 24 partier, og en rating på minst 2450 enten på den gyldige eller umiddelbart følgende FIDE-ratingliste.

KRAV TIL TITTELEN INTERNASJONAL MESTER:

2.21 To eller flere IM-resultater i turneringer med tilsammen minst 24 partier, og en rating på minst 2350 enten i den gyldige eller umiddelbart følgende FIDE-ratinglista.
2.22 Førsteplassen i følgende arrangementer: Verdensmesterskapet for kvinner, Junior-VM, Junior-EM, Det amerikanske juniormesterskapet, Det asiatiske juniormesterskapet, Det afrikanske juniormesterskapet.
2.23 Ved poenglikhet på førsteplassen i en soneturnering, og hvis de gjeldende spillere ikke har kvalifisert seg på grunnlag av bestemmelse 2.24, blir tittelen bare tildelt etter stikkamp.

2.24 Et IM-resultat i en FIDE-turnering i syklusen om det individuelle VM med ikke mindre enn 13 partier.

KRAV TIL TITTELEN FIDE-MESTER:

2.31 To eller flere FM-resultater i arrangementer med tilsammen minst 24 partier, og en rating på minst 2250 enten på den gyldige eller den umiddelbart følgende FIDE-ratingliste.
2.32 Førsteplassen i VM for spillere under 17 år.
2.33 Et FM-resultat i en FIDE-turnering i syklusen om det individuelle VM med ikke mindre enn 13 partier.

INTERNASJONALE TITTELTURNINGER

4.1 En internasjonal tittelturnering må være minst 9 runder. Minst halvparten av spillerne må være tittelholdere, minst en tredjedel må ikke tilhøre ett og samme forbund og ikke mer enn 20% kan være uten rating. I alminnelighet skal det spilles bare en runde pr. dag. Imidlertid er det tillatt med to runder pr. dag inntil to dager. I løpet av turneringens tre siste dager er det ikke tillatt å spille to runder pr. dag.

4.11 For turneringer som begynner innen utgangen av 1980 er betingelsen: halvparten tittelholdere eller spillere med rating minst 2300.

4.3 Turneringer blir inndelt i styrke etter gjennomsnittlig rating. Kategoriene av internasjonale tittelturneringer og de prosentvise minstekravene for tittelresultater kan leses ut av følgende tabell:

Gjennomsn. rating	Turn. kategori	GM-res.	IM-res.	FM-res.
2251-2275	1		76	64
2276-2300	2		73	60
2301-2325	3		70	57
2326-2350	4		67	53
2351-2375	5		64	50
2376-2400	6		60	47
2401-2425	7	76	57	43
2426-2450	8	73	53	40
2451-2475	9	70	50	36
2476-2500	10	67	47	33
2501-2525	11	64	43	30
2526-2550	12	60	40	
2551-2575	13	57	36	
2576-2600	14	53	33	
2601-2625	15	50	30	
2626-2650	16	47		

TILLEGGSBETINGELSER FOR BEREKNING AV TITTELRESULTATER:

4.41 En tittelkandidat kan betrakte seg selv og alle motstanderne i en "Sveitserturnering" eller lagturnering som en turnering, jfr. 4.1.
4.43 GM-resultater i arrangementer med mindre enn tre stormestere er ikke gyldige. Resultater mot spillere som ikke hadde rating på forhånd, teller ikke i beregningen av en GM-norm.
4.44 IM-resultater i arrangementer hvor mindre enn tre internasjonale mestere eller stormestere deltar, er ikke gyldige.
4.45 Minst én tittelnorm må oppnås i en turnering med bare én runde pr. dag.
4.47 Holder en tittelnorm for mer enn én tittel, kan den anvendes på begge.
4.48 Resultater fra arrangementer som ligger fem eller flere år tilbake, kan ikke medregnes i tittelsøknaden.
4.50 Tittelnormer skal regnes som gyldige dersom de var gyldige etter gjeldende tittelbestemmelser i det tidsrom normen ble oppnådd.

Ratingtall pr. 15/6 1980

Vi offentliggjør alle fra 600 og oppover

Endelig! Påny bringer nye lister glede og/eller frustrasjon inn i de tusen hjem. Hele 1940 navn offentliggjøres denne gang. Økningen på 184 navn skyldes delvis man har klart å trekke deler av ELO-Pers hemmelige arkiv fram i lyset. På denne lista finner vi alle med rating høyere enn 600! Stikk den....

Norsktoppen

1	Knut J Helmers, Stjernen	2464
2	Leif Øgaard, OSS	2455
3	Eivind Poulsson, Volda	2396
4	Terje Wiibe, Nordstrand	2387
5	Sverre Heim, Akademisk	2383
6	Walter Morris, OSS	2380
7	Ragnar Hoen, OSS	2377
8	Svein Johannessen, Moss	2368
9	Arne Vinje Gulbrandsen, OSS	2360
10	Morten Trolldalen, Skien	2333
11	Bjørn Tiller, OSS	2330
12	Ole Christian Moen, OSS	2314
13	Erling Iversland, Bergen	2304
14	Thor Geir Harestad, Randaberg	2302
15	Torger Strand, Kristiansund	2291
16	Erling Kristiansen, OSS	2288
17	Jarl H. Ulrichsen, ASKO	2280
18	Øystein Sande, Volda	2267
19	Gunnar Johnsen, Tromsø	2267
20	Per Ofstad, Fredrikstad	2261
21	Magne Følling, Bergen	2259
22	Petter Haugli, Moss	2257
23	Einar Hatlebakk, ASKO	2247
24	Stein Jensen, Narvik	2238
25	Thomas Heiberg, Stjernen	2232
26	Daan de Lange, Hamar	2230
27	Ivar Martin Dahl, Bærum	2220
28	Helge Gundersen, Bergen	2214
29	Viggo Guddahl, OSS	2204
30	Arne Schjønby, ASKO	2202
31	Morten Groth, OSS	2198
32	Tor Kristiansen, ASKO	2187
33	Steinar Lindblom, OSS	2187
34	Aleks Semakoff, OSS	2185
35	Arthur Kjelstrup-Olsen, ASKO	2184
36	Trond Nilsen, Hamar	2183
37	Lars Kjølborg, Stjernen	2182
38	Kjetil Granddal OSS	2181
39	Øystein Hjertenes, Florø	2174
40	Dag Orseth, Brugata	2171
41	Ole Morten Skogheim, Lilleh.	2168
42	Petter Stigar, Stjernen	2161

Juniorkremen

1	Petter Stigar, Stjernen	2161
2	Johan Berg, Namsos	2107
3	Lars Eckhardt, Nordstrand	2042
4	Jøran Jansson, Asker	2041
5	Arild Lauvsnes, Stavanger	2033

6	Per Manne, Bergen	2005
7	Øyvin Jensen, Moss	1999
8	Ivar Uggerud, Kongsvinger	1979
9	Kurt Hetland, Sandnes	1950
10	Roar Elseth, OSS	1935
11	Erik Høidahl, Sarpsborg	1931
12	Tor Kr. Schølseth, Kirkenes	1926
13	Espen Agdestein, Asker	1919
14	Kjetil Johan Bergersen, Gjøvik	1913
15	Tom Rob, Hinna	1904
16	Ole Ragnar Johnsen, Bøler	1901
17	Berge Christiansen, Asker	1896
18	Ove Sævareid, Bergen	1886
19	Rune Stenvold, Gjøvik	1872
20	Simen Agdestein, Asker	1865

Kvinnelista

1	Mary Kligen, Stjernen	1603
2	Ada Widding, Arbeidernes	1437
3	Ingrid Salamonsen, Sevland	1406
4	Edel Duurhuus, Hammerfest	1338
5	Liv Trude Kumle, Sarpsborg	1324
6	Berit Røkke, Sørums	1229
7	Liv Berntzen, Øksfjord	1207
8	Vigdis Knutsen, Øksfjord	1177
9	Berit Hoff, Stjernen	1156
10	Mona Jevanord, Fredrikstad	1154

Kadett-toppen

1	Espen Agdestein, Asker	1919
2	Ole Ragnar Johnsen, Bøler	1901
3	Berge Christiansen, Asker	1896
4	Simen Agdestein, Asker	1865
5	Egil Stokkeland, Ganddal	1851
6	Kjell Arne Mork, Askøy	1821
7	Trond Solem, Ski	1818
8	Einar Brekken, Ganddal	1813
9	Gustav Gudbrandsen, Eiker	1797
10	Guttorm Sindre, Florø	1792

Lilleputt-toppen

1	Simen Agdestein, Asker	1865
2	Ivar Bern, Bergen	1611
3	Bjørn Brunvoll, Molde	1551
4	Ole Magne Opsal, Askøy	1548
5	Fredrik A. Dahl, Asker	1510
6	Petter Simonsen, Sevland	1507
7	Bjørn A. Troelsen, Moss	1505
8	Ronny Rasmussen, Askøy	1500
9	Håvard Espelin, Asker	1467
10	Ulf Larsen, Fredrikstad	1411

A

Abarbanell Laszlo Stavanger	1541	64
Abrahamsen Karl Bodo	1639	13
Adolfsen Aksel Narvik	1176	59
Adolfsen Vidik Halden	1151	26
Afdal Geir S Sarpsborg	1649	87
Afdal Tor Sarpsborg	1339	37
Agdestein Espen Asker	1919	73
Agdestein Pål Arbeidernes	2028	57
Agdestein Reidar Asker	2011	100
Agdestein Simen Asker	1865	44
Agnalt Reidar Halden	1690	102
Aker Ronnie Tønsberg	1944	12
Akeren Stig Bærum	1743	100
Akre Ottar Asker	1592	127
Akre-Aas Halifan Asker	1809	90
Albertsen Arne Stjernen	1549	129
Albrigtsen Bjørn Hammerfest	1393	78
Alexandersen Svein Bærum	1341	26
Altesch Leif OSS	1517	83
Almvik Nils Surmaddal	1514	24
Alnes Jan Harald Elverum	1531	107
Alnes Johan Ski	984	10
Alsaker Øyvind Florø	1495	38
Alsvik Frank Tromsø	1444	12
Ambjør Alf Gjøvik	1439	52
Amundsen Carl Einar Elverum	1787	141
Amundsen Carl Henrik Elverum	1750	100
Amundsen Erlend Moss	1587	44
Amundsen Jørn Kongsberg	1377	27
Amundsen Nils L Nordstrand	1176	35
Amundsen Stig Askøy	1468	15
Andersen Arne Bodo	1476	10
Andersen Arne Moss	1434	135
Andersen Bjørn Sarpsborg	1813	105
Andersen Espen Moss	1239	15
Andersen Frithjof Horten	1421	147
Andersen Geir Fredrikstad	1372	32
Andersen Håkon Askøy	1507	24
Andersen Karl Tempo	1893	55
Andersen Kjell Halden	1760	95
Andersen Klaus Eidsvoll	1404	100
Andersen Leif Stjernen	1643	168
Andersen Lorentz Stavanger	1571	27
Andersen Odd L	1813	298
Andersen Odd Skjervøy	1564	24
Andersen Oscar E Caissa	1678	89
Andersen Per Oscar Risar	1835	59
Andersen Reidar Stjernen	1796	150
Andersen Reidar Tempo	1122	17
Andersen Sverre Horten	1592	100
Andersen Terje OSS	1396	29
Andersen Viggo Stjernen	1159	11
Andreassen Arne Brønnøysund	1636	40
Andreassen Arnold Tromsø	1972	157
Andreassen Augon Skien	1306	12
Andreassen Einar Randaberg	1891	21
Andreassen Johan Stjernen	1991	158
Andreassen Leif Vadsø	1608	68
Andreassen Tor Herman ASKO	1794	67
Andresen Johan Arbeidernes	1713	86
Andresen Morten Tromsø	1344	51
Andresen Ragnar Fredrikstad	1719	108
Andresen Sverre Verda	1473	60
Andresen Harald Hamar	1672	45
Angel Håkon Bodo	1531	49
Angelshaug Ole Andreas Bergen	1758	111
Anthonisen Niels Stjernen	1558	88
Antonsen Frode Grimstad	1793	96
Antonsen Odd Sarpsborg	1391	47
Antonsen Roar Risør	1437	63
Antonsen Sten Ove Mo	1342	26
Antonsen Øyvind Caissa	2128	70
Appelgren Sverre Fredrikstad	1536	59
Arnesen Gunnar Myrvoll	1334	28
Arnesen Øivin Fredrikstad	1163	16
Arntzen Eystein Stjernen	1085	11
Arntzen Ole E ASKO	1385	12
Arntzen Sverre Narvik	1690	82
Arntzen Vidar Zahl Vadsø	1215	12
Arno Steinar Mosjøen	1598	43
Aronsen Paal Harstad	1359	30
Aslaksen Nils M Alta	1672	70
Aspegren Arne Nordstrand	1599	70
Aspås Reidar Arbeidernes	1520	75
Aubell Erik Kongsberg	1426	20
Aukrust Harald Ski	1688	173
Aure Harald Magne Molde	1499	67
Aurlund Kjell Stjernen	2003	77
Austdal Tor Lillehammer	1410	16

Austreng Erik Asker	1816	146
Austvik William Molde	1258	56
Bache-Larsen Dag Asker	1118	47
Bachmann Kåre Trondhjems	1635	23
Bahus Gunnar Løten	1417	65
Bakke Jan Gunnar Alta	947	19
Bakke Nils Arne Asker	1552	18
Bakke Per Bjørn Eidsvoll	1546	205
Bakkeli Kjetil Trondhjems	1655	31
Bakken R Strømmen	1072	15
Bakken Stein Gunnar Elverum	713	21
Balazs Georg ASKO	1396	16
Baklund Carl H Mo	1531	51
Barda Yngvar Stjernen	2117	427
Barge Morten Tromsø	1537	55
Bargel Trond Ballangen	910	19
Barroch Odd Meråker	1797	129
Barstad Thoralf N Stjernen	1274	25
Bekk Arne G Elverum	1658	86
Bekkelid Leif Drammen	2125	78
Bekkevold Jon Arbeidernes	1575	37
Belsnes Dag Bærum	2131	19
Belstad Bjørn E Lillestrøm	1504	41
Bendixen Dan Moss	1680	85
Bendixen Kaj Moss	1619	136
Benneche Fridjof Strømmen	1160	15
Berg Birger Våler	1586	107
Berg Egil Lillehammer	1359	16
Berg Evald Arbeidernes	1917	71
Berg Harry Eidsvoll	1413	257
Berg Jan Hammerfest	1555	19
Berg Jan Horten	1971	70
Berg Johan Namsos	2107	118
Berg Svein Stjernen	2146	293
Bergersen Bjørn Gjøvik	1695	35
Bergersen Kjetil J Gjøvik	1913	104
Bergersen Per Elo Bærum	1931	224
Bergersen Robert Tromsø	1505	49
Bergh-Christensen Lars Stjern	1473	10
Bergholt Johnny Bodo	1484	25
Berglund Alf Ole Hammerfest	1733	122
Berglund Jan S Hammerfest	1942	165
Bergsagel Ivar Larvik	1621	26
Bergstad Odd OSS	1824	41
Bergvoll Magne Tromsø	2027	105
Bern Ivar Bergen	1611	47
Bernhardt Carl J Trondhjems	1882	69
Berntsen Bjørn Stjernen	1601	148
Berntsen Einar Strømmen	1673	133
Berntzen Liv Øksfjord	1207	11
Berntzen Stein O Øksfjord	1907	57
Berri Ivar Stjørdal	1860	205
Berthelsen Jens Mosjøen	1791	30
Bie Hans Petter Nordstrand	1761	126
Birkeland Ole Kristiansand	1249	108
Birkstrand Odd Bergen	1904	107
Birkic Vid Sarpsborg	1743	59
Bjerkle Jørgen Asker	1084	14
Bjerke André OSS	1764	26
Bjerke Richard Bærum	2026	227
Bjerkeng Kjetil Evje	1576	31
Bjerkland Roy Kristiansand	1527	15
Bjerring Arvid Stovner	1715	14
Bjertnes Sten Kongsberg	1991	26
Bjordan Arne N Sandnes	1397	48
Bjordan Ivar N Stord	1916	73
Bjornes Leif O Kristiansand	1704	105
Bjorgvik Jan A Moss	1841	361
Bjorkheim Morten Halden	1769	81
Bjørning Petter Stovner	1439	10
Bjornedal Eivind Bodo	1466	50
Bjornedal Halstein Stjernen	1162	23
Bjorneng Thorleif Hæmfoss	1279	17
Bjørnhoft Geir Sørum	1279	17
Bjørnliand Svein A Fredrikstad	1912	123
Bjornsen Bjørn Stjernen	1764	145
Bjørnstad Leif Kirkenes	1789	109
Bjørnøy Harald Volda	1411	14
Blix Anders Tromsø	1008	28
Blomberg Frode Bergen	1661	10
Blomkvist Edvin Fredrikstad	1531	29
Blomkvist Jan Edvin Fr stad	1468	15
Blomkvist Vemund Fredrikstad	1256	16
Blomli Vidar Narvik	1329	42
Bogen Martin Strømmen	1890	198
Boger Raymond 1911	1526	103
Bouqvist Pål OSS	1019	15
Borgersen Jon Drammen	1366	36
Borøy Rune Fauske	1653	65

Borøy Øystein Fauske	1578	24
Bothner Tom ASKO	1906	146
Brandt Knut Eidsvoll	1491	263
Brandt Bae Gunnar Kr sund	1717	203
Brandt Tor K Sandnessjøen	1413	10
Brattbakk Ragnvald Sarpsborg	1451	61
Bratteteig Tore I Bergen	1656	86
Bratttill John Narvik	1776	47
Braude Benny M Sarpsborg	1189	66
Bredesen Odd Ivar Risør	1484	62
Bredrup Jan Nordstrand	1360	45
Breim Bjørne Surmaddal	1498	12
Breim Asbjørn Fauske	1544	31
Breimo Ole Sigmund OSS	1363	11
Breistein Jan Arild Ski	1499	36
Breivik Lars Tempo	1367	29
Brekke Tore Bergen	1851	141
Brekke Øystein Brugata	2041	226
Brekke Age Olav Bergen	1529	45
Brekken Einar Ganddal	1813	93
Bremserud Espen Bøler	1527	22
Brenden Mentz Strømmen	1496	86
Brendhaug Olaf Meråker	1550	60
Briskeliid Terje Øksfjord	1447	64
Brix Jan Caissa	1689	62
Brobakken Geir Hamar	1488	33
Broch Einar Bærum	1731	21
Brodersen Robert Fauske	1236	34
Brokestad Knut Arbeidernes	2061	103
Bruheim Olav Arbeidernes	1768	89
Brunes Kjell Bodo	1415	26
Brunvoll Bjørn Molde	1551	97
Brunvoll Øyvind Molde	1600	109
Brunbodo Ivar Halden	1825	127
Bråstein Lars Reidar Sandnes	1873	49
Bråthen Harry Sarpsborg	1333	10
Braathen Jan Erik OSS	1852	118
Braathen Steinar Sarpsborg	1324	17
Bråthen Trond V Moss	1434	16
Bue Gunnar Tønsberg	1883	295
Bugge Sigmund Surmaddal	1581	17
Bunes Johan Andre Østfold	1612	76
Burchard Torbjørn Narvik	1865	95
Burje Ingolf Øksfjord	932	35
Byvall Espen Skien	1117	15
Byskov Paul Trondhjems	1465	39
Bystad Erik Lillehammer	1637	28
Bækken Ole H Stjernen	1668	163
Bø Arvid Randaberg	1704	11
Bø Håkon Volda	1461	28
Bø Olav Drammen	984	18
Bø Torger Randaberg	1438	11
Bø Trond Ski	1298	57
Bøe Arne Horten	1739	81
Bøe Arne Hugo Stjernen	1811	144
Bøe Ketil Bergen	1224	10
Bogner Geir Sarpsborg	1186	17
Bohmer Henrik OSS	1727	35
Bohmer Ivar Moss	1743	65
Borke Eivind Gjøvik	1337	18
Borset Ola Surmaddal	1581	48
Baadshaug Knut Eidsvoll	1819	150
Bådvik Stein H Arbeidernes	1422	15
Bårdsen Bård Trondhjems	1855	174
Bårdsen Per Ole Verda	1454	40
Bårdsten Svein ASKO	1728	50
Båstad Rolf OSS	1733	91
Capoferro Michele Bodo	1363	19
Capoferro Renato Bodo	1679	18
Carlsen Fredrik Trondhjems	1627	57
Carlsen Henrik Asker	1598	66
Carlsson Bengt Nordstrand	1781	123
Carlssens Øyvind Nordstrand	1686	203
(Challenger) Voicé Haugesund?	1134	6
Christensen Jens Bærum	1859	41
Christensen Jim Mo	1622	64
Christensen Lars Bergh Kr sandl	1798	10
Christensen Peter Strømmen	2086	86
Christensen Tom Elverum	970	21

Claes Karl Stjernen 1098 65
 Cossen Liewe Volda 1879 23
 Corneliusen Rolf Arne Asker 1933 40
 Czilling Ludvig Moss 1713 151

D

Dahl Fredrik A Asker 1510 20
 Dahl Ivar M Bærum 2020 211
 Dahl Jon Loten 1112 23
 Dahl Per A Hammerfest 1088 23
 Dahl Thor Egil Øksfjord 1408 72
 Dahle Sabjorn Kristiansand 1829 64
 Dahlen Kristian Fnatt 1518 86
 Dahlgren John Sarpsborg 1936 70
 Dahl Gustav Halten 1983 90
 Dale Anders M OSS 1292 11
 Dale Petter Harstad 1369 30
 Dale Svein Volda 1452 38
 Danielsen Alf Stjernen 1047 77
 Danielsen Arne Fnatt 2090 58
 Davidsen Bjorn Kirkenes 1294 30
 de Lange Daan Hamar 2230 315
 de Linde Anne Bærum 1013 39
 de Wijer Jan Ski 1270 13
 Dikici Atilla Trondhjem 1391 14
 Dokka Arild Kongsberg 1549 48
 Doknes Vidar Eidsvoll 1449 106
 Dransfeldt Arne Ganddal 1388 13
 Drømmer Karl Kongsberg 1372 37
 Duurhuus Edel Hammerfest 1338 10
 Dyrdal Arnbjorn Hønefoss 1958 52
 Dyrdal Ivar ASKO 1816 119
 Dysterud Svein Tore Strømmen 1668 52
 Dyvi Yngvar OSS 1557 87
 Døler Jens Alta 1157 13
 Dønnes Dick Mo 1791 69
 Døssland Sigurd Gjøvik 1605 30
 Døstøl Steinar Sandnes 1688 53

E

Eckhardt Lars Nordstrand 2042 145
 Edseth Ludvik Stjernen 1493 81
 Edvardsen Bjorn Eidsvoll 1601 150
 Edvardsen Ivar Hønefoss 1586 51
 Edvardsen John E Loten 1167 35
 Edvardsen Leif Drammen 1621 253
 Edvardsen Magnus Kongsberg 1879 146
 Edvardsen Ragnar Konnerud 1864 403
 Edvardsen Reidar 94 23
 Edvardsen Tore Hønefoss 1663 69
 Eek Terje Elverum 1522 43
 Egeberg Erik Indre Østfold 1808 65
 Egede-Nissen Henning Stjernen 2031 129
 Egeland Thore 1655 62
 Eide Lars Kristiansund 1559 12
 Eide Morten Bergen 1740 27
 Eide Olaf Gjøvik 1875 11
 Eidem Frode Strømmen 2099 121
 Eidseter Jon Helge Molde 708 10
 Eids Edvin Molde 1564 20
 Eikeland Trond E Askoy 1600 36
 Eilertsen Wiggo H Tromsø 1840 52
 Eivindsen Jan Grane 1697 69
 Eivindsen Asmund Grane 1717 73
 Ek Arvid Nordstrand 1701 70
 Ek Jon Nordstrand 1680 94
 Ekdal William Asker 1513 61
 Elboth David OSS 1895 100
 Eliassen Nils Otto Kongsving 1425 30
 Ellingsen Fred Moss 1979 187
 Ellingsen Peter Narvik 1744 88
 Ellund Erik Stjernen 1169 19
 Elseth Roar OSS 1935 104
 Elstad Geir Steinkjer 1241 32
 Elstad Oskar Mosjøen 1660 40
 Emanuelson Tor Henrik Kirken 757 34
 Emgård Runar Tempo 1575 81
 Endresen Clement Stavanger 1775 36
 Endresen Svein Levanger 1580 16
 Endresen Svein H Mo 1742 40
 Eng Thor OSS 1668 18
 Engebretsen Erik Moss 1835 16
 Engebretsen Per Horten 1604 53
 Engebretsen Rolf Kragere 1073 12
 Engh Bjorn Inge Nordstrand 1522 23
 Engseth Kenneth Elverum 1017 25
 Engseth Trond Elverum 1224 31
 Ensvik Tore Sarpsborg 1037 21
 Eriksen Bengt Kirkenes 1734 130
 Eriksen Bengt Vardo 946 19
 Eriksen Bjarne Asker 1494 140

Eriksen Bjarne Flora 1779 180
 Eriksen Dag ASKO 1758 16
 Eriksen Gustav Kongsvinger 1637 10
 Eriksen Haldor Bodo 1686 52
 Eriksen Ingvar Arbeidernes 1610 24
 Eriksen Magne Stjernen 1269 49
 Eriksen Marius Kongsvinger 1490 10
 Eriksen Oddvar Sarpsborg 1728 96
 Eriksen Torfinn Narvik 1565 92
 Eriksfallet Arild Sørum 1554 192
 Eriksfallet Olaf Sørum 1594 202
 Eriksson John Merkker 1729 89
 Ernstsen Arild Tromsø 1755 60
 Erstad Karl 1911 1539 173
 Erstad Karl 1911 1923 127
 Eriksen Arnt H Brugata 1666 64
 Esbensen Hans F Vadso 1530 113
 Esbjug Hans Indre Østfold 1527 17
 Espe Magnus Volda 1379 29
 Espe Petter Volda 1467 17
 Espeli Håvard Asker 1934 186
 Espelund Knut Lillehammer 1644 29
 Espetveit Asbjorn Ganddal 809 15
 Evensen Jan Even Trondhjem 1656 49
 Evensen Roy Tromsø 1893 161

F

Fagerbakk Inge Ballangen 1051 19
 Fagerbakke Geir Risør 1600 17
 Fagerhaug Knut H Hammerfest 1625 44
 Fagerjord Sten Hugo Mo 1089 19
 Fagerland Leif Bronnøysund 1419 13
 Fagerli Nils Arne Eiker 1041 29
 Fagerstrøm Sven Ski 1814 57
 Falkeid Kåre Stavanger 2045 73
 Falldalen Roger Elverum 1210 52
 Faltinsen Vidar Trondhjem 1435 22
 Farbu Øystein Trondhjem 1681 67
 Farstad Gudmund Vardo 2004 105
 Fesche Rolf Asker 1805 91
 Fesche Svein Tore Larvik 2101 110
 Fetveit Arild Asker 1429 36
 Figeneschou Kjell Kirkenes 1598 92
 Fikseanet Odd Steinkjer 1665 19
 Finnsset Reidar Tromsø 1551 60
 Finnset Wiggo Tromsø 1444 12
 Finsdahl Roar Stavanger 1527 57
 Finsrud Egil Eidsvoll 1216 17
 Finstad Arne OSS 1776 238
 Fiske Bjorn Ski 637 11
 Fiva Anders Fauske 1538 56
 Fjellstad Jon Olav Volda 1895 85
 Fjeld Alf Strømmen 1540 81
 Fjeld Arne Roger Fredrikstad 1313 93
 Fjeld Egil Sørum 1176 15
 Fjeld Truls OSS 1787 25
 Fjell Pedersen Jan-Egil Asker 1499 115
 Fjellgård Egil Bodo 1869 72
 Fjernerros Arne Vardo 1621 37
 Flakstad Helge Moss 2002 124
 Flater Odd Stjernen 2115 113
 Flotte Kenneth Sevland 1521 26
 Flotten Bjorn Kirkenes 806 21
 Flotten Erling Kirkenes 1669 116
 Flotten Øystein Kirkenes 1021 30
 Flåterud Tormod Kongsberg 1599 54
 Fodstad Bjorn Eidsvoll 1527 61
 Forsberg Jan Sarpsborg 1935 65
 Fosdahl Bjorn Wilhelm Brugata 1858 36
 Foss Olaf Skien 1548 15
 Foss Kristian Eidsvoll 1632 87
 Fossil John Stjernen 913 14
 Foy Eriksen Sigv Indre Østf 1227 103
 Frantzen Meinert OSS 1864 44
 Fredheim Leif Sørum 1528 49
 Fredriksen Frank Strømmen 1629 46
 Fredriksen Harald Stjernen 1397 41
 Fredriksen Olav K Fnatt 1626 71
 Fredriksen Rolf Stjernen 1334 50
 Fredriksen Svein Strømmen 1629 108
 Fridestad L Bergen 1556 17
 Friedrich Paul Alain Asker 1393 40
 Frydenberg Pål Sørum 1713 123
 Frydenald Odd Hamar 1593 105
 Frydelund Arve Hønefoss 1684 13
 Frykmann Arne Nordstrand 1188 36
 Frøseth Rune Steinkjer 1667 60
 Fyri Tormod OSS 1843 225
 Fystro Odd-Ivar 1568 83
 Følling Magne Bergen 2259 250
 Førlund Tor Egil Risør 1785 118
 Førrisdahl Ole Kr Sarpsborg 980 17

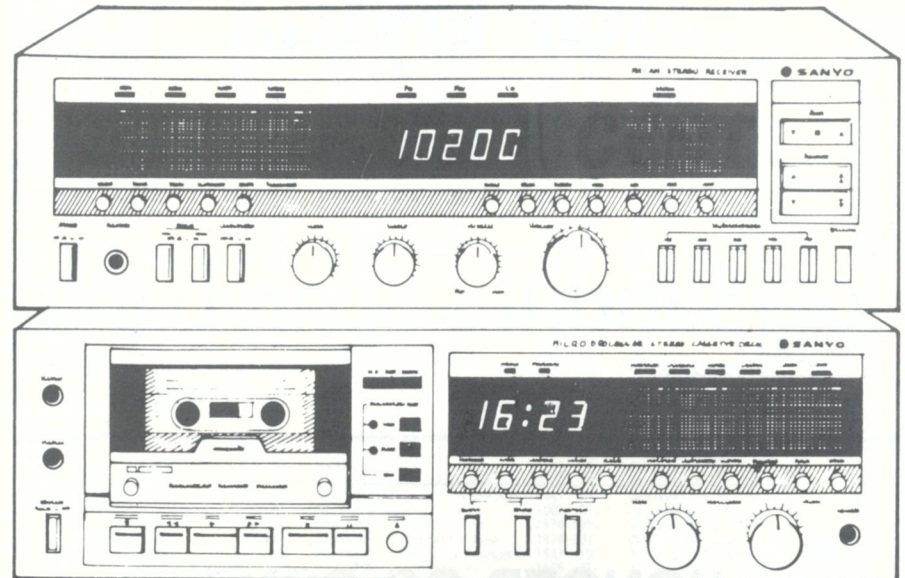
G

Gabrielsen Øyvind Arbeidernes 1752 123
 Galgum Nils Hamar 1515 32
 Garberg Stig Steinkjer 1457 47
 Garsægg Terje Ski 1397 11
 Garzegg Terje Indre Østfold 1541 22
 Gausel Einar Stjernen 1415 45
 Gausel Erik OSS 1757 122
 Gausen Jon Surnadal 1436 12
 Gilje Bjorn Randaberg 1739 11
 Gisvold Pål Arbeidernes 1848 36
 Giverholt-Hanssen Odd Nordstr 1876 146
 Gjerdum Olaf Våler 1837 15
 Gjermstad Geir Levanger 1405 16
 Gjestemoen Magne Drammen 1506 33
 Gjøvik Håvard Arbeidernes 1598 22
 Gjøre Lars Surnadal 1366 14
 Glendrange Gunnar OSS 1323 59
 Glendrange Jan OSS 1329 10
 Godde Petter Nordstrand 1362 39
 Glørum Sigurd Skien 1258 12
 Godager Bjorn A Loten 1429 36
 Godal Arne Gjøvik 1754 32
 Goddard Maurice Molde 1340 39
 Gonzalez Antonio Fredrikstad 1207 21
 Gornitschni Fred Kirkenes 1613 42
 Gotaas Sturla OSS 1495 25
 Gramstad Reidar Sandnes 2181 111
 Grandal Kjetil OSS 1611 137
 Granum Roger Jevnaker 1785 124
 Grasmø Øystein Strømmen 1381 37
 Gravningmyr Konrad Kongsberg 1711 29
 Gregor Elling Sandnessjøen 1804 43
 Gregersen Thomas Kristiansund 1736 66
 Grimseren Runar Skien 1265 11
 Grimsrud Jan Ski 1582 71
 Grimstad Hallvard Fauske 2198 104
 Groth Morten OSS 1688 56
 Grothe Einar Lillehammer 1450 62
 Grotnes Nils Tromsø 1325 41
 Grøndstad Frits Grane 1465 10
 Grydeland Carl Drammen 1647 33
 Grytvik Willy Horten 1751 16
 Grønbeck Gunnar Mosjøen 1249 58
 Grønning Arild Flora 1297 17
 Grønning Knut Arbeidernes 1363 14
 Grøttum Erik Bøler 1843 90
 Gudbrandsen Alf Eiker 1797 140
 Gudbrandsen Gustav Eiker 2204 258
 Guddahl Wiggo OSS 1964 84
 Gulbrandsen Andreas Moss 2360 300
 Gulbrandsen Arne Vinje OSS 1928 107
 Gulbrandsen Tor Nordstrand 1373 14
 Gulichen Tormod Fredrikstad 1510 11
 Gullsen William Stjernen 1613 17
 Gullthav Ole G Mosjøen 1456 68
 Gull Thor Eidsvoll 1276 111
 Gulliksen Leif Stjernen 1356 82
 Gulliksen Tomm Y Stjernen 1092 35
 Gulstad Tore Tromsø 1230 11
 Gundersen Arvid Jevnaker 1393 75
 Gundersen Dag Rakkestad 2214 231
 Gundersen Helge Bergen 1573 15
 Gundersen Jan Hamar 1124 93
 Gundersen Johan Stjernen 1603 51
 Gundersen Kim H 1275 15
 Gundersen S Strømmen 1144 23
 Gundersen Vidar Nordstrand 1157 100
 Gunnarsen Odd Harstad 1352 28
 Günther Roland Moss 1333 14
 Gurbye Stig Horten 1667 60
 Gustavsen Arild Sarpsborg 1557 80
 Gustavsen Arne Eidsvoll 920 14
 Gyltendås Ole John Lillehammer 1910 127
 Gylterud Lars Kongsvinger 1453 58
 Getestam Olof Trondhjem 1149 14
 Gaarder Hans Asker 1521 18
 Gaarder Runar Eidsvoll 1183 13
 Gåsemyr Rune Haugesund 1762 34

H

Haberstad Odd Eidsvoll 1867 91
 Hafskjær Kurt Molde 1520 87
 Hafskjær Lars Trondhjems 1870 44
 Hageland Harald Evje 1464 48
 Hagelund Svein Stjernen 1440 46
 Hagen Egil R Randaberg 1471 10
 Hagen Harry G Jevnaker 1322 61
 Hagen Jan Erik Kongsberg 1797 107

Når du ikke spiller sjakk - spill SANYO

RD 7058 Kassettpiller

Dolby støybegrensningsfilter
 LED digitalur
 Innebygget timer
 Topp data
 Bygget etter den nye microprocessor
 teknikken (relé-styrt)

GCX 7060 Receiver

6 bånd HI-FI Receiver
 Selvøkende LED frekvensdigital
 2 x 45 watt sinus 8 ohm.

Olav
Kyrresgt. 9

Salg og distribusjon i Norge:

A.HARTVIG LARSEN AS

Gøteborggt. 38, Oslo 5

Tlf: (02) 35 00 70

AVD. BERGEN: TLF. (05) 16 16 01

Jamo-høyttalere

Høyttalere som matcher
 ethvert anlegg fullkomment.
 Prisriktige produkter
 som må sees og ikke minst høres.

Ha et mål for øye...

Sandnes Sparebank

Langgaten 54, 4300 Sandnes. Tlf. (045) 64040. Filialer: Dale, Hommersåk, Høle

KONGER OG BØNDER —

VELKOMMEN TIL

SKÅNEVIK

fjordhotell TLF. 155-SKÅNEVIK

Hagen Odd-P Stjernem	1651 124	Haustreis Kjetil Grane	1385 17	Hvalø Hansen Walther Tønsberg	1779 130
Hagen Ole Andreas Asker	1197 11	Haustreis Nils Grane	1710 55	Hvesser Hroar Indre Østfold	1354 49
Hagen Rolf Nordstrand	1323 61	Haveland Bjørn I Ski	1419 68	Høe Johan Steinkjer	1639 41
Hagen Tom Stjernem	1326 17	Haveraaen Håkon Konnerud	1524 34	Høe Oddvar Steinkjer	1877 89
Haggren Bjørn Ski	937 20	Havnæs Olaf Tromsø	1291 12	Høgsnes Brynjar Steinkjer	1811 169
Hakavik Bjørn Kongsberg	1709 39	Heggelund Harald Hammerfest	1274 37	Høidal Erik Sarpsborg	1931 214
Hall Torstein Asker	1431 41	Heggelund John Hammerfest	794 30	Høidal Terje Sarpsborg	1492 76
Hallingbye Thor Bærum	1696 57	Hegghem Bjørn Arbeidernes	2121 34	Høie Johannes Tromsø	2082 258
Hallsjø Arne Haugesund	1030 11	Heiberg Thomas Stjernem	2232 390	Høiland Stein Stavanger	1629 10
Halse Svein E Elverum	1693 43	Heide Torkel Halden	1162 22	Høivold Erik Horten	1851 90
Halse Torbjørn Bærum	1787 137	Heidenstrøm Tor Strammen	1483 83	Høkeli Petter Fredrikstad	1264 14
Halvorsen Adolf Elverum	1781 114	Heien Arne Horten	1978 82	Høyen Asmund Mo	1317 16
Halvorsen Arne Bergen	1384 29	Heien Arnulf Strømmen	1431 35	Høyer Tor Ski	1427 69
Halvorsen Gunnar Masfjordnes	2008 161	Heim Sverre ASKO	2383 230	Hayfield Tord Tønsberg	1994 94
Halvorsen Harry Bøler	1610 86	Heitmann Egil Ballangen	877 20	Haaseth Arne Molde	1228 50
Halvorsen Ove Kongsberg	1888 101	Heksem Ragnar Fredrikstad	1363 41	Haave Carl Randaberg	2273 21
Halvorsen Tor Eidsvoll	1213 24	Helgeland Arnfrinn Sarpsborg	1617 108		
Hamborg Bjørn Kongsberg	1368 56	Helland Lars Moss	1263 10	I	
Hamborg Fritz Bergen	1394 49	Helleland John OSS	1610 55	Ibenfeldt Otto Ski	2128 121
Hammer Reidar Moss	1630 72	Hellem Gunnar OSS	1718 200	Ilyes Peter OSS	2059 125
Hamrevoll Trond Halden	1370 80	Hellum Glenn Strømmen	1331 82	Indbjør Odd Kirkenes	1198 56
Hamre Einar Drammen	1882 212	Hellum Sverre Strømmen	1899 107	Indregard Stein Narvik	1830 144
Hanevik Arne Volda	1838 103	Helmers Knut J Stjernem	2464 310	Ingebretsen Vidar Moss	1837 174
Hannaas Hasso Evje	1570 24	Helmersen G Strømmen	1541 16	Ingebretsen Chr Narvik	1493 46
Hansen Arve Hammerfest	869 12	Hemmingby Henrik Strømmen	1461 86	Ingebretsen Roy S ki	1547 44
Hansen Bastian Surnadal	1550 21	Hemmingsen Harald Tromsø	1012 14	Isachsen Harald Molde	1747 204
Hansen Egil Lillehammer	1573 52	Hennelund Egon Sørum	1603 28	Isaksen Karl-Fr Bodø	1712 108
Hansen Egil Nordstrand	1048 21	Henningsen Bjørn Bergen	1686 19	Iversen Anders Vardø	1444 26
Hansen Eliif Fredrikstad	1810 106	Henrichsen Erlend Alta	1952 150	Iversen Arne Sarpsborg	1734 123
Hansen Erlend Fredrikstad	1394 26	Henriksen Frank Stjernem	1736 270	Iversen Einar Kr OSS	1476 50
Hansen Hans J Surnadal	1618 12	Henriksen Geir I Tempo	1777 78	Iversen Guttorm Molde	2040 43
Hansen Harald Gjøvik	1466 112	Henriksen Henrik Arbeidernes	1837 74	Iversen Julius Stjernem	1605 77
Hansen Harald Sørum	1400 49	Henriksen Ivar Fauske	1432 32	Iversen Leif B OSS	1696 151
Hansen Harry Stjernem	1541 44	Henriksen Rolf Bergen	2021 76	Iversen Odd Caissa	1626 29
Hansen Ivar Fredrikstad	1668 93	Henriksen Ulv V Tempo	1611 83	Iversen Runar Harstad	1725 13
Hansen Jan Erik Volda	1015 21	Hermansen Henning Wadd ASKO	1930 200	Iversen Torgrim Stovner	1407 26
Hansen Johnny Drammen	1783 108	Hermansen Knut S kien	1633 49	Iversen Trygve Steinkjer	1704 84
Hansen Kjell Asker	1450 59	Hermansen Knut Wadd Kongsberg	1505 37	Iversland Erling Bergen	2304 141
Hansen Ola Bergen	1810 45	Herskedal Sven Arbeidernes	1707 95	J	
Hansen Per Kristian Bøler	1828 84	Herving Ståle Narvik	1355 20	Jacobsen Berge Fauske	1852 53
Hansen Per I Sarpsborg	1113 26	Hesjeli Jan R Ballangen	1279 75	Jacobsen Jan Kristiansand	1494 18
Hansen Rolf Mørch Fredrikstad	1943 36	Hesjeli Jørn Ballangen	779 26	Jacobsen Jann H OSS	1871 50
Hansen Roy Dønge Eiker	1498 68	Hestad Jan Henning Sandnes	1849 48	Jacobsen Leif Fauske	1808 82
Hansen Svein Erik Hammerfest	652 13	Hetland Kurt Sandnes	1950 90	Jacobsen Leif Kristiansand	1712 25
Hansen Thorbjørn Drammen	1383 70	Hetlevik Svein H Bergen	1691 17	Jacobsen Roger Tromsø	1624 21
Hansen-Anna John Lillehammer	1504 64	Hildonen Aksel Vadsø	1499 31	Jacobsen Kjetil Tromsø	1520 70
Hanssen Jahn Moss	2056 470	Hillestad Aksel Nordstrand	1636 21	Jacobsen Kjetil Tromsø	1625 36
Hanssen Olav Fauske	1743 17	Hilton David Askøy	1625 36	Hind Roar Bøler	1549 19
Hanssen Petter H Dirsch Nordst	2033 276	Hjellvik Torbjørn Fauske	1482 28	Hjellvik Torbjørn Fauske	1482 28
Hanstad Kjell Arne Caissa	1435 17	Kjelm-Hansen Paul Trondhjems	1411 44	Hjelseng Mikael S Løten	1001 11
Haraldsson Småri ASKO	2133 20	Kjertenes Øystein Flora	2174 290	Hjortnes Per Kristiansund	1974 201
Harestad Ove H Randaberg	1807 49	Kjulstad Per Kristiansund	1587 19	Hjørnevik Knut-Jarle Haugesu	1558 27
Harestad Thor G Randaberg	2302 242	Kjørvik Knut-Jarle Haugesu	1558 27	Hoem Ragnar OSS	2377 373
Haringstad Ove Sevland	1368 19	Hoen Erling OSS	1156 37	Hoff Berit Stjernem	1569 13
Hammens Johan C Eidsvoll	1736 146	Hoff Terje Dokka	1156 37	Hofli Erlend OSS	1587 49
Harris Ralph H Eidsvoll	1758 290	Hoftaniska Tor E Vadsø	1280 18	Hoftaniska Tor E Vadsø	1280 18
Hartvigsen Yngvar Stjernem	1619 74	Hojem Karl Kirkenes	1272 48	Hojem Karl Kirkenes	1272 48
Hatlebakk Einar ASKO	2247 248	Hollås Roar X Steinkjer	1683 117	Hollås Roar X Steinkjer	1670 48
Hatteberg Jan Flora	1593 40	Hollås Rolv Steinkjer	1639 85	Holm Erik Bodø	1577 28
Hattedstad Bjarne Ski	1348 50	Holmen Olav Steinkjer	1572 36	Holmen Ove Steinkjer	1929 89
Haugeng Johan Mo	1377 10	Holmen Per Inge Bodø	1929 89	Holmstad Johs Mo	1531 27
Hauer-Jensen Martin Bærum	1562 37	Holtermann Eiler Asker	1468 111	Holst Helge Asker	1468 111
Haug Finn Alta	1607 39	Holst Jan Ski	1012 20	Holt Even Tromsø	1281 72
Haug Kjell M Våler	1255 14	Holt Jan Ottar Vardø	1539 27	Holt Olav Tromsø	1333 56
Haug Sverre Ski	1932 88	Holthe Arnt Arbeidernes	1907 132	Holtermann Eiler Asker	1729 34
Haug Tor Moss	1483 78	Holthe Arnt Arbeidernes	1830 95	Horn Norvald Brønnøysund	1264 13
Haugen Kristoffer Tønsberg	1617 93	Honstad Jon Caissa	1264 13	Horny Robert Stovner	1498 22
Hauge Anders Drammen	1660 84	Hornsvold Brønnøysund	1857 67	Hoseth Gudmund Bodø	1857 67
Hauge Per Molde	1246 29	Hovda Sven Ski	1724 128	Hovda Sven Ski	1724 128
Hauge Rolf Kristiansand	1291 37	Hovda Sven Erik Ski	914 55	Hovda Sven Erik Ski	914 55
Hauge Thomas R Bergen	1517 26	Hovdan Halvdan Arbeidernes	1660 15	Hovdan Michael Stavanger	1312 14
Hauge Tor Arne Brugata	2159 396	Hovde Frank Steinkjer	2086 184	Hovde Frank Steinkjer	2086 184
Hauge Tor Hugo Haugesund	1580 19	Høbert Bjørn Ski	1367 56	Høbert Bjørn Ski	1367 56
Haugen Arild Randaberg	1953 22	Hugås Kåre R Arbeidernes	1725 173	Hugås Kåre R Arbeidernes	1715 159
Haugen Knut Hammerfest	1570 52	Hummel Per Stjernem	1468 27	Husby Per Bergen	903 29
Haugen Morten Elverum	983 12	Hustjord Trond Narvik	903 29	Hustjord Trond Narvik	903 29
Haugen Ragnar Myrvoll	1426 34				
Haugjord Arne Kristiansand	1765 60				
Haugjord Sverre Drammen	1824 216				
Haugland Folke ASKO	1721 13				
Haugland Jan Sandnes	1791 85				
Haugli Petter Moss	2257 365				
Haugseth Ole E Strømmen	1955 22				
Haugseth Ragnvald Kirkenes	1535 79				
Haugsværd Magne Bergen	1345 17				
Haugvik Børge Trondhjems	1429 62				
Haut Henning Kongsberg	1227 11				
Haustreis Bjørnar Grane	1353 48				
Haustreis Erling Grane	1647 72				

Johansen Ketil Moss	1496	32
Johansen Kjell Fredrikstad	1570	58
Johansen Kjell Tønsberg	1836	121
Johansen Knut Stjernen	1579	160
Johansen Knut Erik Moss	1749	119
Johansen K O Nordstrand	1516	89
Johansen Michael Stjernen	1251	37
Johansen Odd Arbeidernes	1588	68
Johansen Odd Tempo	1334	64
Johansen Odd B Fredrikstad	1769	117
Johansen Otto Caissa	1727	76
Johansen Paul Moss	2126	298
Johansen Ruhne Bodo	1612	22
Johansen Steinar Stjernen	1503	102
Johansen Stig A Mo	1562	54
Johansen Svein Age Elverum	2028	168
Johansen Sverre Kirkenes	1260	87
Johansen Sverre Sarpsborg	1422	81
Johansen Thor Asker	1964	287
Johansen Tom Konnerud	1251	29
Johansen Torbjørn Ballangen	962	17
Johansen Torgeir Vadso	1372	25
Johansen Vidar Caissa	1529	43
Johansen Vidar Horten	1451	37
Johansen Villy Øksfjord	1207	11
Johansen Øyvind Sarpsborg	1378	65
Johansen Tom J OSS	1862	92
Johansen Gunnar Tromsø	2267	274
Johansen Henry Tromsø	1732	61
Johansen Jan Henrik Tønsberg	1942	79
Johansen John Kr OSS	1802	126
Johansen Knut Lillehammer	1379	41
Johansen Svein Harald Brugata	1931	218
Johansen Terje Risar	1530	26
Johansen Øystein Blarum	2034	476
Johnson Ole Ragnar Bøler	1901	46
Jonassen Reidar Myrvoll	1671	33
Jordan Eddy Asker	1645	121
Jovic Risto Sandnessjøen	1746	277
Juul Kjell Stjernen	1421	101
Justad Asmund Arbeidernes	1375	13
Jørgensen Helge Caissa	1410	10
Jørgensen Kolbein Bergen	1456	62
Jørgensen Otto	1378	45
Jørgensen Rune Halden	1336	43
Jørgensen Øyvind K Fredrikstad	1378	45
Jøssak Per H Valda	1543	18

K

Kalkenberg Egil Mo	1768	59
Kalkenberg Inge Mo	1811	44
Kallset Tore Kristiansund	1847	40
Kalsnes Gjemund OSS	1483	44
Kamsvåg Bjarne Kristiansund	1220	16
Karlsen Arvid Vadso 100 000	1325	71
Karlsen Bjørn Stovner	1347	15
Karlsen Dag Frode Sandnessjø	1848	82
Karlsen Gunnar Bergen	1482	93
Karlsen Herfinn Eidsvoll	1065	267
Karlsen Kjell A Arbeidernes	2021	57
Karlsen Kurt Fauske	1684	26
Karlsen Rolf Tromsø	1330	18
Karlsen Rolf Birger Vadso	1396	57
Karlsen Sven Th 1911	1869	111
Karlsen Tor Arne Narvik	1653	92
Karlsen Torbjørn Fauske	1069	12
Karlsson Karl Erik Caissa	1793	109
Karlstad Kjell M Hammerfest	1415	92
Karlstad William Ballangen	1317	54
Keiserås John OSS	1269	21
Kempinger Edvard Fredrikstad	1506	20
Kirkebø Bernt Stjernen	1673	77
Kirkosola Gitte Kristiansand	1504	50
Kjelen Johs R ASKO	1983	169
Kjelstrup-Olsen Arthur ASKO	2184	195
Kjenn Erling Moss	1456	39
Kjenn Kristian Moss	1494	62
Kjønstad Kristen Mo	1709	52
Kjæmperud Einar Caissa	1872	100
Kjølbjerg Lars Stjernen	2182	297
Kjøvs Oddvar Brønnøysund	1569	18
Kjøvsdahl Børge Steinkjer	1309	32
Kjønsvik Einar Arbeidernes	1851	24
Kjønsvik Erik Arbeidernes	1757	43
Klausen Truls Konnerud	1338	21
Klavestad Gutorm Halden	1814	99
Kleppe Roald Gjøvik	1773	58
Kleppe Øystein Gjøvik	1102	21
Klevenberg Bjarne Ski	1666	124
Klingen Mary Stjernen	1683	202
Klokkernes Frode Flora	1752	108

Klyve Hils Bergen	1757	129
Klabøe Harald Stjernen	1903	200
Knudal Dag Ski	1483	61
Knudal John Ski	1092	42
Knudsen John	1975	60
Knutsen Karl J Øksfjord	1336	60
Knutsen Vigdis Øksfjord	1177	15
Knutsen Redvald Grane	1281	12
Kofoed Leif Morten Vadso	1634	54
Kofoed Torsten Narvik	1540	55
Kolberg Jan-Erik Grane	1489	15
Kolberg Magnor Grane	1426	60
Kolden Henrik Hamar	1720	11
Kollflaath Jan Gjøvik	1552	29
Kollerud Olav Konnerud	1540	29
Kolsaker Per Asker	1793	70
Kongevold Hans I Moss	1747	86
Kopperdal Arve Hinna	1952	153
Kopperdal Ole Hinna	1734	43
Korneliusen Rolf-J Bang Hammerf	1434	15
Korneliusen Terje Narvik	1591	14
Korsvikken Roar Sørum	778	10
Kosberg Ivar Molde	1639	106
Koski Olavi Fredrikstad	2015	16
Kraft Bjarne Moss	1374	33
Kragh-Larsen Leif Stjernen	1053	55
Kreppene Dag M E Stjernen	1019	20
Kristensen Bjarne Narvik	1750	91
Kristensen Kjell Ole Narvik	2134	153
Kristensen Kolbjørn Bodo	1598	67
Kristensen Kåre Skien	1547	31
Kristensen Svein T Steinkjer	1560	21
Kristiansen Arnulf Vadso	1361	20
Kristiansen Atle Bergen	1685	20
Kristiansen Bernhard Vadso	1253	38
Kristiansen Erling OSS	2288	387
Kristiansen Finn Stovner	1080	20
Kristiansen J	1001	14
Kristiansen K	1592	17
Kristiansen Kristian Stovner	1181	32
Kristiansen Kåre Sørum	1503	56
Kristiansen Mathias Arbeidern	1595	36
Kristiansen Oddvar Stjernen	1715	159
Kristiansen Ole J Horten	1432	51
Kristiansen Paul Stjernen	1165	117
Kristiansen Reidar Loten	1488	101
Kristiansen Reidar Tempo	1850	28
Kristiansen Sverre Fredrikst	1283	21
Kristiansen Tor ASKO	2187	283
Kristiansen Tore Kristiansund	1342	16
Kristiansen Tore Ge Sarps	1886	149
Kristiansen Trond Ski	960	13
Kristoffersen Bjørn Kirkenes	1027	13
Kristoffersen Per Sarpsborg	1339	51
Krogstie Hans Jørgen Ski	1201	20
Krogh Georg Vadso	1709	116
Krokkan Kåre Kongsberg	1468	96
Kroknes Brynjar Brønnøysund	1432	15
Krosby Hiell 1911	1704	34
Krång Kolbjørn Stjernen	1291	20
Kumle Liv Trude Sarpsborg	1324	60
Kval Jonny Lillehammer	1212	67
Kumle Svein E Sarpsborg	1812	152
Kvam Frode Arbeidernes	1430	18
Kvamme John Bergen	1435	18
Kvandalh Viktor Mo	1708	30
Kvanmo Harald Tromsø	1649	16
Kvasheim Rolf H Ski	1352	12
Kveinen Eivind ASKO	1990	475
Kverndal Leif Stjernen	1754	100
Kvernvoold Oddmund ASKO	1775	286
Kvikstad Jarl Tromsø	1595	75
Kville Odd Martin Eidsvoll	1890	142
Kvilten E Strømmen	1715	106
Kvinge Asta Stjernen	1067	15
Kvitrud Arne Arbeidernes	1073	94
1999	71	

L

Lade Halvard M Strømme	1679	53
Lande Teinar Brønnøysund	1429	23
Lane Graham Stjernen	1628	13
Langmyhr Tore Bærum	1863	153
Langmyhr Asbjørn Elverum	1452	26
Langseth Kristian Eidsvoll	1337	122
Langsetmo Hans Kr Skien	1589	55
Langsrud Asbjørn Konnerud	1515	96
Larsen Arild Lillehammer	1961	259
Larsen Arne Kirkenes	1286	53
Larsen Arne Tønsberg	1797	87
Larsen Arne O Narvik	1417	86

Larsen Asbjørn Bodo	1715	32
Larsen Bjørn Fredrikstad	1734	96
Larsen Dag Henning Stjernen	1835	157
Larsen Erik Bergen	1638	21
Larsen Frank Willy Hønefoss	1158	27
Larsen Frans Tromsø	2007	98
Larsen Fred Fauske	960	33
Larsen Fredrik A Arbeidernes	1906	299
Larsen Gunnar Stake OSS	1781	56
Larsen Jan Erik Vadso	1082	14
Larsen Jan Inge Hammerfest	1232	25
Larsen Karl Arthur Kirkenes	1272	104
Larsen Kristian Konnerud	1819	106
Larsen Kristian Strømme	1597	106
Larsen Odd Leonard Risør	1538	64
Larsen Olaf Fredrikstad	1205	103
Larsen Stig-Berge Bergen	1622	120
Larsen Terje W Honningsvåg	1930	102
Larsen Thorleif Kirkenes	1557	47
Larsen Tor-Georg Bang Hammerf	1332	40
Larsen Tor Kjetil Stavanger	1848	90
Larsen Ulf Fredrikstad	1411	18
Larsen Ulf Erik Kirkenes	1337	47
Larsen Øystein	1765	95
Larsset Jan Mo	1473	22
Laugaland Jostein Sandnes	1730	78
Lauritsen Tor Halden	1357	45
Lauritsen Einar Kristiansand	1848	109
Laustzen Nils Fauske	1266	11
Lausnes Arild Stavanger	2033	220
Lausnes Roald Stavanger	1547	31
Lauvsås Dag OSS	1937	104
Lein Kåre Mo	1880	50
Leiten Gerhard Florø	1799	37
Lejon Alf Stavanger	1046	15
Lepperød Ole Stjernen	1892	224
Lerfeld Carl Verdal	1418	19
Lerstad Bjørn Drammen	1941	219
Lervik Eirik Molde	904	13
Liabotro Pål-Ole ASKO	2135	124
Lian Vidar Nordstrand	1438	22
Lind Trond Olsen Kirkenes	1651	92
Lie Erik Elverum	1645	122
Lie Gunnar Porsgrunn	1949	42
Lie Harald OSS	1616	17
Lie Harald Ingemar Grane	1611	65
Lie Jarl Bredre Grane	1850	133
Lie Jon Olav Ganddal	1679	27
Lie Odd Knop Porsgrunn	1911	21
Lie Per Tore 1911	1880	67
Lien Arne Lillehammer	2013	105
Lien Ole Lillehammer	1546	91
Lien Willy Fredrikstad	1509	16
Lie-Pedersen Kay Trondhjem	1553	23
Lier Brynjulf 1911	1659	14
Liland Inge Tromsø	1676	28
Lillebø Håkon P Fratt	1644	20
Lilleleide Pål Erik Hønefoss	1389	11
Lilleng Gunnar Strømme	1390	88
Lilleng Øyvind Strømme	1357	16
Lillesand Svein Arne Verdal	1367	74
Lillevold Levi Mo	1667	74
Lillereen Morten Stjernen	1826	128
Lilli Marco Bergen	1585	28
Lind Hugo Jarl	1671	113
Lindberg Konrad Trondhjem	1811	69
Lindberget Asgeir Elverum	1405	28
Lindberget Gert Sørum	1546	133
Lindblom Roar Sandnes	1990	224
Lindblom Steinar OSS	2187	320
Lindgård Gaute Ski	1962	211
Lindholm Geir 1911	1159	11
Lindkjølven Cato Bærum	1743	34
Lindrup Helge Stjernen	1695	121
Lindstrøm Terje Narvik	1617	38
Lockertsen Ernst Narvik	1964	99
Lode Steinar Arbeidernes	1488	16
Lorck Fredrik Kristiansand	1809	132
Lorentsen Geir M Hammerfest	1783	105
Lorentzen Terje Vadso	1378	43
Lorentzen Tom A Fauske	1515	45
Ludvigsen Frode Tempo	1584	50
Ludvigsen Jan Fredrikstad	1861	205
Ludvigsen Jarle Mosjøen	1669	23
Lund Alf Harstad	1907	26
Lund Jan Erik Risør	1822	119
Lund Johnny Arbeidernes	1521	15
Lund Jon Kjelland Ski	1326	13
Lund Karl H Kongsberg	1939	170
Lund Petter Bærum	1686	48
Lundberg Roald Ballangen	1113	21

Lundberg Stig Ballangen	1410	43
Lundblad Per Bjørn Bærum	1472	130
Lundby Finn Eidsvoll	1566	59
Lunde Arne Lillehammer	1889	223
Lunde Sigmund Sarpsborg	1251	53
Lunder Gunnar Lunner	1323	24
Lunderby Per Einar Kongsvinger	1387	15
Lundteigen Magne Tempo	1241	12
Luther Harry Inge Harstad	1629	31
Lyngedal Odd Øksfjord	1075	44
Lyngmo Thor Vidar Stjernen	1378	47
Lyngås Rudolf W Stjernen	1384	84
Lyster Alf Arbeidernes	1293	10
Løberg Lars Elverum	1316	28
Lodemo Anders Trondhjem	1785	90
Loken Erling Nordstrand	1375	25
Loken Morten Trondhjem	1810	61
Loken Øyvind Nordstrand	1554	117
Løkkevik Lars Kristian Freder	831	15
Løkseten Eldar Narvik	1430	47
Lønning Dag A OSS	1460	42
Løtveit Tomodd OSS	1537	101
Løvberg Petter Elverum	907	21
Lovaas Tore Høe Arbeidernes	1746	75
Løvåsdal Sigmund Asker	1824	187

M

Magnussen John Sarpsborg	1856	153
Magnussen Øistein Asker	1566	165
Maide Arvid A Stavanger	1627	85
Mauvs Per Bergen	2005	167
Mannerud Arne Eidsvoll	1724	200
Mannerud Jan Eidsvoll	1828	87
Mannes John K Sevland	1599	21
Marcussen Finn Nordstrand	1934	163
Marfjord Magne Risør	1592	34
Markussen Bernt Bodo	1576	65
Markussen Kyrre L Hammerfest	1766	57
Martinsen Magne Lillehammer	1658	120
Marti Sven A OSS	1740	72
Martinsen Frode Elverum	1054	12
Martinsen Helge Strømme	1849	36
Martinsen Jan Sarpsborg	1228	11
Martinsen Jørn E Fredrikstad	1061	15
Martinsen Knut Konnerud	1565	102
Martinsen Vegard ASKO	1613	41
Mather Robert Konnerud	1351	10
Mathiasen Olaf Loten	1397	29
Mathisen Håkon Strømme	1754	152
Mathisen Runar ASKO	2128	207
Mathisen Thorbjørn Gjøvik	1424	63
Mausteth Leif S Eidsvoll	1545	94
Meinecke Fred F OSS	1456	93
Melby Arne OSS	1818	251
Melkersen Olav Narvik	1670	53
Melkeraas Terje Stavanger	1944	34
Mella Age Strømme	1983	125
Melbye Frank Halden	1701	143
Melstvig Søren OSS	1758	10
Melvoll Roy Harstad	1727	13
Methi Steinar Vadso	1125	32
Meyer Gerhard Arbeidernes	1953	121
Michelsen Rudolf OSS	1674	241
Michelsen Svein Hinna	2159	150
Michelsen Øyvind Stavanger	1768	142
Mickelson Egil R Stange	1566	136
Midbrød Terje Sandnes	1416	22
Midjo Arne M Steinkjer	1528	48
Midtbo Terje Sandnes	1235	15
Midtvåge Rolf Sarpsborg	1512	82
Mikaelen Magne Mosjøen	1567	33
Mikalsen Christoffer Sandnes	1490	53
Mikkelsen Ingvar Trondhjem	1320	48
Mikkelsen Jan T Bergen	1646	37
Milvang Otto Asker	1389	18
Minge Bjørn Sarpsborg	1815	110
Mitusch Richard Bærum	1357	20
Mjos Knut Bergen	1468	20
Mo Rolf Kristiansand	1504	10
Mobekk Kåre Willy Elverum	1013	30
Moberg Reidar Sørum	1701	108
Mo Asbjørn Molde	1738	47
Mo Gunnar Tønsberg	1927	191
Mo Jonas Trondhjem	1574	212
Mo Øss	1899	73
Mo Rudolf Ski	1617	102
Moen Arild Konnerud	1848	124
Moen Einar J Øksfjord	1435	24
Moen Harald Sørum	1558	73
Moen Inge Risør	1447	43
Moen Ivar Surudal	1642	22

Moen Ketil Steinkjer	1296	33
Moen Knut Fauske	1197	16
Moen Knut Risør	1539	60
Moen Olav A Steinkjer	1718	52

Oveir Birger Strømmen 1818 136

P - Q

Paulsen Anders Stjernem	999	16
Paulsen Erik Grane	1632	48
Paulsen Hans O Stjernem	1343	186
Paulsen Idar Halden	1219	20
Paulsen Jack Sandnes	1428	11
Paulsen Kåre Stjernem	1642	59
Paulsen Thor Evert Fredrikst	1487	12
Paulsen Tor Arne Hammerfest	1165	37
Pedersen Arne Meråker	1317	30
Pedersen Arne Olaf Kr sund	1886	40
Pedersen Bjørn H Stjernem	1408	16
Pedersen Bjørnar Elverum	1107	18
Pedersen Erik Lind Moss	1625	129
Pedersen Fred Kirkenes	845	14
Pedersen John W Moss	1686	11
Pedersen Lars Elverum	860	18
Pedersen Leif Georg Sandnes	1569	78
Pedersen Ola Fredrikstad	2145	57
Pedersen Reidar Tempo	1509	31
Pettersen Alf Gjøvik	1539	18
Pettersen Arnt Øksfjord	1233	41
Pettersen Bjørnar Brønnåsund	1576	19
Pettersen Eilert Fr stad	1939	84
Pettersen Erling Ski	1674	101
Pettersen Harry ASKO	1621	133
Pettersen Henry Mjøsen	1989	23
Pettersen Kjell Fredrik Asker	1109	11
Pettersen Kjell O Tromsø	1315	14
Pettersen Ole Mo	1372	15
Pettersen Rolf Myrvoll	1594	93
Pettersen Steinar Kristiansand	1553	68
Pettersen Steinar Kristiansand	1504	10
Pettersen Tore Elverum	801	12
Pettersen-Dahl Terje ASKO	1213	14
Pihl Steinar Stjernem	847	18
Pinderud Tore Nordstrand	1127	21
Pleym Arnt Einar Vadse	1557	35
Plukkerud Trygve Lillehammer	2028	155
Polo José H Fyllingsdalen	1783	148
Posaasen Steinar Våler	1902	228
Poulsen Eivind Volda	2396	262
Poulsen Vidar Stjernem	1673	47
Prebensen Else Stjernem	216	20
Prestegaard Reidar Gjøvik	1261	76
Prytz Otto ASKO	1353	20
Præsthus Thoralf Nordstrand	2012	115
Pøghønen Heimo Olavi OSS	1702	113
Pålshaugen Aasbjørn Gjøvik	1614	69
Qverild Birger Trondhjem	1605	48

R

Raeng Knut Fredrikstad	1175	20
Rafnung Skjalg Narvik	1279	12
Rambjør Ivar Stjernem	885	19
Rambo Jan-Bjarne Harstad	1888	75
Rambøl Tore Asker	1260	16
Randaberg Kurt Randaberg	1560	60
Rangøy Helge Ski	1818	172
Rangøy Tomrod Sarpsborg	1709	99
Rasmussen Bjørn Terje Stjernem	1729	63
Rasmussen Egil Alta	1088	19
Rasmussen Geir Kristiansand	1192	10
Rasmussen Roland Sørum	1616	118
Rasmussen Rolf M Kongsberg	1656	52
Rasmussen Ronny Askay	1500	35
Ravnsgill Mo	1433	32
Reberg Jan Otto Ski	1270	45
Rebo Walther Moss	1363	24
Reed Jon ASKO	1870	283
Reistad Arne Løten	1254	31
Remen Rikiya Fredrikstad	1144	14
Renjo Egil Strømmen	1495	93
Renjo Glenn Vidar Stjernem	1191	70
Reppen Tore Stjernem	1426	55
Reyes Virgilio Stjernem	1537	19
Ricks Wayne Kongsberg	1138	13
Rindalsholt Per-Arne Frnatt	1821	123
Ringsstad Arne Fyllingsdalen	1737	43
Rinnan Tore Steinkjer	1352	32
Risan Arne Kirkenes	1411	21
Risan Jostein Kirkenes	1482	24
Risberg Knut Arne Elverum	1133	36
Rishovd Svein T Moss	2119	245
Rismo Yngve Moss	1137	10
Ristesund Odd OSS	1751	435
Risvaag Paul Hammerfest	1588	94
Rivli Johnny Bergen	1604	39

Roald Sjur Nordstrand	1578	82
Rob Tom J Hinna	1904	134
Robertson Arthur ASKO	1627	35
Robertson Jens R Evenes	1488	57
Robertson Jonny Mo	1706	38
Robertson Ingvig Trondhjem	1748	137
Rognerudene Byvind Fr stad	1713	135
Røien Terje Arbeidernes	1764	70
Rølstad Rolv Sig Stjernem	1184	38
Roman Pål Tromsø	1956	21
Romsdal Trond Alta	1303	34
Rosenberg Cato Sandnes	1706	57
Roverud Thor Caissa	1795	113
Rudlang Harald Stjernem	864	45
Rugaard Per Nørba	1557	19
Rundbom Magne Tromsø	1352	12
Rustad Øystein Halden	1616	31
Rudvalf Steinar Sandnessjøen	1278	116
Rye Karstein Molde	1072	36
Rygge Arild Ski	1295	53
Rygge Robert Larvik	1487	11
Rymoan Olaf Honningsvåg	1262	32
Rodde Kaj Stjernem	1291	19
Ro Einar Hammerfest	988	19
Roe Gunnar I Hammerfest	1218	15
Roen Eiv Meråker	1658	39
Röhne Jørgen Løten	1503	37
Røkke Berit Sørum	1729	23
Rølvin Erling OSS	1147	10
Rolvås Steinar Sandnessjøen	1729	23
Rombæck Bjørn Ski	1420	12
Rønnebu Dag Fauske	1527	10
Rønning Are Vardø	1787	36
Rønning Sten Harald Tønsberg	1369	12
Rønningen Ivar Meråker	1164	21
Rorosgaard Jon A Hinna	1845	92
Rorstad Audun Volda	1707	30
Rorvik Arne Tempo	1499	74
Rorvik Jon Fr Tempo	1847	127
Rosand Runar Kristiansund	1722	21
Rost Bjørn Kristiansand	1213	16
Rostad Rolf Asker	1982	117
Roste Per Bj Løten	1254	16
Retnes Terje Narvik	1269	21
Retvold Ronny Kirkenes	849	20
Retvold Trygve Kirkenes	1614	111

S

Sagen Kristian Asker	1638	246
Sagfjauan Magne Trondhjem	1593	53
Sakarassan Alf Kristiansand	1634	55
Salamonsen Ingrid Sevlund	1406	19
Salomonsen Palmer Ballangen	1972	233
Salte Alf Sandnes	1202	18
Samuelson Arne Kristiansund	1659	112
Sand Morten Nordstrand	1421	68
Sandaker Henrik Løten	1576	11
Sandal Gudleik Jan Gjøvik	1188	19
Sande Oddmund Randaberg	1738	64
Sande Øystein Volda	2267	292
Sandmark Helge Arbeidernes	1561	16
Sandmark Terje Arbeidernes	1782	43
Sandmark Tore Arbeidernes	1825	95
Sandnes Frank Stord	1359	39
Sandnes Jan Stjernem	1572	42
Sandnes Stig Stord	1629	25
Sandvik Arnstein Sandnes	1550	73
Sandvik Tormod ASKO	1566	11
Sandvik Trygve Sandnes	1434	74
Sandvik Werner Bode	1524	26
Sannes Helge Arbeidernes	1753	110
Schjødt Werner Kongsberg	1446	78
Schjonsby Arne ASKO	2202	208
Schjonsby Per Gjøvik	1465	63
Schorpner Jan Nordstrand	1713	116
Schulstad Knut Narvik	1616	46
Schalseth Martin Kirkenes	1618	104
Schalseth Tor Kristian Kirken	1926	172
Selbekk Kjell Meråker	1760	63
Selfors Willy Kirkenes	1157	29
Seljeseth Geir Molde	1163	29
Seljeseth Sverre Flore	1467	78
Selmer Thore Kongsberg	1430	37
Semakoff Aleks OSS	2185	368
Shotland Jan Tromsø	1333	94
Sidselrud Jan Kongsvinger	1443	53
Sigerst Magne Tromsø	1653	95
Sivaldsen Selmer Narvik	1736	57
Siljuberger Helge Elverum	1404	13
Siljubergerås Odd Nordstrand	1568	66
Simonsen Svend Roger Drammen	1021	14

Simonsen Bjørn-Magnus Narvik	1688	106
Simonsen Frank Bode	1843	50
Simonsen Frank jr Fauske	1505	15
Simonsen Helge Tempo	2022	195
Simonsen Jens R Evenes	1668	81
Simonsen Jarl Stjernem	1706	38
Simonsen Petter Sevlund	1507	20
Simonsen Reidar Sevlund	1642	35
Simonsen Steinar Ski	1658	114
Simonsen Tor Halden	1367	13
Sindre Bjarte Flore	1764	120
Sindre Gutorm Flore	1792	94
Sinnes Nils Aadne Ganddal	1411	32
Sivertsen Arne Tromsø	1591	48
Sivertsen Eivind Mo	1623	14
Sivertstøl Øivind Volda	1238	24
Sjursen Anbjørn Bergen	1500	54
Sjursen Hans Jørgen Bergen	1917	82
Sjøberg Svein Halden	1644	21
Sjøbrend Håkon Elverum	656	25
Sjøbrend Kjell Elverum	1759	125
Sjøbrend Odd Elverum	1359	77
Sjoberg Bjarne Bode	1664	78
Skarstein Tor Trondhjem	1642	52
Skarsvåg Kristian M Strømmen	1237	53
Skau Jørn Narvik	1072	17
Skau Norvald Sarpsborg	1516	49
Skaug Egil Sarpsborg	1274	26
Skaug Vidar Drammen	1743	67
Skeide Jostein Strømmen	1574	60
Ski Ole Johan Asker	1673	146
Skjold Ragnvald Surnadal	1813	67
Skjerve Per ASKO	1575	33
Skjold Arne Eidsvoll	1404	212
Skjold Gisle M Hinna	1752	133
Skjold Leif Tempo	1752	37
Skjold Reidar Tempo	1666	31
Skjoberg Sverre Indre Østf	1509	35
Skjønnhaug Terje Halden	1483	96
Skogheim Kjell Drammen	2168	157
Skogheim Johan P Surnadal	1095	17
Skogseth Johan P Surnadal	1498	12
Skogseth Reidar Lillehammer	1526	13
Skogvang Sverre Lillehammer	1716	115
Skråmstad Per-Erik Stjernem	1292	27
Skræde P Strømmen	2260	26
Skrøvset Steinar Surnadal	1159	20
Skurdal Kjell Lillehammer	1590	16
Skybakmoen Roar Elverum	1135	14
Skålin Roar Tempo	1165	27
Skaar Arvid Aage Stjernem	1432	65
Skår Bjarte Ski	1164	11
Skaar Rolf Bergen	1407	25
Skaar Jan Øyvind Ganddal	1400	11
Skårås Erik Elverum	1608	112
Skårås Lars Erik Elverum	1152	39
Skårås Ole Petter Elverum	923	34
Slang Harry Fredrikstad	1587	69
Slemmen Dag K Gjøvik	1275	27
Sletnes Oddvar Lillehammer	1404	16
Slettebø Oddmund Kristiansand	1548	21
Slettebø Magne Eidsvoll	1188	74
Sletten Jon Elverum	1217	28
Slettnes Tor Magne Molde	1127	67
Storøld Birger Nordstrand	1141	14
Stungård Eskil Stjernem	1724	74
Smeby Ole Hanefoss	1908	182
Smedtørp Klaus Kongsvinger	1758	88
Smedstad Harald Lillehammer	1784	30
Småvik Svein E Steinkjer	1536	79
Snøretland Per Kjell Tønsberg	1402	90
Snoelund Morten Bærum	1641	114
Solberg Per Nordstrand	1824	142
Solberg Terje Elverum	902	24
Solberg Thomas Strømmen	1722	74
Solem Trond Ski	1818	134
Solhaug Jan Petter Kirkenes	1628	58
Solhaug Steinar Løten	1210	27
Solheim Per Arne Ski	1586	53
Solheim Per Otto Flore	1829	115
Solheim Svein Bergen	1636	131
Sollid Oddvar Bergen	1732	95
Sollid Steinar OSS	2101	398
Solstad Frank Hammerfest	988	23
Solun Finn Erik Kongsvinger	1909	31
Solvang Stig Grane	1654	30
Sommernes Pål A Moss	1694	31
Sondbo Dag Caissa	1581	55
Sondresen Per Ski	1959	240
Sortland Arne Bergen	1807	130
Sosa Canec Caissa	1651	44
Sparby Birger Strømmen	1415	84

Spon Aksel Konnerud	1202	21
Standahl Magnar Mosjøen	1884	16
Standal Bård Tønsberg	1697	64
Standal Egil Arne Volda	1837	88
Standal Ingvold Volda	1187	17
Stangeby Thomas Fredrikstad	1128	15
Stangeland Erlend Sandnes	1810	83
Stangeland Karle Sandnes	1538	79
Stangeland Odd Sandnes	1889	142
Stangeland Terje Ganddal	1446	12
Stavelin Arne OSS	1673	64
Stavik Jan Molde	1609	100
Steeger Tordis Stjernem	821	27
Steen Knut Tomrod OSS	1222	15
Steen Trygve Stjernem	1752	207
Steen Vegard Gjøvik	1934	159
Steensteth Bjørner Bergen	1592	63
Steinkjer Bjarte Steinkjer	1816	66
Steinnes Herlevi Tromsø	1410	15
Steinsvik Jo OSS	1295	17
Steinaa Bjørn Nordstrand	1579	100
Stenland Otto Fauske	1475	37
Stenklev Johnny Lillehammer	1903	75
Stensholt Eivind Bergen	2141	146
Stensland Martin Ski	1060	48
Stensrud Alf E Moss	1606	112
Stensrud Arne Stjernem	1402	96
Stenvold Rune Gjøvik	1872	108
Stern Tibor Trondhjem	1959	157
Skjær Petter Stjernem	2161	356
Stokke Jan Konnerud	1837	25
Stokkeland Konrad Sandnes	1756	66
Stokkeland Egil Ganddal	1851	98
Stokkeland Oddvar Ganddal	1895	39
Stoltenberg Yng Narvik	1675	79
Storhaug Kåre Hinna	1764	120
Storslett Rolf Tromsø	1134	64
Storsveen Aksel Stjernem	1087	10
Strand Karl W Kristiansund	2028	226
Strand Kjetil Arbeidernes	1947	92
Strand Kurt Arbeidernes	1933	27
Strand Trygve Kristiansund	2291	202
Strand Øyvind Bergen	1926	200
Strand-Nilsen Erik Kr.sand	1102	438
Strømme Eystein Øksfjord	1079	15
Sturberud Egil Stjernem	1628	38
Sturbrud Geir Morten Lillehammer	1567	73
Sturbrud Jan Magne Lillehammer	1620	82
Stordal Jostein Øksfjord	1094	24
Støre Thor OSS	1967	393
Støten Rone Sarpsborg	886	17
Sund Johannes Sevlund	1071	12
Sundbakk Arne Narvik	1198	29
Sundbakk Sverre Skien	1598	43
Sundby Ole Eidsvoll	1911	128
Sundbø Svein Skien	1530	12
Sundsford Bjørn Arild Vardø	1513	51
Svanh Kjell Aage Hammerfest	1498	10
Svanholm Borge Hammerfest	1735	132
Svanholm Ketil Hammerfest	878	12
Sveinberg Tore ASKO	1836	58
Svedenberg Dag Narvik	2148	99
Svedenberg Erling Narvik	1890	69
Svensen Jan Rune Lillehammer	1128	24
Svensen Jørgen Kirkenes	1245	37
Svensen Ole Kristian Stjern	1537	99
Svensen Paul A Steinkjer	1492	36
Svensen Sigmund Stjernem	1928	339
Svenningsen Reidar Rena	1325	18
Svensen Finn Elverum	1853	43
Svensen Jan Molde	1853	43
Svenske Jan Strømmen	1786	335
Svindal Even Larvik	1724	29
Svingen Per M Løten	1827	60
Svinset Inge Bergen	1929	88
Svåren Jack Drammen	1536	105
Synnestvedt Jan Nordstrand	1932	197
Syversen Hagne Sarpsborg	1002	17
Syvstertsen Finn Asker	1493	111
Szalai Janos ASKO	1886	239
Sælensminde Erik Bergen	1619	24
Sæternes Asle Mo	1548	27
Sætersdal Håkon Nordstrand	903	19
Sætersdal Trond Nordstrand	1727	61
Sæther Erik Strømmen	1558	18
Sæther Ivar Kirkenes	1301	49
Sæther Karl Sørum	1388	19
Sætra Tor Risør	1329	22
Sævareid Ove Bergen	1886	95
Sedtholt Dag H Brugata	2067	179
Soetorp Yngvar Bøler	1590	30
Sørensen Idar	1010	12

Sørensen Jan Ivar Sarpsborg	1234	12
Sørensen Jan Ola Sørum	932	13
Sørgjerd Jan Kragerø	1568	32
Sorheim Erling Volda	1843	40
Sorlie Torstein Fredrikstad	1662	12
Sørsdal Bjarne OSS	1389	64
Sørsråk Svein Sandnes	1792	61
Sørsvik Ragnvald OSS	1313	18
Sorås Anders Fana	1857	72

T

Taknes Tor Arne Øksfjord	1188	18
Taksrud Vidar Tempo	1995	249
Tangen Frank Tempo	2056	78
Tangen Ingvold Volda	1555	31
Tangen Knut Lillehammer	1499	15
Tangen Knut L		

Wærstad Leif Strømnen	1451	96
Wærstad Magnus Strømnen	1492	109
Wærstad Sigurd Brønnøysund	1890	33
Wærum Tor Grane	1817	44
Waage Bjørn Molde	1044	16
Waage Nils P 1911	1538	28
Zakariassen Tom Fredrikstad	1909	110
Ø		
Ødegaard Alf Elverum	1411	108
Ødegaard Per Asker	1607	122
Ødegaard Per Olaf Asker	1068	16
Øgaard Leif OSS	2455	817
Ø Lars E Bergen	1691	66
Øien Christen Elverum	1255	20
Øksne Jostein Stjernen	1180	10
Øksne Sverre Stjernen	1561	10
Øksnevad Harald M	1231	25
Øksnevad Haakon Strømnen	1199	35
Ørtoft Kai Kristiansand	1846	64
Østby Jon Martin Asker	1516	41
Østensen Jørgen OSS	1943	106
Østenstad Lars Asker	1886	86
Østerhus Gunnar Evje	1558	30

Østerhus Omar Ganddal	1826	114
Østerhus Stein Wold Evje	1856	38
Østrem Thore Nordstrand	1912	177
Øvergaard Anders Løten	1817	44
Øvergaard Jens Løten	1867	70
Øvergaard Lars Løten	1209	44
Øverland Bjørn Stjernen	1624	47
Øversjøen Knut Lillehammer	1380	10
Øverås Alf Drammen	2021	207
Øverås Wilhelm Ganddal	1771	81
Øvrebotten Asgeir Flora	1491	23
Øvstehage Per Audun Lilleham	1249	21
Øya Tormod Halden	1312	11
Øyan Bård Asle Stjernen	1551	63
Øye Olav Nordstrand	1753	143
Øygard Runar Konnerud	1181	10

Aa - Å

Aaberg Frode Lillehammer	1288	25
Aadne Leif Eidsvoll	1510	141
Aadnevik Øystein Kr sand	1753	62
Ådnøy Egil Stavanger	1459	37
Aamodt Freddy Sarpsborg	1882	196
Aamodt Kjell Kongsvinger	1805	22
Aanderaa Jostein Asker	1723	123

Aaneby Terje Sørum	1404	33
Aanes Kjell Narvik	1904	107
Aanestad Knut Randaberg	1751	22
Aanonsen Per Tore OSS	1764	39
Aanstad Magnus Narvik	1782	60
Anstad Tor OSS	1707	127
Årefjord Christian OSS	1411	20
Arrestad Erling Stjernen	1884	135
Arrestad Steinar Stjernen	1729	114
Arstad Erik Kongsvinger	1318	20
Arvoll Olav Bergen	1920	69
Aaro Kjetil Bærum	1238	20
Aaro Oddleif Tromsø	1307	95
Aaro Roger Molde	1076	15
Aaro Stig Anders Fredrikstad	1442	40
Aas Bjørnar Trondhjem	1725	91
Aase Gunnar Stavanger	1681	53
Aasebo Tor Arne Volda	1553	24
Aasen Arne Nordstrand	1394	78
Aaserud Kjell Kongsberg	1688	101
Aasgaard Jan Terje Asker	1618	86
Aasgaard Kenneth Eidsvoll	1188	37
Aasgaard Sverre Eidsvoll	1433	60
Aastorp Harald Stjernen	767	11
Aasum Anker Halden	1708	198

GODE RÅD

LISTE 1
Inneholder gode råd for turneringsarrangører som vil UNNGÅ rating av sine turneringer:

- vent i månedsvis med å sende inn resultater
- bruk ikke standardskjemaet
- skriv uleselig
- dropp fornavn
- anggi for all del ikke betenkningstiden
- la ratingkomiteen gjette hvilke partier som er avgjort på w.o.
- kolonnen f.data junior er til pynt - ikke bruk den

LISTE 2
Består av gode råd for de som gjerne vil ha ratet sine turneringer:

- studér listen ovenfor og unngå den
- rapportskjemaet kan det være fornuftig å fylle ut ved turneringens start. Etter turneringens slutt er det vanskelig å finne f.data juniorer o.l.
- nummereringen til venstre på rapportskjemaet skal komme i stigende rekkefølge og referer seg til ++ tabellen

- gjør det til vane å sende med en ferdig frankert konvolutt med returadresse. Da får man nye tall tilbake og komiteen kan gi impulser om feil i rapporten og tilgende. Hvis du hører til dem som ønsker å få resultatet regnet, vil du dessuten få rapporten i retur dersom du ufrivillig har havnet under liste 1.

Siden sist:

Nordlandsmesterskapet for lag, Molde-m, Risør-m, Moss (M+A), Trondhjem pokal, KM Stavanger, Drammen høst, KM Bodø, Saga GP, KM lag Nord-Trøndelag, Halden GP, Kongsberg GP, KM lag Møre og Romsdal, KM lag Ågder, Horten høst, KM Halden, Alta-Kirkenes-Hammerfest, KM Randaberg, Surnadal høst, Det åpne Tromsmesterskap, Askoy invitasjon, Nordlandsmesterskapet, KM Grane, OM, Fredrikstad høst, KM lag Vestfold, Moss GP, Fauske KM, KM Hedmark & Oppland, Grane Elo-jakt, Norge-Sverige junior, Østlandsferien, Elverum GP, Reykjavik, Uttagningsturnering jr.VM, Øksfjord-

sjakken, KM lag Nordland, Viking Chess International, Tonsberg GP, Helgelandsmesterskapet, Haldenmesterskapet, KM i Brønnøysund, Fauske Open, Meråkermesterskapet, Sonefinale NM lag Nord-Norge, Trondhjem GP, Grane-Mo, KM Mo, KM Ask-er, Viking GP, Det åpne NM, Arbeidernes pokalturm., KM Ski, Finnmarksmesterskapet, ASKO vår, NM lag/kvalik., KM Ganddal, KM Kr.sand, Caissa høst+vår, Mo vår, Øksfjord vår, Stjernen vår, Ballangen, KM Vardo, Bergen påske, Volda vår, Randaberg, KM Tempo, KM Fredrikstad, KM Moss, KM Bærum, KM Kongsberg, Buskerudmesterskapet stikkammer, KM Drammen, Bergen vår, KM Konnerud, Astoria GP, Bodemesterskap, Ballangen vår, KM Lillehammer, Tonsberg vår, Nordstrand høst, KM Sarpsborg, Astoria Chess International, NNM, ASKO pinse, Horten, KM Steinkjer, Tromsø vår, KM Nordstrand, NM lag junior, Strømnen KM + m., KM Elverum, Eidsvoll vår, OSS vår, Bergen vår, Karmøy Open, KM Gjøvik, Gjøvik GP.

SJAKKENS VENNER

Sjakkens Venner innleder sesongen 1980 -1981 med en gedigen stand under NM i Oslo. Her kan gamle og nye venner av sjakk tegne medlemskap, og med mottoet "BRUK VETT - SPILL SJAKK" selges det en rekke artikler: "Streamere", selvkjørende til å sette på insiden av bilvinduene.... Kr 10 Jakkemerker, 5 cm i diameter.. Kr 3 (4 stk for kr 10)

Brevkort med Scarpas maleri "Sjakk 1979" som motiv, størrelse A5.
Pr. stk..... Kr 3
10 stk. for..... Kr 25
Dessuten salg av "posters" med samme motiv.

T-skjorter, ekstra fin kvalitet Kr 45
Fortjenesten av alt salg går til norsk representasjon i utlandet, samt til å støtte internasjonale turneringer i Norge.

BRUK VETT

Medlemslotteriet

- 1.pr. Inrammet gravyrtrykk av Scarpa ARNE VINJE GULBRANDSEN
- 2.pr. Elektrisk kaffetrakter BJØRN MINGE
- 3.pr. Strykejern SVEIN WARBERG
- 4.pr. Elektrisk vekkeklokke BJARNE HENNING OLSEN
- 5.pr. Elektrisk knivsliper HARRY SLANG
- 6.-11.pr. Krydderset PER-ARNE RINDALSHOLT BÆRUM SCHAKSELSKAP ALBERT SCHUITEMA STEIN ARNE HAUGLAND ERIK HØIVOLD ARNOLDS SJAKKAGENTUR

Årsberetningen viser at SV har hatt et rekordartet år hva medlemsmengden angår. Hele 248 årsmedlemmer ga ialt kr 17.022 i kassa!

~ SPILL SJAKK

HANA MATSENTER

HANA VEIEN 7
SANDNES

— stedet hvor
sjakkfolket
fødes —

Spill og lærebøker
om sjakk
finner du i godt utvalg
hos

GJERTSEN
bok.papir

SMÅSTRANDGATEN
POSTBOKS 217 - 5001 BERGEN

TELEFON (05) 21 96 80

Problemisten

Redaktør: Nils G.G. van Dijk, Åsligrenda 66, 5095 Ulset.

Årsturneringer for 2- og 3-trekkere. Oppgaver og løsninger sendes spaltens redaktør.

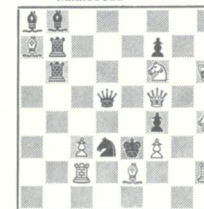

3091 A. Grin, USSR

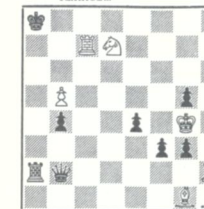
Matt i 2 trekk

3092 Alf Myrhaug
Nannestad

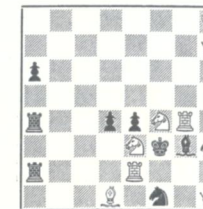
Matt i 2 trekk

3093 Gunnar F. Myhre
Ranheim

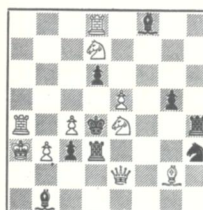
Matt i 2 trekk

3094 Olaf Mathiassen, Løten

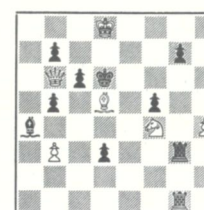
Matt i 2 trekk

3095 Lars Larsen, Danmark

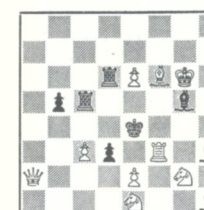
Matt i 2 trekk

3096 A. Grin, USSR

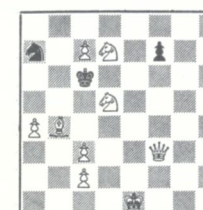
Matt i 3 trekk

3097 C. Goumondy, Frankrike

Matt i 3 trekk

3098 N. Kuligin, USSR

Matt i 3 trekk

LØSERTURNERINGEN

En løser hadde den innvending på forespørselen fra forrige spalte at forslaget om "stikk" og "fullt hus" medførte for lang ventetid før det vanket premie. Nye løser ville kanskje finne veien til gulroten for lang. Inntil videre holder vi derfor fram som før.. men med 100 poeng som premieberettiget sum. OK?

OPPGAVENE IDAG

Ingen reproduksjoner denne gangen. Løserne bes gå løs på alle åtte oppgavene. Der er forspill i 2-eren til Larsen, og et tematisk forsøk hos Goumondy.

LØSNINGER (3- 80)

3085 Det manglet en hvit Ld3 i diagrammet. Løserne gis en ny sjanse.
3086 Larsen. 1 Sg2. Antiblokade.
3087 Prins. 1 Sgxf6. 1 Sexf6 strander på 1 - Te5, men viser ellers fire matt-

endringer.

3088 van Gool. 1 Da5/Dc3? al=D/al=S, derfor 1 Kf1, trekkttvang, og nå: al=S/al=D, 2 Da5/Dc3! Holst-forvandlinger kalles dette.

3089 Blikeng. 1 d6 Kb7/Kb5 2 Ld5+/Dxf5. Tre modellmattbilder.

3090 van Dijk. 1 Lc6 Tc5/Td4/Ta4/TxL 2 Tc3/Te4/Tael/Dd4. Forsøk: 1 Lb5? Tc5/Td4/Ta4! 2 Te5/Td3/? Binding med forhåndsavskjæring i forsøk og løsning.

Norsk Sjakkblad nr. 2 har vært kilde til en kjedelig misoppfatning. Denne går ut på at undertegnede har til hensikt å trekke seg som administrasjonssekretær i NSFU til sommeren. For å rydde videre misforståelser (o. l.) av veien kan opplyses at dette ikke medfører riktighet. Saken er forøvrig tatt opp med NSFU's styre og forhåpentligvis vel overstått.

Bo Olsson
adm.sekr./NSFU

☆ De beste spilte aggressivt! ☆

Tekst: Svein G. Myreng
Foto: Øystein Brekke

Når folk stilte oss spørsmålet "Men er det ingen jenter som spiller sjakk, da?", pleide vi bare å trekke brydd på skuldrene og svare: "Næi, nesten ingen. Ikke i Norge, iallfall". Og det var et sant og riktig svar, trodde vi.
Det vil si - inntil 20.april. Da kunne vi nemlig se 41 jenter/damer/kvinner bøyd over sjakkbrettene i Hotel Norum, og av disse var hele 26 fra Norge! Selv om vi tok hensyn til at Sjakklubben Stjernes råflotte tilbud (ingen startkontingent, gratis måltider på hotellet, premier til alle osv.) burde kunne gjøre sjakkspillere ut av stener, var overraskelsen godigen.

Anniken Omholt-Jensen er tydeligvis godt fornøyd med bronseplassen.

At Margaretha Aatolainen vant turneringen, var derimot ingen overraskelse. Hun er i besittelse av en anseelig spillestyrke, og knekket sine konkurrenter på overbevisende effektivt vis. Et eksempel:

Hvit: Eva Johansson, Sverige
Svart: Margaretha Aatolainen, Sverige
DAME-INDISK!?

1 d4 Sf6 2 c4 b6 3 Sc3 Lb7 4 Lg5 d6 5 e3 Sbd7 6 Sf3 g6 7 g3 Se4 8 Sxe4 Lxe4 9 g4 h5 10 gxh5 Txf5 11 Lf4 e5 12

dxe5 dxe5 13 Lg3 Df6 14 Lg2 Lb4+ 15 Kf1 Td8 16 Se1 Sc5 17 Dg4 Lf5 18 Df3 e4 19 Df4 Lxe1 20 Txe1 Sd3 21 Dxc7 Sxe1 22 Kxe1 Dxb2 23 Dc6+ Ld7 24 Dxe4+ Le6 25 Dc6+ Kf8 26 Ld6+ Kg8 27 Lf3 Dc3+ 28 Kd1 Dd3+ 29 Ke1 Txd6 30 De8+ Kg7 31 Lxh5 Dd2+ 32 Kf1 Lh3+ 0 - 1

En like klar annenplass tok Else Thygesen fra Danmark. I likhet med vinneren spilte hun skarpt og (nesten overdrevent) aggressivt sjakk, noe som er vellykket i en slik turnering. Iblant meget vellykket....

Hvit: Else Thygesen, Danmark
Svart: Cecilia Andersson, Sverige
BENKO-GAMBIT

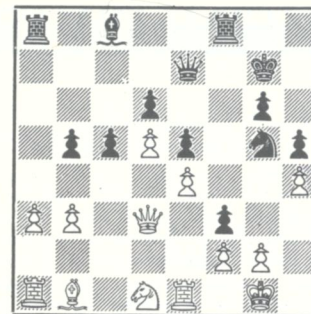
1 d4 Sf6 2 c4 c5 3 d5 b5 4 cxb5 a6 5 Sc3 axb5 6 e4 b4 7 Sb5 d6 8 Lf4 Sxe4 9 De2 Lf5 10 f3 Sf6 11 Sxd6+ Kd7 12 Db5+ Kc7 13 Db7# 1 - 0

Den norske innsatsen var imidlertid også god. At vårt antatt sterkeste kort, Mary Klingen, måtte se to av sine landsmenn (endelig er sportsreporterens store språkproblem også blitt sjakkjournalistens!) foran seg på premielisten, skyldtes nok først og fremst at disse to leverte en utmerket turnering.
Anniken Omholt-Jensen, tilbake i arenaen etter en (altfor) lang sjakklig avholdenhetsperiode, tok ikke bare bronsemedaljen, men spilte også noe av den beste sjakken i turneringen. Følgende parti fikk første skjønnhetspris som forøvrig var satt opp av Wenche Erikssen:

Hvit: Ingrid Salamonsen, Norge
Svart: Anniken Omholt-Jensen, Norge
MODERNE FORSVAR

1 e4 d6 2 Sf3 g6 3 Lc4 e6 4 d3 Lg7 5 0-0 Se7 6 De1 c5 7 Sc3 a6 8 a3 b5 9 La2 Lb7 10 Ld2 0-0 11 Sd1 Sd7 12 Lc3 Sc6 13 Lxg7 Kxg7 14 Dd2 Sce5 15 Sxe5 Sxe5 16 Te1 h5 17 c3 De7 18 d4 Sg4 19 d5 e5 20 h3 Sh6 21 c4 Lc8 22 cxb5 axb5 23 De3 f5 24 Lb1 f4 25 Df3 Sf7 26 b3 Sg5 27 Dd3 f3 28 h4

Hvit har spilt åpningen meget passivt og gjemt bort endel av brikkeene på dronningfløyen (f.eks. Lb1!). I mellomtiden har svart bygget opp et sterkt kongegangrep som krones med:

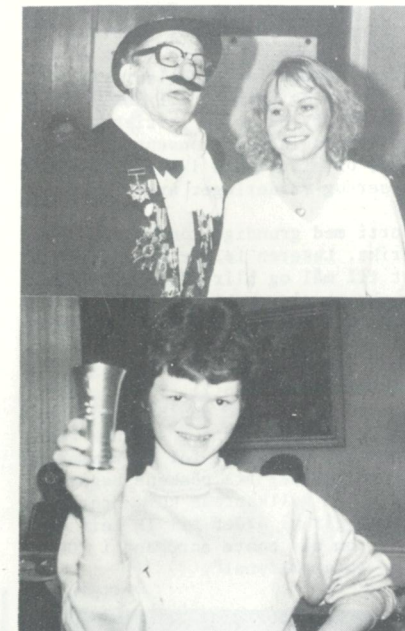

28 - Sh3+!! 29 gxh3 Dxh4 30 Se3 Lxh3 31 Dxb5 Egentlig er ikke dette det rette tidspunkt for å gå på bonderov, men det finnes ikke noe forsvar. 31 - Dg5+ 32 Kh2 Dh4 32 - Lg2 fulgt av 33 - Dh4+ og 34 - Dh1 matt er raskere, men hvorfor haste...? 33 Kgl Kh6 34 Dc6 Lg2 35 Sf5+ Txf5 0 - 1

Ellers er det verdt å merke seg at juniorene, ledet av nr. 6 Trude Birkestrand, forsvarte de norske farver med glans, noe som lover godt for fremtidens damesjakk i Norge - og for Stjernesjakken 1981!
Det får vi imidlertid komme tilbake til, la oss i mellomtiden bare nevne noen av navnene bak årets turnering. Myndig turneringsleder var Tom Johansen, fra arrangørklubben må Mary Klingen, Johan Andreassen og Bjørn Øverland fremheves, og minst av alt må vi glemme tusenkunstneren Heiman

Ch. Klein, som bl.a. gledet unge og gamle deltagere med Kalle Buskis særpregede tryllekunstner lørdag kveld...

PS: Betenkingstiden var 45 minutter pr. spiller pr. parti.

Øverst: Kalle Buski koketterer den suverene vinner. Nederst: den ytters lovende Trude Birkestrand, Masfjorden SK.

STJERNESJAKKEN

26—27/4

1 Margaretha Aatolainen	SVE	+10 +31 +03 +13 +02 +05 =04	6½ 30,5
2 Else Thygesen	DAN	+27 +09 +07 +04 -01 +13 +05	6 30,5
3 Anniken Omholt-Jensen	NOR	+11 +08 -01 =06 +16 +10 +13	5½ 25,5
4 Berit Andersson	SVE	+41 +31 +26 -02 +24 +09 =01	5½ 23,0
5 Eva Johansson	SVE	+17 +14 +24 +20 +07 -01 -02	5 23,0
6 Trude Birkestrand	NOR	+32 +25 -13 =03 +21 +11 =09	5 22,0
7 Solveig Haraldsson	SVE	+15 +35 -02 +26 -05 +24 +14	5 22,0
8 Margunn Haugsvær	NOR	+38 -03 +35 -09 +34 +25 +15	5 19,5
9 Cecilia Andersson	SVE	+12 -02 +25 +08 +20 -04 =06	4½ 26,0
10 Mary Klingen	NOR	-01 +29 =11 +23 +26 -03 +19	4½ 23,5

11 Ingrid Salamonsen NOR 4½ 12 Marie Bang NOR 4½ 13 Liv Trude Kumle NOR 4 14 Grethe Haugsvær NOR 4 15 Anette Samuelsson SVE 4 16 Liv Hammerstad NOR 4 17 Ann Fagerland NOR 4 18 Vigdis Knutsen NOR 4 19 Berit Røkke NOR 3½ 20 Marianne Omholt-Jensen NOR 3½ 21 Ingrid Dahl NOR 3½ 22 Malene Wiehe DAN 3½ 23 Rosis Andersson SVE 3½ 24 Eva Rueslåtten NOR 3 25 Anne de Linde NOR 3 26 Anna-Lena Karlsson SVE 3 27 Lene Dürfeld DAN 3 28 Anne-Marie Isaksson SVE 3 29 Janne Helen Iversen NOR 3 30 Sidsel Aagedal NOR 3 31 Else Prebensen NOR 2½ 32 Asta Kvinge NOR 2½ 33 Anne Marie Johansen NOR 2½ 34 Anja Bøler NOR 2½ 35 Lone Kudahl DAN 2 36 Elsebeth Larsen DAN 2 37 Pia Larsdotter SVE 2 38 Mary-Ann Thoresen NOR 2 39 Kari Bente Thoresen NOR 2 40 Marianne Hagen NOR 2 41 Mari Andberg NOR 1

FRAM MED BRIKKER & BRETT

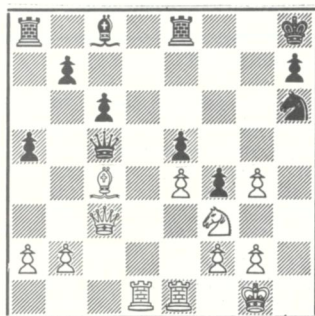
Har du noen gang tenkt over hvor mye arbeid som ligger forut for et kommentert parti? Først skal aktørene skolerer, trene, oppnå et visst nivå. Deretter kommer forberedelser til turneringen og kanskje til det spesielle møtet. Så selve partiet med flere timers intenst konsentrasjonsarbeid, og sist - men ikke minst - analyser og vurderinger av de enkelte trekk.

Et parti med grundige kommentarer er lærerikt. Leseren følger dramaet fra start til mål og blir føret med idéer og konkrete alternativer underveis. Langsom og samvittighetsfull gjennomspilling øker forståelsen for spillet - for sammenhengen mellom åpning, midtspill og sluttspill. Vi anbefaler våre lesere å stille opp brett og brikker (joda, du finner dem nok inne i skapet et sted...), for nå kommer endel smakebiter fra påskens begivenheter - med gullkantede kommentarer. Og først gir vi ordet til IM Leif Øgaard som ble beste nordmann i "Oslo Viking International".

IM Leif Øgaard gjorde et slags come back på Hotel Viking i Oslo i påsken. Og tross en skjev start viste han at sjakk-pausen ikke har satt ham tilbake. Årets NM-favoritt!

Hvit: IM Leif Øgaard, Norge
Svart: IM Yrjö Rantanen, Finland
KONGEINDISK
1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 e4 d6 5 Le2 0-0 6 Sf3 Sbd7 7 0-0 e5 8 Te1 c6 9 Lf1 a5 10 Le3 Mest logisk er 10 b3, men jeg hadde ingen trang til å teste Rantanens teorikunnskaper. En interessant mulighet er forøvrig 10 dxe5 dxe5 11 Sa4 som Ghitescu har prøvd mot Ciocaltea. 10 - Sg4 11 Lg5 f6 12 Lc1 Teori er 12 Lh4. 12 - f5(?) Standardtrekket er 12 - Sh6. 13 Lg5 Lf6 Forviklingene etter 13 - Db6 14 Sa4 Da7 15 h3 er sannsynligvis til hvits fordel. Dårlig var 13 - De8 14 d5!(Rantanen). 14 Lxf6 Dxf6 15 h3 Sh6 Gunstig for hvit er 15 - exd4 16 Sxd4 Se5 17 exf5 gxf5 18 f4 fulgt av Se6. 16 dxe5 dxe5 Etter 16 - Sxe5 17 exf5 Sxf3+ (17 - Dxf5 18 Te3#) 18 Dxf3 Sxf5 19 Tad1 står hvit behagelig. 17 Sa4! Med planen c5, Db3, Tad1, Td6. 17 - f4 18 c5 Kh8 19 Db3 g5 20 Tad1 De7? Tvinger hvit til å gjøre et godt trekk. Bedre var 20 - Sf7. 21 Dc3! Truer 22 Txd7 fulgt av Sxe5 og Sb6. 21 - Te8 på 21 - Sf7 følger 22 Lc4. 22 Lc4 g4 23 hxg4 Sxc5? Bedre er 23 - Sxg4, selv om hvit har klar fordel etter 24 Lb3 med hensikten Td6. 24 Sxc5 Dxc5

25 Sxe5!! 1 - 0
På 25 - Dxe5 vinner 26 Td8!, og etter 25 - Txe5 26 Td5! cxd5 27 Dxe5+ Kg8 28 Lxd5+ Kf8 29 Dxf4+ Kg7(?) 30 Dg5+ faller Sh6.
Kommentarer: Leif Øgaard

Dette spennende partiet ble spilt i siste runde, og var en virkelig fulltreffer for publikum som sto tett pak-

SJAKKMATT?

Et besøk hos oss

GIR GEVINST
TIL ALLE!

EPA

ÅSANE

CITIZEN DIGI-ANA ALARM. ET UR FOR FREMTIDEN.

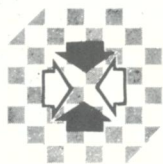

Digital-del med 24/12 timers tidsanvisning og alarmfunksjon. Kalender. Timesignal. Kronograf som tar 1/100 sek. opp til 60 min., mellomtid samt to sluttider. Belysning. Analog-delen viser tiden vanlig og kan stilles inn på lokaltid eller alternativ tid i en annen sone. Vannbeskyttet. Støtsikkert. Batteri med levetid i ca. 2 år.

Pris helstål ca. kr. 1.196,- Pris gulldoublé ca. kr. 1.295,-

CITIZEN
Generalagent: Esselte Time.

2 BUTIKKER I SENTRUM FOR GOD SERVICE:

**IVERSEN & CO A/S Strandgt. 2
BENDIXEN A/S, Strandgt. 18**

BERGEN

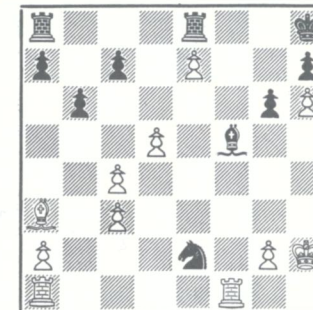
ket rundt bordet.

Øgaard startet sin "oppheving" i 4. runde, da han nedspilte Iskov i et praktfullt parti:

Hvit: IM Leif Øgaard, Norge
Svart: IM Gert Iskov, Danmark

NIMZOINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sc3 Lb4 4 e3 b6 5 Sge2 La6 6 Sg3 0-0 Fischers 6 - Lxc3+ 7 bxc3 d5 er fortsatt spillbart. 7 e4 Sc6 Motetrekkt. Interessant og ikke utanalysert er 7 - d5. 8 Ld3 Med begrunnelsen 8 - Sxd4? 9 Da4! med offisersgevinst. 8 - e5 9 d5 For kjent er nå 9 0-0? Sxd4 10 Da4 Lxc3 11 bxc3 Se6 12 La3 (12 Dxa6 Sc5) Lb7 13 Lxf8 Dxf8 med fin kompensasjon for kvaliteten. 9 - Lxc3+ 10 bxc3 Se7 Mer risikabelt er 10 - Sa5, da hvits angreps-sjanser på kongefløyen stiger (feltet f5!). 11 h4 Heller et strategisk trekk enn et angrepstrekk. Planen er 12 h5 for å ta feltet g6 for Se7 og deretter følge opp med 0-0 og f4. I visse varianter skal svart også passe seg for h5-h6. Objektivt bedre er 11 f4, men mot teoretikeren Iskov kan det være nyttig i blant å finne noe selvstendig. 11 - d6 12 h5 Sd7 I betraktning kom 12 - c6, da hvit nå vinner et slags tempo. 13 Dg4 Truer Lh6. Fremstøtet 13 h6 var forhastet og ville etter 13 - g6 gitt svart kontroll med f5. 13 - Kh8 14 0-0 Sc5 15 Le2 f5 Solid var 15 - f6 16 f4 Dd7. 16 exf5 Lc8 17 h6 En slik "matt-bonde" blir enten sterk eller svak i sluttspill. 17 - Sxf5 18 Sxf5 Etter 18 hxg7+ Sxg7 må hvit gå med på dronningbytte. 18 - g6 Poenget i svarts spill. 19 f4 Hvis ikke hvit får åpnet stillingen står svart best. 19 - Lxf5 20 Dg3 De7 På 20 - Se4 følger 21 Del med hensikten Ld3, evt. g4. 21 fxe5 Se4? Overser eller undervurderer hvits kommende offer. Bedre var 21 - dxe5 eller kanskje også 21 - Dxe5 22 Dxe5+ dxe5 23 La3! med noe bedre sluttspill for hvit. 22 exd6 Sxg3 Siste retrett var 22 - cxd6, men etter 23 De3 fulgt av 24 Dd4 står hvit best. 23 dxe7 Sxe2+ 24 Kh2!! Her brukte jeg mye tid på å vurdere sluttspillet etter 24 Kf2 Ld3+ 25 exf8D+ Txf8+ 26 Ke1 Txf1+ 27 Kxf1 Sxc1+ 28 Ke1 Se2 29 Kd2 Lxc4 30 Tel Kg8 31 Txe2 Lxe2 32 Kxe2 Kf7 33 Ke3 g5 34 Ke4 Kg6 osv. Men svart har også det enkle 24 Kf2 Tf7! 25 Kxe2 Ld3+ 26 Kxd3 Txf1 med sannsynligvis fordel til svart. 24 - Tfe8 Etter 24 - Tf7 25 La3! truer hvit g4. 25 La3

Konstellasjonen La3-e7-h6 gir hvit den kraftige trusselen 26 g4 Lxg4 27 Tf8+. Svarts meroffiser Se2 er i tillegg utsatt. Et trekk som Tf3 truer såvel Tel som dobling i f-linjen fulgt av g4. 25 - Sxc3 På det ventede trekk 25 - Kg8 bør 26 Tf3! vinne. 26 g4 26 Lb2? Txe7 29 Lxc3+ gir bare remis. 26 - Lxg4 27 Tf7! Sterkere enn 27 Tf8+ Txf8 28 exf8D+ Txf8 29 Lxf8, da svart kan vanskelig gjøre hvits gevinst noe ved å lukke stillingen med Se4 og Lf5. Teksttrekket demonstrerer hvilken kraftbonde h6 nå er. Planen er å få La3 i diagonalen al-h8. 27 - Sa4 28 Lc1 Med hensikten Lg5 og Lf6. 28 - Le2 29 Lg5 Txe7 Ellers blir svart matt. 30 Lxe7 Lxc4 31 Tg7 Tg8 32 Tf7 Te8 33 Tel Lxd5 34 Tg7 1 - 0 På 34 - Tg8 følger 35 Lf6 Tgx7 36 hxg7+ Kg8 37 Te8+.

Kommentarer: Leif Øgaard

Vår "veteran-IM" og NSBs trofaste medarbeider Svein Johannessen har også vært i aksjon den senere tid. Noe parti fra hans suksess-turnering på Hamar har vi (foreløpig?) ikke, men her kommer et friskt oppgjør fra Viking:

Hvit: IM Svein Johannessen, Norge
Svart: Imad Hakki, Syria

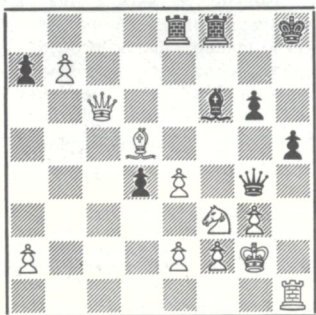
ENGELSK

1 Sf3 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 g3 0-0 5 Lg2 d6 6 0-0 Sc6 7 Tbl e5 8 b4 h6 9 b5 Se7 10 d3 Sh5 11 Sd2 f5 For å bremse hvits aktivitet på dronningfløyen, var c7-c6 fulgt av d6-d5 et alternativ. Det siste framstøtet går imidlertid ikke uten forberedelser pga. utfallet La3. 12 La3 Kh7 13 c5 d5 På 13 - a6 følger 14 b6 med farlig hvitt press. 14 c6 bxc6 15 bxc6 d4 16 Lxe7 Dxe7 17 Sd5 Df7 18 Da4 Sf6 19 Da5 Sxd5 Større forsvarsmuligheter ga kanskje 19 - Se8, selv om hvit som i partiet har muligheten Tfcl

IM-veteran Svein Johannessen er ingen lett motstander. 1.plassen på Hamar nylig står det respekt av.

fulgt av kvalitetsofferet Tb7. 20 Lxd5 De7 21 Tfc1 e4 I håp om motspill ofres en bonde. 22 dxe4 f4 Hvis 22 - Le5 så 23 f4 fulgt av 24 e5 med avgjørende hvit fordel. 23 Tb7 fxd3 24 hxg3 Dg5 25 Dxc7 Mer avklarende enn 25 Txc7 som også bør holde. 25 - Lxb7 26 cxb7 Tad8 27 Sf3 Dg4 28 Dc4 Hindrer d4-d3. 28 - Kh8 29 Kg2 h5 30 Da6 Tb8 I tidssnød gjennomskuer Hakki trusselen 31 Tc8! Txc8 32 Le6! med øyeblikkelig avgjørelse. 31 Th1(?) Tidssnød! Bedre var 31 Tc8 med trusselen 32 Txb8 Txb8 33 Dd6. 31 - Lf6 32 Dc6 Tbe8

33 b8T(?) Feil elegance! Det virkelig elegante var 33 Lf7! hvorpå svart kunne gitt opp. 33 - Txb8 34 Le6 Tb6! 35 Dc5 På 35 Dxb6 kan svart kjempe videre med 35 - Dxf3+. 35 - Dxe6 36 Dxf8+ Dg8 37 Dc5 Dxa2 38 e5 Lg7 39 Sg5 Tb8 40 Dd6 Her overskred svart tiden. 1 - 0

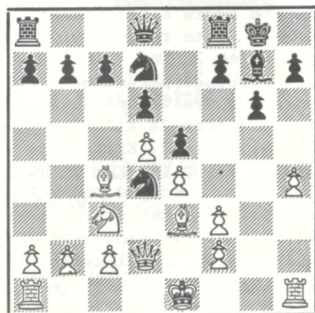
Etter 40 - Tb6 41 Dxd4 bør hvit ha lett spill pga. svarts svake kongestilling. Partiet ble skjemma av spillernes gjensidige tidssnød etter det 30. trekk. Kommentarer: Svein Johannessen

Raskt går vi over til uttagningsturneringen, der Jansson får smake sin egen medisin: angrep!

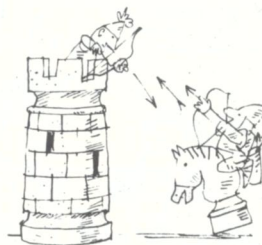
Hvit: Jøran Jansson, Asker
Svart: Arild Lauvsnes, Stavanger
UREGELMESSIG/PIRC

1 e4 Sc6 2 Sf3 Mer ambisiøst er 2 d4 d5 3 Sc3! dxe4 4 d5. Nå har svart muligheten 2 - e5. 2 - d6 3 d4 Lg4 4 Lc4 4 d5 var en mulighet. Hvit får et kraftig angrep etter 4 - Se5 5 Sxe5 Lxd1 6 Lb5+ c6 7 dxc6 Da5+ 8 Sc3 0-0-0 9 Sc4! Db4 10 a3 Dc5 11 Le3 Dh5 12 cxb7+, men svart spiller vel 4 - Sb8. 4 - Sf6 5 Sc3 g6 6 Le3 Lg7 7 h3 Lxf3 Tvungent. Etter 7 - Ld7 er 8 e5 sterkt. Etter avslaget gir hvits bondestilling på kongefløyen ham gode angrepssjanser der i midtspillet. 8 gxf3 0-0 9 Dd2 Sfd7 10 h4 e5 "Flankeangrep møtes med motstøt i sentrum". 11 d5? En stygg posisjonell feil. Riktig var 11 dxe5 s7xe5 12 Le2 med angrepssjanser. 11 - Sd4! Et kjent tema i slike stillinger. Ett av følgende skjer. Enten byttes springeren mot hvits svartfeltsløper hvilket fører til at hvit blir uhyre svak på de svarte feltene, eller så etablerer hesten seg i midten. Hvite bortjagelsesforsøk er gjerne for klossete og tidkrevende. Vi nevner en passant at svart gjerne ofrer en bonde for å bytte av motstanderens svartfeltsløper og få liv i sin egen, f.eks. i varianten 1 e4 d6 2 d4 Sf6 3 Sc3 g6 4 h4 Lg7 5 Le2 Sc6 6 Le3 e5 7 d5 Sd4! 8 Lxd4 exd4 9 Dxd4 0-0 som ansees for god for svart.

12 Le2 h5 13 Lxd4 exd4 14 Sb5 c6 15 dxc6 15 Sxd6 Sb6 er temmelig pinlig for hvit. Også etter 15 Sxd4 cxd5 16 exd5 Te8! har hvit store vanskeligheter. 15 - bxc6 16 Sxd4 Df6?! Naturligere er 16 - Db6. Hvits problem er at kongen hans savner et sikkert sted. 17 c3 d5 18 0-0-0 Kh7?! Trusselen 19 - Lh6 ser nok de fleste og kongen står mindre sikkert på h7. Trekk som 18 - a5 og 18 - Tfb8 foreslår seg selv. 19 Kb1 Tab8 20 exd5 cxd5 21 Sb3 Det er vanskelig å finne bedre trekk. På 21 Ld3 er 21 - Sc5 sterkt. 21 - Sb6 22 Dg5?! En mer aktiv idé er 22 Ld3 for å følge opp med f4 og f5. Svart kan ta igjen bonden med 22 - Lh6 23 Dc2 Dxf3, men etter 24 Thg1 er det hvit som angriper. 22 - Dc6 23 f4 Sa4 se opp! Det trues 24 - Sxb2. 24 Tc1 d4 25 Ld3 Df3 26 Dg3 Hva skal hvit gjøre? 26 Lb5 De4+ taper direkte. 26 - Dxd3 27 fxd3 dxc3 28 g4 Tfd8 29 Lc2 cxb2 30 Tcel Kg8 Mer direkte var 30 - Tdc8. 31 gxh5 gxh5 32 Thg1 Kf8 33 Tg5 Sb6 Vinstplanen. Springeren skal til a3 via c4 for å sette matt. 34 Tegl Lf6 35 Ta5 Tb7 36 Tf5 Lg7 37 Sc5 Et desperat forsøk, men heller ikke mer. 37 - Sc4 38 Se6+ Ke7 39 Txf7+ Kxe6 40 Lb3 Kxf7 41 Lxc4+ Kf8 0-1

Kommentarer: Petter Stigar/Knut Jøran Helmers

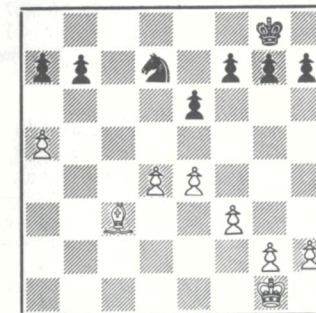

Enkelte partier er vanskelig å kommentere pga. mangfoldig variant-nett. Det følgende oppgjør tok det tid for vår utmerkede parti-redaksjon å komme til bunns i:

Hvit: Per Manne, Bergen
Svart: Johan Berg, Namsos
NIMZOINDISK

1 d4! Sf6 2 c4 e6 Noe overraskende svikter Berg sin Kongeinder. 3 Sc3 Lb4 4 e3 0-0 5 Ld3 c5 6 Sf3 d5 7 0-0 Lxc3? Forhastet. Bedre er f.eks. 7 - Sc6 hvoretter 8 a3 regnes for å være hvits beste svar. 8 bxc3 dxc4 9 Lxc4 Da5 Gir plass for kongetårnet på c8 eller d8.

Samtidig forhindres La3. 10 Dc2 Ld7 11 a4! cxd4 12 cxd4 Lc6 13 Se5 Le4 14 De2 Sbd7 15 f3 Hvits posisjonsfordel utgjøres av løperparet og sentralovervekten, Manne tar sikte på å realisere sistnevnte. 15 - Ld5 16 Sxd7 Sxd7 17 Ld3 Tfc8 18 Ld2 Hvit er redd for a-bonden. Et annet og skarpere alternativ var 18 e4 Lb3 19 Lb2 Lxa4 Og hvit har angrepssjanser for bonden. 18 - Dd8 19 a5 Tar feltet b6 og innsnevrer svarts dronningfløy. 19 - Tc7 20 e4 Lb3! Eneste måte å aktivisere brikkene på. 21 Tfcl Mulig var 21 Tab1 Lc2 22 Lxc2 Txc2 23 Txb7 Sc5 24 dxc5 (24 Tb4 Dxa5 (24 - Sb3? 25 Txb3 Dxd4+ 26 Le3!) 25 Dd1 Da2 26 Tbl Sd7 er OK for sort. 24 - Txd2, men sort har mange sjanser takket være de aktive offiserne i d-linja, f.eks. 25 Db5 Dd4+ 26 Khl h6 27 c6 Tc2! Vi noterer oss at 21 Tfb1 ikke virker pga. 21 - Lc2 22 Lxc2 Txc2 23 Txb7 Sc5 24 Tb4 Sb3! 21 - Tac8 22 Txc7 Txc7 23 Tbl Lc2 24 Lxc2 Txc2 25 Dd3(?) Nå var derimot 25 Txb7 godt! Tårnene på f1 og a8 er byttet av, hvilket skaper nye muligheter for hvit. Altså 25 Txb7. Svart har to muligheter. A/ 25 - Sc5 26 dxc5! h6! (Det er nødvendig å lufte, 26 - Txd2 27 Dxd2 Dxd2 28 Tb8+ med matt, og 26 - g6 strander på 27 Db5 Dxd2 28 De8+ Kg7 29 Txf7+ Kh6 30 Df8+ Kg5 31 De7+ Kh5 32 Txb7+ og vinner.) 27 c6! Dd4+ (27 - Txd2 28 Tb8!) 28 De3 og hvit bør vinne. B/ 25 - Se5 26 dxe5 h6 27 Txa7! 28 Lg5? Dd4+ 29 Le3 Dc3) 27 - Kh7 28 De3 Txd2 29 h3 og hvit har store vinstjanser. 25 - Dc8 26 Tb3 Tc6 27 Tc3 Txc3 28 Dxc3 Dxc3 29 Lxc3

Hvit står fremdeles noe bedre. Han hersker sentrum og løperen er bedre enn springeren, men fordelen er likevel blitt merkbart redusert pga. avbytterne. 29 - Kf8 30 Kf2 Ke7 31 Lb4+ Kd8 32 Ke3 b6 Bedre er 32 - Kc7 33 Kd3

Kc6 34 Kc4 b5+ men hvit spiller nok bedre 33 d5 exd5 34 exd5 med vendinger som i partiet. 33 d5 exd5 34 exd5 Kc7 35 Kd4 f6? Gir hvit et nyttig innbruddsfelt på e6. 35 - b5 var bedre. 36 f4 Sb8 37 axb6+ axb6? Svart gjør det ikke lett for seg selv. Riktig var 37 - Kxb6 og det virker som om svart holder balansen. 38 Lf8 g6 39 Le7 Sd7 40 Kc4 Kb7 41 Kb5 Kc7 42 d6+ Kc8 Den beste remissjansen. Etter 42 - Kb7 43 Ld8 f5 44 g3 h5 45 Lc7 faller b-bonden under ugunstigere omstendigheter. (Vanskeligere for svarts konge å komme til kongefløyen.) 43 Kc6 f5 44 g3 Sb8+ 45 Kxb6 Kd7 46 Lf6 Ke8 Naturligvis ikke 46 - Kxd6 47 Le5+ 47 Ld4 Sd7+ 48 Kc6 Sb8+ 49 Kd5 Kf7 50 h3 h5? En stygg feil, nå blir stillingen uholdbar pga. svakheten på g6, men svarts stilling var ikke misunnelsesverdig i noe tilfelle. 51 h4! Fastlegger svakheten på g6 en gang for alle. At de hvite bøndene fastlegges på samme farge som løperen er av underordnet betydning. 51 - Sd7 52 Kc6 Ke8 52 - Ke6 53 Kc7 Sf8 54 Le5 Sd7 55 Kd8 Sf8 56 Lc3 og vinner. 53 Kc7 Sf8 54 d7+! Sxd7 55 Kd6 Sf8 56 Lg7 Sd7 56 - Kf7 57 Lxf8 Kxf8 58 Ke6 Kg7 59 Ke7 Kh6 60 Kf8! Kh7 61 Kf7 Kh6 62 Kg8 og vinner. 57 Ke6 Sc5+ 58 Kf6 Se4+ 59 Kxg6 Sxg3 60 Lc3 Se2 61 Ld2 Sd4 62 Lc3 Sc6 svart kan ikke holde bøndene, 62 - Se2 63 Ld2 Sd4 64 Kxh5 etc. De siste, patetiske krampetrekninger trenger ingen kommentarer: 63 Kxf5 Kf7 64 Kg5 Se7 65 f5 Sd5 66 Ld4 Se7 67 Le5 Sc6 68 Lf6 Sb4 69 Lb2 Sd3 70 Ld4 Se1 71 Kxh5 Sc2 72 Lc3 Se3 73 Kg5 Sd5 74 Ld4 Sb4 75 h5 Sc6 76 Lc3 Kg8 77 Kf6 Kh7 78 Ld2 Kg8 79 h6 Kh7 Og så omsider 1-0
Kommentarer: Petter Stigar/K.J.Helmers

Så har vi noen ytterst velsmakende rester fra Gausdal, krydret med IM Watsons kommentarer. En av Watsons teser under diverse analyser i NSB-redaksjonen, var at "disse klumpete tårnene står alltid i veien for mine angrepsbrikker". Denne tese bringer han nå ut i praksis, idet han ofrer begge sine "kasser" for to lette:
Hvit: IM John Watson, USA
Svart: Ivar Martin Dahl, Norge
ENGELSK (Bind III)
1 c4 c5 2 Sc3 g6 3 g3 Lg7 4 Lg2 Sc6 5 a3 Som jeg forklarer i et utsrakt kapittel av "English III", tror jeg

5 b3 og 5 e4 objektivt sett er de mest utfordrende trekk her. Men 5 a3 er morsommere! 5 - Sf6 I turneringen på Hotel Viking i påsken, prøvde Morten Groth 5 - e6 mot meg, og partiet fortsatte 6 Sf3!? Sge7 (6 - a5 7 d4(!)) 7 b4!? cxb4 (7 - Sxb4!? 8 axb4 cxb4 9 Se4! Lxal 10 Da4 Lg7 11 Sd6+ Kf8 12 Sg5 - jfr. min bok) 8 axb4 Sxb4 9 La3 Sbc6! (9 - Sec6 10 Da4 a5 11 Tbl Tb8 12 0-0 0-0 13 Sa2!†) 10 Sb5 0-0 (10 - Lxal? 11 Sd6+ Kf8 12 Dxa1†) 11 Ld6 Sf5 (tvunget) 12 Lxf8 Lxal 13 Dxa1 Dxf8 14 0-0 med umåtelige komplikasjoner som etter hvert gikk i hvits favør. Uprøvet er 5 - Lxc3!?, en sleip måte å komme inn i en stilling fra Nimzo-Engelsk (1 c4 Sf6 2 Sc3 e6 3 Sf3 Lb4) på uten å varsle hvit om planene. (I Nimzo-Engelsk spiller hvit som regel 4 Dc2 og ikke 4 a3! Lxc3). En morsom idé; om den blir populær begynner kanskje hvit å spille 5 Dc2! 6 e4 En av mange muligheter, bl.a. 6 Tbl og 6 e3. 6 - 0-0 7 Sge2 d6 7 - Se8 8 Tbl a5 spilles av og til. 8 Tbl Le6!? En interessant idé. Løperen står ikke altfor godt på e6 (den oppmuntrer til Sd5 eller f4-f5), men den forhindrer d4 gjennom angrepet på c4, og gjør således - Sd4 nødvendig. 9 d3

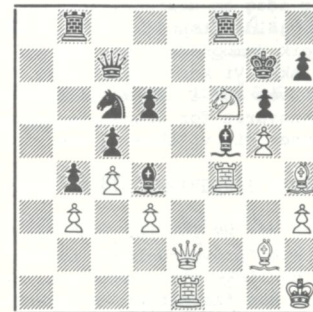

a5 Ellers kommer 10 b4. 10 0-0 Se8 11 Le3?! Tempotap. Korrekt er 11 h3, og hvis 11 - Sc7 12 g4! Og nå er 12 - f5 13 gxf5 gxf5 14 exf5 Lxf5 15 Sg3 samt 12 - Tb8 13 f4 b5 14 f5 Ld7 15 b3 gunstig for hvit. 11 - Sc7 Ikke 11 - Sd4? 12 b4†. 12 h3 Tb8 13 b3 13 f4 f5=. 13 g4 b5! 13 - b5 14 f4 Ld7! Dekker c6 og frigjør feltet e6 for en hest. 15 Lf2! Nå kan et evt. Sd4 fra svart besvares med Sxd4 og Se2. 15 - b4 16 axb4 axb4 17 Sd5 Se6 Ikke 17 - Sxd5?! 18 exd5 med trykk i e-linjen. 18 g4 Sed4 19

Blant mange andre sprø prosjekter har John Watson - sammen med tegneren Chris Hendrickson - utgitt et tegneseriehefte om "Chessman". Vi følger denne fargerike person gjennom en spennende turnering, til hvilken her foregår forberedelser.

Lh4 Poenget med 15 Lf2. Men svart har gode forsvarsmuligheter pga. kontrollen over d4. 19 - Sxe2+ 20 Dxe2 Ld4+! 20 - Sd4? 21 Del f6 22 e5! eller 21 - Te8 22 f5 med hensikten 23 f6. 21 Kh1 f6 22 g5 Ellers følger 22 - e6. Hvits terrengfordel og taktiske muligheter oppveier svarts aktive Ld4. 22 - f5 23 Kh2 Dekker h3 med tanke på vendinger som 23 - Tf7?! 24 exf5! Lxf5 (24 - gxf5? 25 Dh5 Tg7 26 Sf6+!) 25 Se3 med planen 25 - Lxe3 26 Lxc6 eller 25 - Ld7 26 Sg4. Derfor: 23 - Kg7 24 Tbe1 e5! 25 exf5 Lxf5 25 - Txf5 26 Le4 Tf7 27 f5! gxf5 28 Dh5! er uhyre sterkt. 26 Sf6 Dc7 27 Kh1 Tilbake igjen for å unngå sjakken på e5, og overveie 28 fxe5 og 29 Txf5. 27 - exf4 28 Txf4

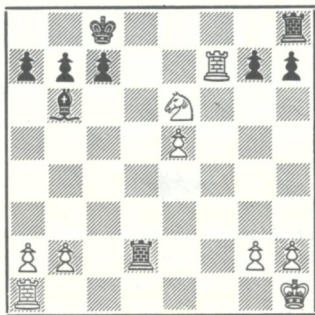

En kritisk stilling hvor begge spillere har mindre enn et minutt pr. gjestående trekk. 28 - Le5? Naturlig, for å dra nytte av d4, men riktig var 28 - Se5 29 Le4 Lxe4! = og ikke 29 - Lxh3?

30 Dh2! Le6 31 Lg3 Kh8 32 Sxh7 osv. 29 Txf5! gxf5 29 - Sd4 30 Txe5! Sxe2 31 T5xe2±. 30 Dh5 Kh8 31 Ld5 For å stoppe - Tf7 og - Df7, samt true 32 Tgl og 33 g6. Nå holder ikke 31 - Tb6 32 g6! Lxf6 33 Lf7, følgelig: 31 - Sd4 32 Txe5! dxe5 32 - Txf6 33 gxf6 dxe5 34 f7 Dd6 35 Dg5 Dg6 36 Df6+. 33 g6 Over og ut. 33 - Ta8 34 Sxh7 Ta1+ 35 Kg2 Ta2+ 36 Lf2 Kg7 37 Sxf8 Kxf8 38 Dh8+ Ke7 39 Dg7+ Kd6 40 Df6+ tid 1 - 0 40 - Kd7 41 Df7+ Kd6 42 Dxc7+ fulgt av 43 g7 er det enkleste.
Kommentarer: John L. Watson

I forrige nummer så vi hvordan Grünfeld beseiret Watson med 1 e4. Cramling hadde mer hell med seg i et parti som bringer interessante spørsmål på bane:
Hvit: IM Yehuda Grünfeld, Israel
Svart: Dan Cramling, Sverige
ALJECHIN
1 e4 Hvit spilte dette trekk uten å være klar over at nordmennene for lengst har gjendrevet det med sekvensen 1 - e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 La4 b5 5 Lb3 Sa5--- 1 - Sf6 --- men heldigvis for Grünfeld - Cramling er svensk! 2 e5 Sd5 3 d4 d6 4 c4 Sb6 5 f4 Grünfeld er ingen pyse. 5 - dxe5 6 fxe5 Sc6 7 Le3 Lf5 8 Sc3 e6 9 Sf3 Dd7 Jeg er redd Hermansen ganske enkelt ville kutte ut min 232-siders analyse av 9 - Le7, så jeg holder den for meg selv. 10 Le2 0-0-0 Selv pleide jeg å spille 10 -

Td8!? her, en variant som er bedre enn sitt rykte. 11 0-0 Lg4 Truer d-bonden med 12 - Lxf3 osv. 12 c5 Sd5 13 Sxd5 Dxd5 14 Sg5!? En viktig beslutning. Grünfeld nevnte den interessante idé 14 h3, og hvis 14 - Lh5 15 Sg5 med et viktig mertempo i sluttspillet (jfr. partifortsettelsen). Siden 14 - De4 15 Dc1 må være til hvits fordel, ser 14 - Lxf3 15 Lxf3 Dc4 kritisk ut. Andre idéer er 14 Lf2!? (foreslått av Ornstein) og 14 Dbl (som hindrer 14 - De4 og innebærer planen b4 for eks. 14 - Lf5 15 Del!) og 14 b4!?. Men jeg har ikke sjekket i Encyclopedien og muligens ligger noen av disse variantene allerede under tre fot jord. 14 - Lxe2 15 Dxe2 Sxd4 16 Lxd4 Dxd4+ 17 Kh1 Dd2 18 Dxd2 18 Dg4 Td4 eller 18 - h5 (Cramling). Og da kan svart, som ikke venter seg noe mer enn remis med denne varianten, fortsette klappjakten på hvits dronning. 18 - Txd2 19 Txf7 Cramling og jeg så på 19 c6!? med hensikten 19 - f6 20 Sxe6! eller 19 - Le7 20 Se4! Te2 21 Txf7±, men 19 - h6! 20 Sxf7 Tg8 gir likt spill. 19 - Lxc5 20 Sxe6 Lb6! Bagirovs forsterkning av 20 - Ld4?! 21 Sxd4 Txd4 22 Tg7 med fordel til hvit.

21 Sxg7!? Ikke 21 Tg7 Te2 22 Sg5 Txe5 23 Txb7 (23 Sf7 Te7) Txb7 24 Sxb7 Ld4! med liten svart fordel, men etter partiet var Grünfeld interessert i 21 Tc1(!) som jeg tror er en betydelig forbedring i varianter som 21 - c6 22 Sxg7 Ld4 23 e6 Lxb2 24 e7! Lxg7 (24 - Lxcl 25 g4!) 25 Tg7 (med trusselen 26 Txb7) h5 (25 - Txa2 26 Txb7 Te8 27 g4! Te2 28 g5 fulgt av Tg1 og de hvite bøndene går for fort.) 26 Th7! Te8 27 Txb5 Txe7 28 g4 og igjen går hvits bønder for fort. Muligens kan svart forsøke 21 - Txb2 22 Sxc7 Kb8, men det ser vanskelig ut. 21 - Ld4! 22 e6 Lxb2 23 e7!? Stillingen ser balansert ut,

f.eks. 23 Tel Lxg7 24 Tg7 h5! = 23 - Lxg7 24 g4(?) 24 Tg7 =. 24 - Te8 Cramling sa at dette trekket var safest. Når alt kommer til alt er han uteksaminert fra "The Young Scandinavian School of Chess", der man anser remis som et flott resultat. Og selv om man generelt kan kritisere denne innstillingen, er det ikke lett å argumentere mot en holdning som ga 1.plass i turneringen! I alle fall kastet han også et blikk eller to på idéer som 24 - Kd7 25 Tg7 Ke8 26 Tel h6! med gode sjanser, men syntes altså det var for risikabelt. 25 Tg7 h6 26 Th7 Ikke 26 Tg6? Td6! 26 - Td6 Truer - Te6. 27 Tel c5 28 h4 c4 29 g5 hxg5 30 hxg5 c3? sikrer remisen, men 30 - Tc6! er vanskeligere for hvit å møte. Hvis 31 Tg1 c3 32 g6 c2 33 Tc1 Tg6 etc. Etter 30 - c3 er partiet snart over. 31 Th3 Tc6 32 Tc1 Txe7!? 32 - c2 33 Th2 Txe7 er også remis, men ikke så enkelt. 33 Thxc3 Txc3 34 Txc3+ Kd8 35 Ta3 a6

1/2 - 1/2
36 Tb3; 36 Ta5.
Kommentarer: John L. Watson

Norge er idag en desidert jumbonasjon når det gjelder toppsjakk. Vi er en like sterk jumbonasjon når det gjelder juniorsjakk. Vi konstaterer bare forholdet. Hvem som i toppadministrasjonen har ansvaret for denne miserable situasjonen vil vi ikke si noe sikkert om idag. (Thor Støre i Dagbladet 28/5 1980)

Opplegget for NM for lag 1980 var annosert som "prøveordning". La oss håpe at den ikke blir permanent. Det er tøv at man fastsetter en betenkningstid som gjør det umulig å spille kampene mot Oslo-lag på en hverdagskveld. Da har man et altfor "alvorlig" syn på det hele, men alvoret har jo preget norsk sjakk de senere år - (Stjerneverdenen nr. 1 1980)

Også turister som ikke spiller sjakk er velkommen til oss med sine bankforretninger!

NORE SPAREBANK

3630 Rødberg. Tlf. (034) 41 144 - 41 265

SJAKKUTSALGET

vil ha utstilling og salg av sjakkliteratur, brikker, brett, klokker, premier og rekvisita under NM (Landsturneringen) Oslo.

Her vil du finne et meget brett utvalg i dansk, engelsk, nederlandsk, norsk og tysk sjakkliteratur.

"Sjakkutsalget", P.O.Box 795, 7001 Trondhjem, ordretelefon i Oslo : 02/56.79.10.

debatt

Svar til Øverås

Under Landsturneringen i Molde ifjor, spilte seniorenene i 5 klasser: Elite, Kandidat, Mester, I og II. Deltagerantallet i nevnte klasser fordelte seg slik: 10, 10, 38, 106 og 107. Elogrensene var her ca. 2200, ca. 2100, 1930 og 1680. Kongressen vedtok å sette neste års grenser på 2300, 2000, 1750 og 1500. Her utgikk Kandidat og det ble opprettet en ny klasse III.

Under kongressen kritiserte jeg denne inndeling, vesentlig på to punkter. Det at man løftet klasse I 70 Elopoeng ville gi en langtfra tilfredsstillende reduksjon av antall spillere i denne klassen. Dernest at når Elite i praksis gjerne går ned til ca. 2200, hvorfor da ikke sette grensen der? Deltagerantallet ville i så fall avgjøre om denne klassen skulle spille Berger eller Monrad.

Jeg nevnte samtidig to eksempler på hva jeg mente med en "bedre og riktige klasseinndeling". Med 5 klasser ville jeg sette grensene på 2200, 1900, 1700 og 1500. Men hvis man ønsket å gå et steg videre og lage enda en klasse (kl. IV) burde grensene gå på 2300, 2000, 1800, 1600 og 1400.

I begge mine forslag ville klassevidden i Mester bli på 300 Elopoeng, ikke 400 som Øverås bruker i sitt regneeksempel. Utfra den statistikk jeg henviste til ønsket (og ønsker) jeg å bruke tettere klasseinndeling og redusert betenkningstid i lavere klasser til å gjøre Landsturneringen mer attraktiv. Og med attraktiv menes bl.a. muligheten for å hevde seg bra i en klasse.

Men i sin protest ser Øverås litt ensidig på "sannsynligheten til å få 5 eller flere poeng". Hvis gjennomsnittsmotstanden holder seg konstant, vil sannsynligheten for å vinne en klasse avta når deltagerantallet øker. (Hvem ønsker ikke å vinne?). Det samme gjelder om målet er å plassere seg blant de f.eks. 3 eller 5 beste. Deltagerantallet er følgelig viktig for klasseinndelingen. Den mest "riktige" inndeling, om man kan bruke et slikt uttrykk, har man hverken når klasse-

vidden er lik eller når deltagerantallet er likt i alle klasser. Det finnes en middelvei hvor de største klassene med de minste klasseviddene er rundt normalfordelingskurvens topp, og motsatt i ytterpunktene. Jeg tror nok Øverås er enig i at det som er viktigst er ikke at klasseviddene er like, men at de ikke er for store. Øverås er enig i at det som er viktigst er ikke at klasseviddene er like, men at de ikke er for store! I tråd med dette kritiserte jeg på kongressen også forbundets NGP-opplegg hvor alle tidligere måtte spille i én klasse. Her regner jeg med å ha full støtte av Øverås. Hvis klassevidder maksimalt bør være 250 Elopoeng, hva synes han da om NGP?

Forbundet svarte på kritikken med å åpne adgang til klasseinndeling i NGP-turneringer. Hvor mange NGP-turneringer er spilt klasseinndelt siste år? Ingen! Dette er et turneringsopplegg Forbundet har i sin hule hånd. De laget en papirbestemmelse og kjørte systemet ufortrødent videre i gammelt spor. Man kan bli motløs av mindre. Det å premiere kl. II-spillere i en 6-runders Monrad, hvor alle spiller i samme klasse, er lotteri. Det blir ikke mindre lotteri ved å summere klassevis på årsbasis. Det man da premierer er neppe noe mer enn turneringsiver. Regelen burde være at alle NGP-turneringer skal spilles klassevis. Sammenlåing av høyst to klasser skal kun forekomme når deltagelsen er for liten til å fylle egne klasser. Videre burde lik startkontingent gi lik premiering i alle klasser. Da ville deltagelsen bli en annen.

Det som gledet meg ved Øverås' protest var at han så klart ser og støtter det som er hovedpoengene i mitt forrige innlegg. Det samme skulle jeg gjerne ha sagt om Forbundet. Der er det langt vanskeligere å nå fram.

Knut Espelund

Mange følger denne interessante - og for norsk sjakk viktige - debatt med intensitet og innlevelse. Likevel vil vi anmode deltagerne om å være så korte som mulig i fortsettelsen. Red.

Sluttreplikk

Etter min mening viser NSBs redaktør tydelig at han ikke kan finne noen grunn til å ta Kristiansund Sjakk-

A.S. NOTETRYKK

Prof. Hansteensgt. 58, Postboks 2616, 5010 Møhlenpris

Vi tilbyr fagmessig og hurtig service i:
OFFSET, BOKTRYKK og SILKETRYKK.

Dersom De ønsker tilbud på kontortrykksaker, brosjyrer, publikasjoner, plakater el. lign., står vi gjerne til Deres tjeneste.

Skulle De ha behov for veiledning eller forslag til utforming i forbindelse med Deres trykksaker, gir vi også nødvendig hjelp.

Vennligst kontakt oss for nærmere avtale -
telefon 21 12 83 - 23 05 35 - 21 54 36,

Bergen

HOLTET

Innehaver: Kjersti Halvorsen

FOTO OG PARFYMERI

KONGSVEIEN 93 — OSLO 11 — TELEFON 28 67 49

klubbs brev særlig alvorlig, og han unngår å komme inn på noen av de ting som vi har påpekt. Isteden har han konsentrert seg om å finne formelle eller andre feil i forbindelse med vårt brev.

Jeg tror imidlertid redaksjonen må være forberedt på reaksjoner fra flere hold dersom de følger opp den noe nonchalante og nedlatende tonen overfor sine lesere (forbundets medlemmer) som er brukt her. For at redaksjonen ikke skal tro at medlemmene i Kristiansunds Sjakklubb er spesielt "hårsåre" kan jeg opplyse om at jeg har hatt kontakt med mange sjakkvenner rundt omkring som har reagert på samme måte som oss.

Karl W. Strand

Innlegget er forkortet. Red.

Samarbeidet NSF/Sjakkretsene

Hedmark og Oppland Sjakkrrets fikk den 10/5-80 tilsendt programmet for lag-NM finalen som ble arrangert 1-4/5. Mottoet her må være: Bedre sent enn aldri.

Ved en gjennomlesning av programmet, la jeg spesielt merke til artikkelen "Samlet til et rike". Jeg må si at jeg ble svært skuffet over den sjakklike policy som NSF her legger for dagen. Det står bl.a.: "Det naturlige skulle være at kretsmesterskapene etter hvert viker i bakgrunnen til fordel for Østlandsmesterskapet. Det vi antyder er at mesterskapet skulle ha store ekspansjonsmuligheter".

Dette ser jeg på som en klar motarbeidelse og undervurdering av det arbeid som foregår i kretsene. I stedet for å motarbeide bør samarbeidet styrkes. Den enkleste form i dette tilfelle kan være: En klubb som deltar i NM for lag må ha deltatt i siste KM for lag. Denne mangel på forståelse for det lokale arbeid sees også flere steder i NSF's lover.

I §13 står det: "En klubb som ikke har sine forpliktelser i orden overfor krets og forbund, kan ikke være representert på kongressen eller i landsturneringen". Når ble dette kontrollert av NSF? Det må bl.a. være mulig å sende medlemslister fra forbundet til vedkommende krets slik at en medlemskontroll kan gjennomføres. (Jeg antar at arbeidspresset blir for stort om

NSF skulle få lister fra kretsene). Likeledes står det i §15: "Kretsene skal dekke 25% av forbundets utgifter for de spillere som kommer fra kretsen ved utenlands-innenlands representasjon".

Dette gjennomføres uten at kretsen har noe den skulle ha sagt, hverken om opplegg eller om kretsen har mulighet er rent økonomisk. Uansett størrelsen på utgiftene SKAL kretsene dekke 25%. Jeg håper disse eksemplene skulle peke på noen av de problemer som eksisterer mellom NSF og sjakkretsene.

Kan NSF svare på om det er noen bedring i emning?

For Hedmark og Oppland Sjakkrrets
Jarle M. Urdal
formann

Svar til Urdal

Ja, herr Urdal, vi håper det etter hvert skal bli en stor bedring på dette.

Angående å sende kopi av medlemslister til kretsene, så ble dette gjort 15/10 1979 og det vil også bli gjort i år. Muligens bør dette gjøres flere ganger i året. Når det gjelder artikkelen du viser til, så må den stå for programredaktørens egen regning, men jeg tror nok det er riktig at det for Østlandets vedkommende kan bli en "konkurranse" mellom Østlandsserien og kretsmesterskapene. Men i resten av Norge har utvilsomt nettopp årets opplegg i lag-NM styrket kretsmesterskapene og bl.a. medført at i en krets ble et slikt mesterskap arrangert for første gang! Det er nok dessverre mye riktig i at våre lover "diskriminerer" kretsene. Som et skritt i riktig retning har sentralstyret fremmet et lovendringsforslag til årets kongress, der det heter at landsrådet skal bestå av kretsformennene. Det er vår absolutte mening at kretsene, den lokale administrasjon, må styrkes. Det er derfor et behov for å ha en forsamling som både har innflytelse på den politikk som skal føres fra sentralt hold, og som i sitt virke kjenner de problemer som finnes på lokalt hold. Samtidig vil dette medføre verdifull kontakt og utveksling av erfaringer, både mellom de enkelte kretser og mellom kretsene og sentralstyret.

Vi har i rundskriv til kretsene gitt uttrykk for at vi ønsker å gjøre krets-

formennene til sentralstyrets forlengede arm. Ved siden av utvikling av de sportslige tilbud, er "omsorg" for den enkelte klubb, bistand med starting av nye klubber, voksenopplæring (studieringer og kurser) og koordinering av lokale lotterier områder der kretsstyrene kommer til å stå sentralt. NSF har i de siste år gjort altfor li-

te for å styrke kretsleddet, heller ikke det sentralstyret som nå går av kan se tilbake på sitt virkeår med bare tilfredshet når det gjelder dette. Men mottoet får være: Bedre sent enn aldri. Det å være kretsformann er idag en meget viktig jobb!

Johs. R. Kjekken
Visepresident i NSF

Folkelig finale

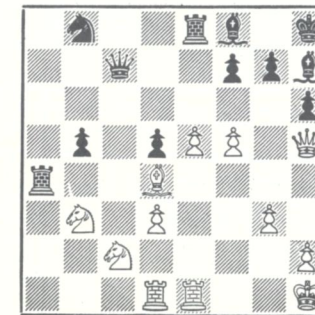
Årets NM-finale for lag var i utgangspunktet en folkelig affære. Ikke bare fordi man startet på selveste 1. mai, men mest pga. den uvant brede representasjon - alle landsdeler var med. Selve spillet - prestasjonene - holdt også et passe ujevnt nivå. Det var langt mellom de virkelig store oppgjørene, men det følgende skilte seg nok så klart ut:

Hvit: Sverre Heim, Akademisk
Svart: Leif Øgaard, OSS

RETI

1 Sf3 Sf6 2 g3 d5 3 Lg2 c6 Et meget solid system der svart prøver å nøytralisere hvits fianchettoløper med "muren" c6 og d5. 4 d3 Lf5 5 Sbd2 e6 6 0-0 Hvis hvit prøver å "vinne" Lf5 med 6 Sh4, følger 6 - Lg4 7 h3 Lh5 8 g4 Sfd7. 6 - h6 7 b3 Le7 Feilaktig er 7 - Ld6, fordi planen med å gjennomføre e4 vinner i styrke pga. gaffeltrusselen e4-e5. 8 Lb2 0-0 Hvit har to planer i denne stillingen. Den ene var 9 c4 for å spille på dronningfløyen. Heim velger den mest interessante, nemlig å gjennomføre e4 og spille på kongefløyen. 9 e3 a5 Svarts sjanser ligger nå på dronningfløyen. 10 a4 Fremstøtet 10 - a4 bør hindres. 10 - Lh7 11 De2 Sa6 12 e4 Sb4 13 e5 Sd7 14 Se1 b5 15 c3! Normalt vil dette trekket være dårlig, da det svekker hvits dronningfløy. Her ligger imidlertid konkrete varianter til grunn. 15 - Sa6 16 axb5 cxb5 17 c4! Poenget i hvits spill. Trykket mot d5 oppveier mer enn egne bondesvakheter. 17 - Sb4(?) Bedre var 17 - bxc4. Hvis da 18 dxc4 har svarts dårlige Lh7 fått "luft". Riktig var derfor 17 - bxc4! 18 bxc4! Sb4 19 cxd5 Sxd5 20 Lxd5! exd5 og svarts muligheter er bedre enn i partiet pga. linjeåpninger på dronningfløyen. 18 cxd5 Sxd5 19 Lxd5! Sterkt, men også nødvendig, fordi svart ellers ville få godt spill med 20 - Sc5. 19 -

exd5 20 f4 Her ga 20 e6 Sf6 intet. 20 - a4(?) Riktig var 20 - Db6+ for å hindre hvit i å sette seg fast på d4 med løp-eren. 21 Ld4! Nå er hvits fordel klar. Svarts Lh7 er dårlig, og med tiden blir f4-f5 ubehagelig. 21 - axb3 22 Sxb3 Ta4? Bedre var å forenkle med 22 - Txal. 23 Sc2 Te8 24 Tael Lf8 25 Kh1 Sb8(?) Nok et svakt trekk, men "i dårlige stillinger kommer ofte dårlige trekk av seg selv" (sjakkjungeordtak). 26 f5 Kh8 27 Dh5! Dc7 Relativt best var 27 - g6. Nå følger en effektiv avslutning av Heim:

28 e6! Dxc2 29 Dxf7 Dxb3 Eller 29 - Tc8 30 e7! og vinner. 30 e7! Txd4 31 exf8+ 1 - 0

Etter 31 - Txf8 32 Dxf8+ Lg8 33 Te8 blir svart matt.

Kommentarer: Leif Øgaard

Matchen mot ASKO var den eneste selskapet tapte. Moen og Hoen fikk for anledningen ikke fri fra jobben, og OSS-ledelsen gamblet en smule ved å slippe til junioren Jan Erik Braathen. Men på dette tidspunkt hadde Brugata allerede slått ASKO, og det lå i kortene at OSS-Brugata ville bli avgjørende. Her kom aristokratene klart best ut ved alle bord, hvorpå opponentene spilte seg til dels kraftig opp. I hvertfall ett poeng til kunne fort gått "den

1	OSLO SCHAKSELSKAP		2½	4½	5½	6	6	24½
	Leif Øgaard		0	1	½	1	1	3½/5
	Ragnar Hoen		-	½	1	-	1	2½/3
	Ole Christian Moen		-	½	1	1	-	2½/3
	Erling Kristiansen		1	1	1	1	1	5/5
	Aleks Semakoff		0	-	1	1	1	3/4
	Steinar Lindblom		½	½	1	1	1	4/5
	Morten Groth		1	1	-	1	1	4/4
Jan Erik Braathen		0	-	-	-	-	0/1	
2	AKADEMISK SJAKKLUBB	3½		2½	4½	3½	6	20
	Sverre Heim	1		½	1	½	1	4/5
	Einar Hatlebakk	0		½	0	0	1	1½/5
	Jarl Henning Ulrichsen	1		1	1	½	1	4½/5
	Arne Schjønsby	½		0	1	1	1	3½/5
	Pål-Ole Liabøtrø	0		0	-	-	1	1/3
	Smári Haraldsson	1		½	½	1	-	3/4
	Arnold Mundal	-		-	1	½	1	2½/3
3	BRUGATA SJAKKLUBB	1½	3½		3	5½	4½	18
	Reidar Jenssen	0	½		½	½	½	2/5
	Tor Arne Hauge	½	½		½	1	½	3/5
	Øystein Brekke	½	0		0	1	1	2½/5
	Dag Halgeir Sødtholt	0	1		1	1	1	4/5
	Bo Olsson	½	1		0	1	-	2½/4
	Svein Harald Johnsen	-	½		1	-	1	2½/3
	Arnt Esbensen	0	-		-	-	½	½/2
Geir Nesheim	-	-		-	1	-	1/1	
4	NARVIK SJAKKLUBB	½	1½	3		3	3½	11½
	Stein Jensen	½	0	½		½	1	2½/5
	Dag Svedenborg	0	1	½		1	1	3½/5
	Ernst Lockertsen	0	0	1		½	0	1½/5
	Torbjørn Burchard	0	0	0		0	0	0/5
	Stein Indregard	0	½	1		0	½	2/5
	Sverre Arntzen	0	0	0		1	1	2/5
5	BERGENS SCHAKKLUB	0	2½	½	3		4½	10½
	Magne Følling	0	½	½	½		1	2½/5
	Per Manne	-	1	0	0		½	1½/4
	Rolf Henriksen	0	½	0	½		1	2/5
	Olav Årvoll	0	-	0	1		0	1/4
	Øyvind Strand	0	0	-	1		1	2/4
	Tore Brekke	0	0	0	-		1	1/4
Ove Søvareid	0	½	0	0		-	½/4	
6	KRISTIANSUND SJAKKLUBB	0	0	1½	2½	1½		5½
	Torger Strand	0	0	½	0	0		½/5
	Karl W. Strand	0	0	½	0	½		1/5
	Per Hjulstad	0	0	0	1	0		1/5
	Eilif Odde	0	0	0	1	1		2/5
	Thomas Gregersen	0	0	0	½	0		½/5
	Åge Olsen	0	-	½	0	0		½/4
Biørne Blikeng	-	0	-	-	-		0/1	

fordømte veien".

En tabell som forteller sitt om finalen er prosentscoren (tilnærmet):

Oslo Schakselsskap	82%
Akademisk SK	67%
Brugata SK	60%
Narvik SK	38%
Bergens SK	35%
Kristiansunds SK	18%

Forbundsnytt

Kjære medlemmer,
ærede tillitsmenn!

Dere er alle velkomne til vår stand under Landsturneringen - NM - i Oslo. Her kan dere få svar på alle (?) spørsmål som har med sjakk å gjøre, spesielt gjelder dette innen området administrasjon og organisasjon.

For enhver tillitsmann er et besøk obligatorisk!

Fra denne stand vil også organiseringen av Landslotteriet - "Ungdommens Sjakklotteri 1980" - foregå. En tillitsmann fra hver klubb vil her også få utlevert klubbens eksemplar av Års- og Håndboka.

NSF vil også ha en egen salgsstand. Her kan du skaffe deg følgende:

NSF's medlemsmerke med nål..... Kr 30

NSF's medlemsmerke med halskjede..... Kr 35

Mansjettknapper med NSF's medlemsmerke.... Kr 60

Samleperm for NSB..... Kr 20

Ved kjøp av minst 10 samlepermer gis 20% rabatt.

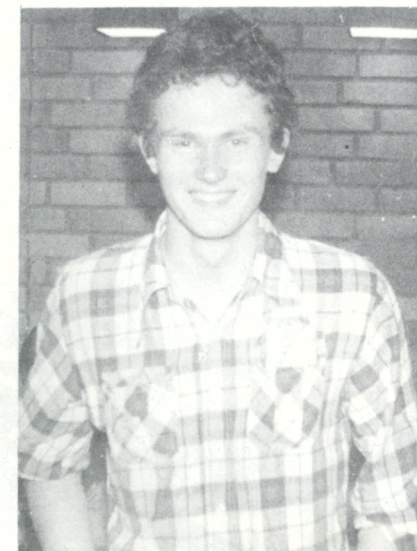
Årgangene 1975/1979 av Norsk Sjakkblad, pris fra kr 25 til kr 40 pr. årgang. Enkeltnummer kan også skaffes, pris fra kr 5 til kr 7.

HUSK: NORGES SJAKKFORBUND ER DIN ORGANISASJON!

Med vennlig hilsen
Sentralstyret

PS: Sjakkens Venner og NSFU vil også ha stands under NM.

OSS' score er nesten eventyrlig. 24½ poeng i en 30 runders turnering hører til sjeldenhetene.

Morten Groth var en viktig brikke i det seirende OSS-laget. Han vant samtlige partier såvel i innledningen (Østlandsserien) som i finalen!

Vinnerklubben hadde velvilligst stilt sine lokaler til disposisjon i dagene 1.-4. mai. Ikke nok med det, det ble til alt overmål servert kaffe og wienerbrød til spillerne! Og turneringsledelsen må få godkjent karakter tross startvansker ("Hvor i h... er veggtabellen?"). Fred Ellingsen var "sjef", assistert av Øyvind Jensen og OSS' egne folk: Knut Bøckman, Tormod Fyri og - ikke minst - Leif Bjarne Iversen. Avslutningen var enkel, men stilig, og premiene absolutt akseptable. NSF fortjener honnør for dette arrangementet!

NSFU

Vi minner om Årsmøtet i Oslo Handelsgymnas, 4/7 (fredag) kl. 18.00.
- Sommerleiren i Moss blir ledet av Bo Olsson og Aleks Semakoff. 40 deltagere.
- Petter Stigar spiller i Det Åpne Danske Jr. mesterskap, Arild Lauvsnes i Det Åpne Sveitsiske jr. mesterskap, Johan Berg i Sas-van-Gent og Berge Christiansen i Cadet-VM.

*Spis og dans
så mye du
vil for
kr. 25~*

HVER MANDAG & TIRSDAG

**HOTEL
ORION**

**VIKING HOTELS
OF NORWAY**

Bradbenken 3, 5015 Bergen

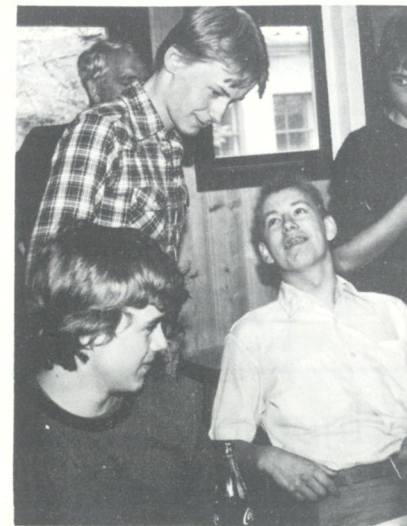
OSS vant på bortebane

Finalen i Jr. NM for lag ble arrangert i SK Stjernen i pinsehelgen, og viste seg å bli en ren parademarsj for OSS-juniorlag. OSS-laget avga kun fire remis, - overbevisende! I den senere tid har OSS satset sterkt på nye krefter og resultatet har altå ikke uteblitt.

Stjernens lag hadde som mål å tape kampen om jumboplassen, og lyktes over all forventning. I sannhetens navn må dog nevnes at vi ikke var uheldige.

Hinnas rutinerte lag var regnet som OSS eneste alvorlige konkurrent, men klarte av en eller annen grunn ikke å leve opp til forventningene. Moldelaget virket noe tynget av respekt. Kosberg viste glimt av god posisjonsforståelse, men virket redd for å foreta seg noe aktivt når mer "etablerte" kolleger satt på den andre siden av brettet. Vi håper at Moldespillerne kommer sterkere tilbake ved neste korsvei.

Fem minutter før første rundes begynnelse fikk Bo Olsson og Fritz Brastein den i og for seg tiltalende idé å forandre betenkningstiden fra 30/1½ til

Delere av det seirende lag. Sittende: Jan Erik Braathen (t.v.) og Oddvar U. Voll. Stående: Roar Elseth.

1	Oslo Schakselskap		3½	3	3½	10
	Roar Elseth		½	½	1	2/3
	Jan Erik Braathen		1	1	1	3/3
	Oddvar Undheim Voll		1	½	1	2½/3
	Sven Marti		1	1	-	2/3
	Erik Gausel		-	-	½	½/1
2	Sjakkklubben Stjernen	½		2½	3	6
	Petter Stigar	½		1	1	2½/3
	Thomas Tangen	0		1	½	1½/3
	Ole K. Svendsen	0		0	-	0/2
	Einar Gausel	0		½	1	1½/3
	Morten Solberg Nilsen	-		-	½	½/3
3	Hinna Sjakkklubb	1	1½		3	5½
	Tom J. Rob	½	0		1	1½/3
	Gisle M. Skjold	0	0		1	1/3
	Geir O. Wærsland	½	1		1	2½/3
	Trond B. Veggeberg	0	-		0	0/2
	Harald Thorkildsen	-	½		-	½/1
4	Molde Sjakkklubb	½	1	1		2½
	Ivar Kosberg	0	0	0		0/3
	Jan Stavik	0	½	0		½/3
	Bjørn Brunvoll	0	-	0		0/2
	Ove Nilsen	½	0	1		1½/3
	Kurt Hafskjær	-	½	-		½/1

40/2½ (i de innledende runder var betenkningstiden 30/1½). Turneringslederne ønsket å gi juniorene seriøs matching og man hadde, muligens for første gang i norgeshistorien, GOD TID! Idéen ble straks luftet og alle syntes den var god, unntatt stjernespillerne, for hvem undertegnede var lagleder. Forslaget opprørte min sans for konsekvens. NM for lag er etter min mening én turnering, bestående av innledende runder og finale. Når forandret man sist betenkningstiden midt i en turnering? Og dessuten - hadde man spilt med full betenkningstid også i de innleden-

de runder er det mulig at finalen hadde sett annerledes ut. I demokratiets og fordragelighetens ånd trakk man imidlertid innvendingene tilbake. Til turneringsledelsens (Olsson og Brastein) forsvar skal anføres at den i alle fall tok de ovennevnte motargumenter alvorlig. Dessuten var det blant spillerne overveldende flertall for full betenkningstid. Ellers fløt turneringen bra, spillerne var snille og atmosfæren preget av vennlighet. Junioroppmann Brastein bidro sterkt til det siste, med sitt sjelden sviktende humør.

PeSt

norges grand prix 1979/80

Schjønby eller Hjertenes?

Innspurten er igang, og førstepremien på 5000 kroner har nå kun to pretenderer: Arne Schjønby og Øystein Hjertenes. Per Omtvedt - som luktet på ledelsen en stakket stund - har mange pene resultater, men mangler de(n) forjettede førsteplass(er). Kappløpet mellom de to nevnte står slik idet bladet går i trykken: Hjertenes kan gå opp i teten med en plass blant de seks beste i Molde (Rosecupen GP). Schjønby må i så fall ta turen til Eidsvoll (han skal ikke til Molde, kan han betro NSb) og plukke det nødvendige poengtall. Rent teoretisk har således Schjønby de klart beste sjansene.

De lavere klasser står også i duellenes tegn, bortsett selvfølgelig fra kl. I der Jahn Hanssen er utilnærmelig. Vi gratulerer Mosse-spilleren med 1.pr.

Stillingen pr. 15/6:

MESTER: 1 Arne Schjønby, ASKO 61(3+1)
2 Øystein Hjertenes, Florø 57(4) 3 Per Omtvedt, Sarpsborg 56(5) 4 Jahn Hanssen, Moss 50(5) 5 Arild Johansen, Horten 43(5).

Kl. I: 1 Jahn Hanssen, Moss 85(5+1) 2 Paul Johansen, Moss 63(5) 3 Ragnar Edvardsen, Konnerud 52(5) 4 Reidar Weierød, Horten 52(5) 5 Gaute Lindgard, Ski 43(4) 6 Roar Elseth, OSS 42(3).

Kl. II: 1 Berge Christiansen, Asker 68(4) 2 Tevje Ulsebøl, Tempo 60(5) 3 Ole Johan Ski, Asker 53(4+1) 4 Trond Solem, Ski 44(5) 5 Frank Melleby, Halden 44(5) 6 Hans I. Kongevold, Moss 43(5).

Kl. III: 1 Trond Solem, Ski 69(4) 2 Tor Ånstad, OSS 66(5+1) 3 Ivar Kosberg, Molde 46(5) 4 Henrik Carlsen, Asker 40(4) 5 Trond M. Thorgersen, Tempo 35(3) 6 Raymond Boger, 1911 32(5) 7 Jan Sør-gjerd, Kragerø 31(3+1).

ASTORIA GRAND PRIX

9—11/5

1 Jahn Hanssen	Moss	1964	+32 +14 +27 =03 =05 +08	5	17,5
2 Øystein Hjertenes	Florø	2182	+18 =05 =04 +07 =03 +10	4½	20,5
3 Svein Åge Johansen	Elverum	2089	+22 =06 +23 =01 =02 +05	4½	20,5
4 Fred Ellingsen	Moss	2024	+30 =10 =02 =06 +15 +14	4½	18,0
5 Svein Gustav Myreng	Stjernen	2133	+21 =02 +10 +15 =01 -03	4	20,5
6 Arild Johansen	Horten	2087	+28 =03 -08 =04 +17 +16	4	19,0
7 Ole Johan Ski	Asker	1643	+24 =11 =16 -02 +27 +20	4	16,5
8 Thor Støre	OSS	1983	+33 -23 +06 +27 +14 -01	4	16,5
9 Jan Arne Bjørgvik	Moss	1872	=16 +33 =17 -14 +29 +22	4	14,0

BESØK

LAMBERTSETER BENSIN & SERVICE

Cec. Thoresens vei 15

Tlf. 28 07 64

OSLO 11

Godt utvalg i sykler

Nordstrand Sport A/S

Nordstrandveien 42 — Tlf. 28 63 59

OSLO 11

DET SPRINGER

I ØYNE AT

SJAKKLIVET BLOMSTRER!

VEITVET
BLOMSTERFORRETNING

Veitvetveien 8 — Oslo 5

BYGGMESTER

STEIN
Gjærvik

Alt i snøkker- og tømmerarbeide
Nybygg og reparasjoner

Modernisering av
leiligheter og kontorer

Orionvn. 8, 1400 Ski - Tlf. 94 65 87

Obs!

LAVE PRISER ALLE DAGER

- 6,5 mil fra Oslo
- 4700 m² flate
- 350 parkeringsplasser
- Gratis utlån av tilhenger for hjemkjøring av varer
- Kafeteria

ÅPNINGSTIDER

MAND — FRED
10.00 — 18.00
LØRDAG
9.00 — 14.00

Fra Sverige
Mysen

E 18

Handels- og
Industriområde

Morstong

Fra Askim
Oslo

E 18

Obs! **STOR-**
MARKED
1810 Slitu
Tlf. (02) 89 45 71

SJAKKLITTERATUR —
såvel for begynneren som
for mesteren.

Engelsk — Tysk
Skandinavisk

studia

UNIVERSITETSBOKHANDEL

Parkveien 1,

5014 Bergen - Universitetet

10 S Rishovd Moss 3½ 11 H I Kongevold Moss 3½ 12 G Brobakken Hamar 3½ 13 F Andersen Horten 3½ 14 F Melleby Halden 3 15 T Hoff Hamar 3 16 T Ånstad OSS 3 17 R Kristiansen Stange 3 18 F Westerby IØS 3 19 I Kosberg Molde 3 20 E Lie Elverum 3 21 T Christensen Elverum 3 22 R Weierød Horten 3 23 C E Amundsen Elverum 2½ 24 O Andersen Ski 2½ 25 K Risberg Elverum 2½ 26 K Engseth Elverum 2½ 27 T Gulliksen Stjernen 2 28 L Kverndal Stjernen 2 29 O Frydendal Stjernen 2 30 V Poulsson Stjernen 2 31 L Gulliksen Stjernen 2 32 S Seljeseth Florø 1½ 33 J K Fossum 1

For en kort week-end preget jakten på NGP-poenger om ikke Hamars bybilde, så iallefall Hotel Astorias spillelokaler. Tre av de ledende i Grand Prix-racet, Øystein Hjertenes, Arild Johansen og Jahn Hanssen (som mildest talt lyktes best!) var nemlig samlet der til dyst med folk som hadde andre ting å kjempe for. Blant dem undertegnede, som gikk glipp av pengepremie søndag formiddag,

og Thor Støre, som gikk glipp av en bunke fete Elo-poeng noen timer senere. Det går opp og ned her i livet...
SGM

PS:"Astoria Grand Prix startet fredag. Her er det ikke så mange internasjonale mestere med, men det kjempes likevel hardt om poengene". (Hamar Arbeiderblad)

ASKOs PINSETURNERING

23—26/5

1	Morten Groth	OSS	2153	+61 +45 +18 +22 =03 +06 =04	6	28,0
2	Per Omtvedt	Sarpsborg	2075	+48 +46 =06 =07 +37 +38 +15	6	25,0
3	Thomas Heiberg	Stjernen	2233	+30 +40 +17 +24 =01 =04 =05	5½	29,0
4	Svein G. Myreng	Stjernen	2133	+83 =16 +13 +23 +22 =03 =01	5½	29,0
5	Paul Johansen	Moss	2142	+85 =80 +12 +08 =36 +24 =03	5½	25,5
6	Arild Johansen	Horten	2087	+72 +31 =02 +37 =07 =01 +23	5	28,5
7	Arild Lauvsnes	Stavanger	2010	+28 +15 =37 =02 =06 +36 =08	5	28,0
8	Jahn Hanssen	Moss	1964	+84 +25 =44 =05 +27 +16 =07	5	26,5
9	Berge Christiansen	Asker	1866	+35 +29 =22 =10 +31 +42 =11	5	26,0
10	Jøran Jansson	Asker	1968	+62 +53 =15 =09 +14 =23 +24	5	26,0

11 R Weierød Horten 5 12 O Østerhus Ganddal 5 13 Ø Olsen OSS 5 14 F Ellingsen Moss 5 15 F Westerby IØS 4½ 16 S Agdestein Asker 4½ 17 S Å Johansen Elverum 4½ 18 E Agdestein Asker 4½ 19 E Brekken Ganddal 4½ 20 A H Bøe Stjernen 4½ 21 A Finstad OSS 4½ 22 J Wiik Fnatt 4 23 C E Amundsen Elverum 4 24 O R Johnson Bøler 4 25 T Solem Ski 4 26 J A Bjørgvik Moss 4 27 J Szalai ASKO 4 28 T A Ramstad Narvik 4 29 T Støre OSS 4 30 T M Thorgersen Tempo 4 31 A Nybø Stavanger 4 32 V Taksrud Tempo 4 33 P Olsen Stavanger 4 34 E Lie Elverum 4 35 H Karlens Eidsvoll 4 36 J P Tronds Bøler 3½ 37 H Isachsen Molde 3½ 38 Ø Müller ASKO 3½ 39 T Ulsbøl Tempo 3½ 40 J Johansen Caissa 3½ 41 T Fyri OSS 3½ 42 S Bårdsen ASKO 3½ 43 J F Rørvik Tempo 3½ 44 H W Hermansen ASKO 3½ 45 E Vallestad OSS 3½ 46 F M Gulliksen ASKO 3½ 47 H K Langsetmo Skien 3½ 48 E Hofslie OSS 3½ 49 T Christoffersen Ski 3½ 50 A Melby OSS 3½ 51 G I Henriksen Tempo 3½ 52 R Granum Hønefoss 3½ 53 B I Haveland Ski 3½ 54 H Espelin Asker 3½ 55 T E Førland Risør 3½ 56 F Melleby Halden 3½ 57 U V Henriksen Tempo 3½ 58 A Mundal ASKO 3 59 J Sandnes Stjernen 3 60 L Valle ASKO 3 61 E Bremserud Bøler 3 62 C Endresen 3 63 T Løtveit OSS 3 64 R Boger 1911 2½ 65 V Poulsson Stjernen 2½ 66 T Selmer Kongsberg 2½ 67 A Eriksfallet Sørum 2½ 68 Ø Magnussen Asker 2½ 69 R Drange Hansen Eiker 2½ 70 M Lilleøren Stjernen 2½ 71 J Bjelke Asker 2½ 72 T Reppen Stjernen 2½ 73 A Robertsen ASKO 2½ 74 V Johansen Caissa 2 75 Ø Carstensen Nordstrand 2 76 E Grøttum Bøler 2 77 F Andersen Horten 2 78 P A Friedrich Asker 2 79 P E Lilleeide Hønefoss 2 80 T Ånstad OSS 1½ 81 F Ludvigsen Tempo 1½ 82 O S Breimo OSS 1½ 83 B M Braude Stavern 1½ 84 B E Vesthagen Stovner 1 85 A de Linde Bærum 1 86 J Svendsen Molde 1 87 O J Ski 0

Denne turneringen var ikke så sterkt besatt som ifjor. Desto jevnere og mer spennende ble kampen om de akseptable premiesummer. Heiberg var naturligvis favoritt, faktisk til langt ut i siste runde. Men ifølge en kjent, Solid bak-

spiller kunne Paul Johansen snappet en offiser og hele poenget fra Stjernens elitespiller. Heiberg må m.a.o. være fornøyd med halvpoenget. Morten Groth virket sikker og var en verdig vinner. Han bør vel være en av

de fremste aspiranter til seierspallen når premiene i Landsturneringens kl. M skal deles ut. Legg ellers merke til

Asker-juniorenes stadige fremgang. Agdestein-brødrene Simen og Espen er i en bemerkelsesverdig eksplosiv utvikling.

GJØVIK GRAND PRIX

6-8/6

Klasse M + I

1 Arne Schjønby	ASKO	2198	+25 +24 =13 +05 +02	4½	10,5
2 Bernt Nordby	Fredrikstad	2145	+19 +17 =04 +03 -01	3½	13,5
3 Svein Rishovd	Moss	2077	+12 +06 +07 -02 =04	3½	13,0
4 Jahn Hanssen	Moss	1964	=09 +10 =02 +15 =03	3½	13,0
5 Vegard Steen	Gjøvik	1920	+22 +13 =14 -01 +09	3½	12,5
6 Dag Sødtholt	Brugata	1994	+11 -03 =08 +18 =14	3	12,0
7 Kjetil Bergersen	Gjøvik	1810	+18 +15 -03 =08 =10	3	12,0
8 Petter Stigar	Stjernen	2149	+16 =14 =06 =07 =12	3	11,5
9 Svein G. Myreng	Stjernen	2133	=04 +21 =18 +14 -05	3	11,5
10 Paul Johansen	Moss	2142	+17 -04 +21 =13 =07	3	10,0

11 R Stenvold Gjøvik 3 12 G Bue Tønsberg 3 13 A Johansen Horten 2½ 14 E Agdestein Asker 2½ 15 T Nurmi ASKO 2½ 16 K Espelund Lillehammer 2½ 17 O K Tollersrud ASKO 2 18 F Ellingsen Moss 2 19 T Fyri OSS 2 20 T E Førland Risør 2 21 L R Bråstein Sandnes 1½ 22 Ø Wold Gjøvik 1½ 23 R Wangen Sørums 1½ 24 A Larsen Lillehammer 1 25 J Reed ASKO 1 26 B W Fosdahl Brugata 1

Klasse II + III

1 Berge Christiansen	Asker	1866	+29 +28 +07 +02 +08	5	11,5
2 Erik Gausel	OSS	1695	+31 +12 +03 -01 +09	4	15,0
3 Tevje Ulsbøl	Tempo	1669	+11 +14 -02 +18 =10	4	12,5
4 Ole Johan Ski	Asker	1643	=09 +19 =10 +07 +11	4	12,0
5 Hans I. Kongevold	Moss	1672	-07 +25 +21 +14 +15	4	10,0
6 Roger Granum	Hønefoss	1539	+21 -07 =28 +16 +18	3½	11,0

7 T Ånstad OSS 3 8 A Godal Gjøvik 3 9 E Gausel Stjernen 3 10 B Bergersen Gjøvik 3 11 R Bøger 1911 3 12 A Pålshaugen Gjøvik 3 13 E Fløtten Kirkenes 3 14 T Løtveit OSS 2½ 15 G Bahus Stange 2½ 16 J Teigen Lillehammer 2½ 17 E Mickelson Stange 2½ 18 J Sørgjerd Kragerø 2 19 R Skogseth Lillehammer 2 20 G Lindberget Sørums 2 21 D Slemmen Gjøvik 2 22 P E Lilleeide Hønefoss 2 23 O Eriksfallet Sørums 2 24 A Eriksfallet Sørums 2 25 P Schjønby Gjøvik 2 26 H Karlens Eidsvoll 2 27 S Moen Gjøvik 2 28 N P Waage 1911 1½ 29 K Johnsen Lillehammer 1 30 I Berg-Johansen Tønsberg 1 31 G Takset Sørums ½ 32 P Baggethun Gjøvik ½

Værgudene var denne gang i godlag og lot solen skinne fra skyfri himmel over Tranberg kurs- og feriested, hvorfra 58 spillere hadde trivelig utsikt over Mjøsa og de omkringliggende naturherligheter. Øystein Brekke (turneringsleder) eksperimenterte med sin egen turneringsvri. Fem runder mot normalt seks, og

40 trekk på 2 timer. Brekke slapp bra fra det. For å begrense tilfeldighetenes rolle delte man spillerne inn i to grupper, ratinggrense ca. 1750. For de innfødte spillere var det uten tvil gledelig at Arne Schjønby vant en velfortjent "hjemmeseier", og kanskje samtidig sikret seg sammenlagtseieren i NGP 1979/80.

PeSt

Fesches 8. NM

Årets NM for synshemmede ble avviklet i Trondheim 17.-20. april. Turneringen ble spilt i Norges Blindforbunds sosialbygg på Charlottenlund med 23 deltagere. Kl.A: 1 og Norgesmester Svein Tore Fesche, Stavern 4½ poeng.

Kl.B: 1 Kristian Røst, Kirkenes 4½ p. Kl.C: 1 Gunnar Iversen, Oslo 3½ p. Kl.D: 1 Wiggo Aas, Oslo 3 p. Arnt Holte ble ny formann i Norges Synshemmedes Sjakkforbund som har vedtatt kollektiv tilslutning til NSF.

Men så kommer en Stormester til Bengal. Samtidig som Fantomet får en invitasjon..

Kampen er igang... Siciliansk Svart vinner de lange og hvit de korte partier...

Tårn c6. I dragen? Tårnene dobles og.... Det uunngåelige:

GYS, GYS - HVORDAN SKAL DETTE GÅ? KJØP BULLETINEN SELV... FRISKT SPILL.....

BREV KASSA

Kan dere ikke ta med flere KORTE partier på ca. 20-30 trekk? De er mere lærerike.

Paul E. Norton
Oslo

Dessverre, - Norsk Sjakkblad er først og sist et medlemsblad, ikke en lærebok. Imidlertid vil vi anbefale heftet "Sunt åpningsspill" av Øystein Sænde. Denne instruktive bok er meldt 100 meter fra mål, på NSFUs eget forlag.

Red.

Takk for utmerket godt NSb, men i nr. 3 skriver hwh i artikkelen "Trekk fra det norske sjakkliv" følgende: "Daan de Lange har sluttet som sjakkredaktør i Hamar Arbeiderblad, men Olaf Mathiasen (Løten) er ingen dårlig erstatning" Dette er vel noe av en misforståelse? Jeg "erstatte" ikke Lange, - jeg har skrevet spalten i HA i 21 år, siden 1959 under merket Oma-, og før den tid en spalte i Hamar Stiftstidende noen år, samt diverse sjakk i andre aviser også. (...) Allerede i 1920-årene var det en stor, ukentlig sjakkspalte i Hamar Stiftstidende, og Østlendingen har også tidligere hatt en spalte ved lektor Ivar Godal.

Olaf Mathiasen
Løten

Joda, jeg kan godt skrive en vurdering av de norske toppspillerne. Men det viktigste for dem er å spille i langt flere sterke turneringer. Hvis det finnes penger i norsk sjakk, burde noe av det brukes til å sende spillere som de svært talentfulle Helmers og Wibe til harde Monrad-turneringer i England og USA. Vi har f.eks. "Lloyds Bank" og "Benedictine Swisses", begge sensom-

mers og begge sterkt besatte turneringer. Jeg er sikker på at norske spillere vil ønskes velkommen.

Raymond Keene

Forøvrig: Jeg vet at NSF strever med budsjettet. Det synes meg merkelig at i Norge, hvor de fleste ting koster dobbelt så mye som i USA, koster medlemsskap i sjakkforbundet det halve! Det er \$20 (kr. 100) nå i USA. Jeg syns altså at kr. 50 er latterlig lavt.
Håkon Lillebø
California

I de siste par år har man i NSb til stadighet funnet helsides annonser for sjakk-computere. Da prisen på disse ligger rundt kr 2000 og mere, er det betydelige summer involvert. Jeg har derfor ventet lenge på at man i NSb skulle gi en vurdering av disse maskinenes egenskaper. (...) Mine planer om kjøp av sjakk-computer vil nemlig påvirkes av NSbs holdning.

Yngvar Hartvigsen
Luster

Enig, - NSb burde forlenget gitt en forbrukerrapport. Nå synes imidlertid redaksjonen det er noe sent, de maskiner som finnes på markedet har ikke lenger nyhetens interesse. De computere som forefinnes er morsomme leketøy, og vel egnet til sjakktrening for nybegynnere. Spillere med mer enn 1600 i rating vil ha liten eller intet utbytte. Men vi venter selvsagt på bedre og billigere utgaver, og vil straks bringe en "anmeldelse" når en sådan maskin dukker opp.

Red.

Jeg var svært imponert over deltagerens entusiasme og imøtekommenhet i Det Åpne NM. Når det gjelder selve spillet, tror jeg nøkkelen til utvikling hos de yngre nordmennene - ved siden av turneringspraksis og studier - må ligge i en mer utstrakt vilje til å komplisere i åpningen og midtspillet. Frykten for teori kan være verre enn avhengighet av den, ettersom de mest instruktive partier stort sett oppstår etter normalvarianter. Legg merke til hvordan de beste norske spillere til Øgaard, Helmers, Wibe og Hoen (og Morris!) alle er mer enn villige til å skape og

oppretholde spenning samt "kjøpslå" seg til fordel for (f.eks. påta seg en dobbelthønde for å beholde løperparet - eller omvendt), og i det hele tatt å ta den praktiske dynamikk i spillet til følge. Etter min mening bør ikke 1 Sf3 fulgt av 2 c3 være en spillers hovedvåpen før man har 2500 i rating og sitter overfor Polugajevskij i Kandidatmatch.

John L. Watson

LITTERATUR

Oxford University Press

Alexander Aljechin:
107 Great Chess Battles
Redigert og oversatt av E.G.Winther
Alexander Aljechin er berømt ikke bare som spiller, men også som partikkommentator. Hans partisamling "My Best Games of Chess" er kjent som en av de mest utsøkte og lærerike partisamlinger som noengang er publisert. I denne boka har E.G.Winther samlet 107 Aljechin-kommenterte partier som ikke tidligere har vært publisert på engelsk. Partiene ble kommentert i perioden 1939-46, delvis for spanske tidsskrifter, delvis for vidunderbarnet Arturito Pomar som var hans elev. Partiene er inndelt etter åpninger. Man begynner med spansk og ender med katalansk etter å ha blitt presentert for nesten alle slags åpninger, deriblant Aljechins forsvar som Alexander selv mente var usunt!
Partiene og Aljechins kommentarer er uten tvil verdt gjennomgåelse.

PeSt

SPORT · BUDAPEST

Gyözelmünk a sakkolympián
Red.: István Bilek

Ungarerne har laget en jubelbok om sitt olympiske gull i Buenos Aires og tar samtidig med kvinnelagets annenplass (men ikke kommentert alle partiene også derfra). Partivalget utenom de ungarske er begrenset - og språket nok vanskelig for de fleste av oss. ØB

Pergamon Press Limited

CHES IS MY LIFE
A.Karpov & A.Roshal £6.95

Her kommer intet mindre enn verdensmestersens memoarer fram til VM-matchen i Baguio. At Karpov har valgt samme boktittel som Kortchnoi, slår an tonen i retning av en imøtegåelse av erkerivalen. Den som imidlertid fører pennen mest, er ikke Karpov selv, men hans "annet ego" (ifølge Talj i forordet), Aleksandr Rosjalj, som har kjent Karpov siden hans tidlige ungdomsår og dessuten er Sovjets mest framtrepende sjakkjournalist. Så skriver han naturligvis førsteklases og har bedre innsikt i sjakkverdenen i og utenfor Sovjet enn de fleste. Boka er et interessant stykke sjakkhistorie om 70-tallet, og ikke mindre verdifulle er naturligvis Karpovs egne, grundige og oppriktige kommenterte partier som det finnes atskillige av i løpet av bokas 359 sider. ØB

Jakov Neishtadt:
Catastrophe in the Opening

PERGAMON CHESS SERIES

På vaskeseddelen til denne boka står å lese at den fyller et hull i sjakk-litteraturen, da den hjelper den arme leser til å unngå åpningskatastrofer. Dette er selvsagt tull. Boka er derimot en morsom samling kortpartier, og heldigvis finner man annet enn bare kongegambitter og wienerparti. Forfatteren har fått med seg kortpartier i alle regnbuens farger, og lesverdigheten øker proporsjonalt med det. Boka er oversiktlig og grei og er skrevet av sjefsredaktøren i "64". Men partiutvalget i ei slik bok blir selvsagt for overflatisk til at den kan oppfylle sin ambisiøse målsetting. SHJ

Politikens Forlag
Svend Novrup (red.):
BOGEN OM SKAK

Vårt eksemplar er allerede beriket med kaffe- og syltetøyflekker, hvilket betyr at vi har brukt boken. Det er snakk om en oppfølging/nyskaping av Skakspilleren I og II hvorav den første er solgt i mer enn 60.000(!) eksemplarer. "Lærebog-historie-titler og mestere" forteller undertittelen. Den kortfattede lærebok er Thorbjørn Rosen-

lunds verk. Fine eksempler ("smukke") og pedagogisk interessant. Novrup selv skriver om spillets historie - det er som antydning vanskelig å legge boken fra seg når man først er i gang. Lars Larsen skriver om problemsjakk og IM Jens Kristiansen om det danske mesterskap. Bytter man ut dette kapittel med en NM-historikk burde "Bogen om skak" kunne bli en bestselger også her til lands. Et spennende innslag er Johs. Christiansens "Skak i litteraturen". Her er bl.a. André Bjerke representert (dog har ikke korrekturleseren vært helt på høyden), og den kjente Kumbel bidrar naturligvis med en "gruk":

Skak - for eksempel -
 bør spilles af tre,
 der - som man
 af følgende liste vil se -
 er meget forskelligt stillet:
 en v i n d e r, e n t a b e r
 og så måske
 den vigtigste:
 d e n som ustandselig ve'
 hvordan man
 s k u l l e ha spillet.

hwh

BATSFORD

Leonid Shamkovich:
 THE MODERN CHESS SACRIFICE

Forfatteren skiller mellom ekte og uekte ofre. Dersom et løperoffer på h7 forserer matt i fire trekk er det ikke noe ekte offer, snarere en fordelaktig investering. Svarts bondeoffer i 8. trekk i Marshallgambit er derimot et ekte offer. Shamkovitsj deler de ekte ofrene inn i grupper som han illustrerer med en rekke kommenterte partier. Underholdende og instruktivt. Man lærer at alt er relativt i sjakk, også brikkenes verdi. Engelsk notasjon.

PeSt

Mammut-NM i Oslo

De siste rapporter går ut på over 550 deltagere i NM. Vi minner om deltagerrekorden: 419 i Molde ifjor. I øverste klasse "mangler" Helmers, Wibe og Johannessen

Det blir kunstutstilling, salgsstand, informasjonsstand for NSF, NSFU og Sjakkens Venner. Deltager eller ikke - stikk innom Oslo Handelsgymnas i løpet av NM-uka: 4. til 13. juli.

Turneringsinformasjon

SS = Spillested
 PP = Pengepremier
 SA = Startavgift
 PI = Påmelding til og informasjon fra.
 HP = Helpensjon.

Landsturnering 1980 i Oslo Handelsgym.
 6-12/7.

Gausdal Sjakkfestival 10-18/8. SS: Gausdal Høyfjellshotell.
 a. Gausdal Chess International. Åpen for tittelholdere og spillere med Fide-rating.
 b. Skei Grand Prix 10-15/8. 7r., 40tr/2½t osv. SA:200. PP:1 pr. kr. 2000. Ratingpriser. NGP.
 c. Jarl cup 16-17/8. 7r., 45min/parti. SA:100. PP:1 pr. 600. Ratingpriser. NGP.
 HP på Gausdal/Skeikampen Høyfjellshotell pr. døgn: 185 (enk.v); 165 (dob.v); 140 (3-sengs). Ledsageravg. 100. PI: Arnold J Eikrem, Briskebyvegen 48, Oslo 2 tlf. 02/567910.

Nordland Open 22-24/8. SS: SAS Royal Hotell, Bodø. 50tr/2t, deretter 15tr/½t. 6r. SA:120/60. Opprop kl.17.30. Pengepremier. PI: Bodø Sjakklag v/ Gudmund Hoseth, Olav Duuns vei 19a, 8015 Hunstad tlf. 081/20025(j), 081/27753(p). NGP.

Solund Grand Prix 29-31/8. SS: Hardbakke, Sogn og Fjordane. 7r., 1t/spiller/parti. SA:100/50. HP på Solund pensjonat kr. 234 for hele helgen. Lynsjakk m/ pengepremier fredag kv. PI: Gunnar Halvorsen, 5980 Hardbakke tlf. Hardbakke nr. 125(p), nr.16(j). NGP.

Sjusjøsjakken 1980 5-7/9. Hurtigsjakk.

Sjakkitalia'80 i Rive del Sole, Italia 20-27/10. Åpen for nordiske spillere. Opplysninger hos Eikrem, Briskebyvn 48, Oslo 2 tlf. 02/567910.

Sjakkolympiaden i Malta 20/11-7/12.

NSF får stadig innbydelser til utenlandske turneringer (bl.a. åpen lagturnering i Kiel i slutten av sept.). Interesserte kan henvende seg hos NSF. Vedlegg svarporto.

DET ER KOMMET OSS FOR ØRE at Bærum Schakselskap skal avholde en stormes-tertturnering ultimo august.

VÆR
 TANKEFYLT ...
 VÆR
 VELKOMMEN
 TIL

KASTELLET SHELL SENTER

OSLO 11 — TLF. 28 22 09

OLJESKIFT MENS DE VENTER
 SOMMERTILBUD: KVIKK-VASK HALV PRIS

DU BLIR LETT «SJAKK-MATT» NÅR DU SER
 VÅRT ENORME UTVALG
 I
 GAVER — PREMIER — ETC.— ETC.

SKI GULLSMEDFORRETNING ½
 HENRY FOSSEN

Idrettsveien 3 — 1400 Ski
 Tlf. 87 33 28